

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

10303 *Ordre DEF/1756/2016, de 28 d'octubre, per la qual s'aproven les normes d'uniformitat de les Forces Armades.*

La uniformitat indumentària és un reflex extern de la pertinença a un col·lectiu, que en el cas de les Forces Armades adquireix una importància singular atès que totes les activitats dels seus membres es porten a terme vestint l'uniforme militar. La relació estreta entre uniformitat i les condicions de vida i treball dels militars professionals és manifesta; d'aquí s'infereix que sigui una matèria íntimament relacionada amb el règim de personal. En aquest sentit, l'article 24 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, disposa que els militars tenen dret a l'ús de l'uniforme reglamentari, i el deure d'utilitzar-lo durant el servei, i que les normes generals d'uniformitat i les limitacions o autoritzacions en l'ús de l'uniforme s'han d'establir per ordre del ministre de Defensa.

La proliferació de disposicions modificatòries de l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades, obliga a un recorregut cronològic per totes aquestes per seguir l'evolució de la uniformitat. Amb aquesta Ordre ministerial es planteja l'oportunitat, no només d'emprendre un desplegament únic i homogeni, sinó també de preveure matèries no regulades o corregir les ja existents.

La uniformitat a les Forces Armades constitueix un dels elements que millor reflecteixen el caràcter institucional d'aquestes. Per això, en un mitjà d'actuació que cada dia tendeix més a la col·laboració entre els diferents exèrcits, tant espanyols com estrangers, es podria considerar contrària a l'esperit conjunt la regulació de característiques generals i comunes sobre uniformitat de manera individualitzada per part de cadascun dels exèrcits. El resultat és un text que tracta d'unir criteris i normes, i que respecta al mateix temps les tradicions i particularitats pròpies de cada exèrcit o cos.

Per a això, es fa necessari ampliar la denominació d'uniformitat, limitada fins ara únicament a les peces de vestuari, a un concepte que inclogui el conjunt format per les peces, els emblemes, les divises, els distintius i les recompenses. Amb aquesta visió global s'afronta una revisió sobre totes les normes i els aspectes relatius a la uniformitat, per simplificar-la i ordenar-la.

Finalment, s'ha tractat de fer una disposició eminentment pràctica, i obviar en l'elaboració les descripcions detallades de disseny i tècniques, de manera que el resultat final sigui fàcil de consultar per tots els components de les Forces Armades.

Prenent com punt de partida el títol preliminar, el document s'ha desplegat en dotze títols, agrupats segons matèries afins, i en alguns casos ha estat necessari subdividir-los en capítols per aconseguir-ne una comprensió millor. En el títol I s'enumera la composició de peces de cadascun dels uniformes juntament amb els criteris i les limitacions per al seu ús.

En els títols II al V es descriuen la composició i les observacions particulars dels uniformes de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada, de l'Exèrcit de l'Aire i dels cossos comuns de les Forces Armades.

En els títols VI al VIII es regulen determinats aspectes de la uniformitat del personal militar femení en estat de gestació, del Servei d'Assistència Religiosa de les Forces Armades i dels reservistes voluntaris. Aquests tres col·lectius necessiten unes normes específiques que detallin la composició i l'ús de les peces d'uniformitat que els són pròpies.

Els títols IX al XI amplien i completen la legislació existent quant a l'ús i la col·locació dels emblemes, les divises i els distintius, respectivament, i defineixen, diferencien i identifiquen els símbols que els representen com a tals.

Durant la seva tramitació, el projecte d'aquesta Ordre ministerial ha rebut l'informe de les associacions professionals amb representació en el Consell de Personal de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.2.b) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, i se n'ha donat coneixement a la resta de les associacions professionals inscrites en el Registre d'associacions professionals de membres de les Forces Armades, d'acord amb l'article 40.1.c) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol. Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 49.1.c) de la Llei orgànica esmentada, també ha rebut l'informe del Consell de Personal de les Forces Armades.

En virtut d'això, d'acord amb el Consell d'Estat, dispo:

Article únic. *Aprovació de les normes d'uniformitat de les Forces Armades.*

S'aproven les normes d'uniformitat de les Forces Armades, que s'insereixen a continuació.

Disposició addicional primera. *Uniformitat del personal en situació de reserva sense destinació i retirat.*

El personal en situació de reserva sense destinació i el personal que hagi passat a retir poden vestir únicament l'uniforme representatiu del seu propi exèrcit o cos de conformitat amb les normes aprovades en aquesta Ordre ministerial.

Disposició addicional segona. *Uniformitat del personal retirat adscrit a unitats.*

El personal retirat que, de conformitat amb el que preveu la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, hagi estat adscrit a una unitat de les Forces Armades, pot vestir l'uniforme representatiu del seu exèrcit de pertinença o el de la unitat d'adscripció, sempre que prèviament hagi estat destinat, en servei actiu, a una unitat similar dotada amb la mateixa uniformitat. Poden assistir a actes i cerimònies militars en què la unitat esmentada participi i usar l'uniforme en actes militars i socials solemnes, de conformitat amb les normes que aprova aquesta Ordre ministerial.

Disposició addicional tercera. *Uniformitat dels capellans dels cossos eclesiàstics de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire.*

Els capellans castrens dels cossos eclesiàstics de l'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire, declarats a extingir, es regeixen per les mateixes normes d'uniformitat dels seus exèrcits d'origen, amb els emblemes propis del cos eclesiàstic.

Disposició transitòria primera. *Pervivència normativa.*

Fins que no es dictin les disposicions corresponents que regulin tots els aspectes relatius a les peces, els emblemes, les divises i els distintius que descriuen les normes aprovades per aquesta Ordre ministerial, es mantenen vigents les disposicions corresponents que esmenta la disposició derogatòria.

Disposició transitòria segona. *Ús de les peces substituïdes.*

Les disposicions que prevegin modificacions de peces de vestuari dels uniformes que en aplicació d'aquesta Ordre ministerial es determinin han d'incloure períodes d'adaptació de les noves peces que s'estableixin.

Disposició transitòria tercera. *Ús de condecoracions.*

D'acord amb el que estableix la disposició transitòria primera, apartat 2, del Reial decret 1040/2003, d'1 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament general de recompenses militars, segueixen vigents les autoritzacions d'ús de condecoracions que s'hagin concedit amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre ministerial.

Disposició transitòria quarta. *Especialitats d'origen.*

Mentre estigui en servei actiu o reserva el personal que hagi adquirit alguna de les especialitats fonamentals de les que conté el Reglament de cossos, escales i especialitats de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 207/2003, de 21 de febrer, o de l'Ordre ministerial 15/2000, de 21 de gener, per la qual es determinen les especialitats dels militars professionals de tropa i marineria, es mantenen vigents els emblemes corresponents a les previsions següents:

- a) Els articles 14.2, 15.2, 16.2, 21.2, 22.2, 25.2, 26.2, 44.2, 45.2, 49.2, 50.2, 52.3, 55.2, 56.2, 59.2, 60.2, 67.2 i 72.2 del Reglament de cossos, escales i especialitats de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 207/2003, de 21 de febrer.
- b) L'annex I de l'Ordre ministerial 15/2000, de 21 de gener, per la qual es determinen les especialitats dels militars professionals de tropa i marineria.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades les disposicions següents:

- Ordre de 4 d'abril de 1939 per la qual es crea el distintiu de ferit en campanya.
- Regles 4 i 38 del Reglament d'uniformitat, DO núm. 24, de 30 de gener de 1943, del Ministeri de l'Exèrcit.
- Ordre de 22 de març de 1956 per la qual s'aprova la cartilla d'uniformitat de les forces paracaigudistes de l'Exèrcit de Terra, DO núm. 70 de 1956, del Ministeri de l'Exèrcit.
- Ordre de 24 de maig de 1960 (DO núm. 131) pel qual es crea el distintiu del títol d'aptitud per al comandament d'unitats de guerrillers.
- Regla 1, 43, 17, de 7 de juliol de 1962, (DO núm. 164) pel qual es crea el distintiu del títol de guerrillers.
- Regla 1, 48, 01, de 10 de juliol de 1962, (DO núm. 164 del Ministeri de l'Exèrcit) pel qual es crea el distintiu de guerrillers per a tropa.
- Ordre de 16 de febrer de 1967 en la qual es regulen les sabates per a comandaments, DO núm. 53, de 4 de març de 1967.
- Ordre ministerial de 22 d'abril de 1968 de creació del distintiu d'estats majors conjunts.
- Ordre de 24 d'abril per la qual es crea l'uniforme bàsic per a actes socials de l'Exèrcit de Terra, DO núm. 95, de 27 d'abril de 1973, del Ministeri de l'Exèrcit.
- Ordre de 17 de juliol de 1974 del Ministeri de l'Exèrcit, per la qual es declara reglamentari el distintiu per a alumnes de cursos a l'estranger.
- Ordre de 12 de juny de 1978, en la qual es regulen les sabates per a tropa, DO núm. 138, de 19 de juny de 1978.
- Ordre 9.040, d'1 d'agost per la qual es regula la camisa blanca de l'Exèrcit de Terra, DO Núm. 176, de 4 d'agost de 1978.
- Ordre 12.920, de 24 d'octubre de 1978, per la qual es regulen els guants blancs, DO núm. 247, de 28 d'octubre de 1978.
- Disposició M.5829, de 17 d'abril de 1980, (DO núm. 95 de 25 d'abril de 1980), per la qual es crea el distintiu de l'EME.
- Ordre 371/15138/80, de 18 de novembre, per la qual es declara reglamentari l'uniforme de treball per a tropa (granota), DO núm. 272, de 26 de novembre de 1980.
- Ordre 371/17655/1983, de 30 de novembre, per la qual s'aprova la cinta d'identificació a l'Exèrcit.
- Ordre 371/261/83, de 16 de desembre (DO núm. 5), per la qual es dicten les normes sobre distintius.
- Ordre 371/4103/84, de 16 de març, per la qual es rectifica l'Ordre 371/17655/1983, de 30 de novembre, per la qual s'aprova la cinta d'identificació a l'Exèrcit.
- Ordre de 5 de juny de 1985, per la qual es modifica l'Ordre 371/17655/1983, de 30 de novembre, per la qual s'aprova la cinta d'identificació a l'Exèrcit.

- Ordre ministerial 38/1986, de 28 d'abril, per la qual es modifiquen els uniformes de l'Exèrcit de Terra.
- Acord del Consell de Ministres de 12 de setembre de 1986 pel qual es crea el distintiu d'excombatent de les Forces Armades, publicat per Ordre 78/1986, de 13 de setembre.
- Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 21/1989, de 21 de març, per la qual s'adapta el disseny dels uniformes de cada dia i de gala de l'Exèrcit de l'Aire al que estableix l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener.
- Ordre ministerial 56/1989, de 4 de juliol, per la qual es regula la utilització de l'uniforme de cada dia en presentacions, comiats i comissions i actes militars de rellevància especial o significat.
- Ordre ministerial 54/1990, de 31 de juliol, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes corresponents al cos militar de sanitat.
- Ordre ministerial 45/1991, de 31 de maig, per la qual s'estableixen les divises dels suboficials superiors.
- Ordre ministerial 69/1991, d'1 d'octubre, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes corresponents al cos de músiques militars.
- Ordre ministerial 52/1993, d'11 de maig, per la qual es modifica parcialment l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 96/1993, de 30 de setembre, pel qual es modifiquen parcialment les ordres ministerials 511/01450/81 i 511/01526/84, en relació amb l'uniforme de campanya i el distintiu de nacionalitat, en la uniformitat de l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 66/1994, de 28 de juny, per la qual s'estableixen els emblemes i les divises de l'escala mitjana del cos d'especialistes de l'Armada.
- Ordre ministerial 20/1995, d'1 de febrer, que regula l'ús del rectangle d'identificació personal i de l'emblema de tela.
- Ordre ministerial 39/1995, de 16 de març, per la qual s'estableix el jersei de llana com a peça d'abric de dotació personal per al personal militar professional de l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 48/1995, de 6 d'abril, per la qual es modifiquen els maneguins portadivises a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 72/1995, de 16 de maig, per la qual es regula l'ordre jeràrquic, les divises i els distintius de la tropa i marineria.
- Ordre ministerial 168/1995, de 19 de desembre, per la qual es regula la uniformitat dels alumnes de l'ensenyament militar de formació.
- Ordre ministerial 10/1996, de 17 de gener, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 45/1991, de 31 de maig, per la qual s'estableixen les divises dels suboficials majors.
- Ordre ministerial 96/1996, de 7 de juny, per la qual es regula la bagueta portadivises dels suboficials superiors i suboficials de l'Exèrcit de l'Aire en els uniformes d'etiqueta i gran etiqueta.
- Ordre ministerial 197/1996, de 25 de novembre, que suprimeix l'ús de la faixa vermella amb els uniformes de gran etiqueta per als oficials generals de l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 214/1997, de 7 de novembre, per la qual es modifiquen els maneguins portadivises a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 232/1997, de 27 de novembre, per la qual s'unifica l'ús de la camisa blanca de pitrera amb coll girat i la corbata negra de llacet per als uniformes d'etiqueta i gran etiqueta a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 11/1999, de 15 de gener, per la qual s'estableix l'ús del faixí a l'uniforme d'etiqueta per als oficials generals de l'Armada.

- Ordre ministerial 136/1999, de 20 de maig, per la qual es determinen les divises corresponents a les ocupacions de capità general, general d'exèrcit, almirall general, general de l'aire i caporal major i al grau de soldat o mariner de primera.
- Ordre ministerial 56/2000, de 2 de març, que modifica l'ús i la composició de la uniformitat de gran etiqueta a l'Exèrcit de l'Aire, i al seu torn deroga l'Ordre ministerial 232/1997, de 27 de novembre.
- Ordre ministerial 57/2000, de 2 de març, que estableix l'ús de faixí i suprimeix l'armilla amb la uniformitat d'etiqueta a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 102/2000, de 6 d'abril, per la qual es modifica el color dels maneguins portadivises a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 313/2000, de 28 de setembre, per la qual s'estableixen les normes d'uniformitat dels militars professionals amb caràcter permanent de marineria i tropa d'infanteria de marina, en les ocupacions de caporal major i caporal primer.
- Ordre ministerial 343/2000, de 16 de novembre, per la qual s'estableix un nou model de caçadora per a la uniformitat de treball a l'Exèrcit de l'Aire.
- Ordre ministerial 344/2000, de 17 de novembre, per la qual es modifica parcialment l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 383/2000, de 26 de desembre, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 243/2001, de 20 de novembre, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 70/2003, de 23 de maig, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes dels militars professionals de tropa i marineria de l'Armada i es modifica l'Ordre ministerial 72/1995, de 16 de maig, per la qual es regulen l'ordre jeràrquic, les divises i els distintius de la tropa i marineria.
- Ordre ministerial 88/2003, de 25 de juny, per la qual s'estableixen les normes generals de la uniformitat del personal militar professional en estat de gestació.
- Ordre ministerial 62/2004, de 12 de març, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 259/1999, de 12 de novembre, sobre uniformitat dels capellans del servei d'assistència religiosa de les Forces Armades.
- Ordre ministerial 103/2004, de 16 de maig, sobre les peces d'uniformitat dels militars professionals de l'Exèrcit de l'Aire en estat de gestació.
- Ordre ministerial 104/2004, de 16 de maig, sobre les peces d'uniformitat dels militars professionals dels cossos comuns de les Forces Armades en estat de gestació.
- Ordre ministerial 105/2004, de 16 de maig, sobre les peces d'uniformitat dels militars professionals de l'Armada en estat de gestació.
- Ordre ministerial 106/2004, de 16 de maig, sobre les peces d'uniformitat dels militars professionals de l'Exèrcit de Terra en estat de gestació.
- Ordre ministerial 160/2005, de 10 d'octubre, per la qual s'aprova el distintiu de reservista voluntari.
- Ordre ministerial 37/2006, de 13 de març, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Ordre ministerial 151/2006, de 21 de desembre, per la qual es modifica l'Ordre ministerial 6/1989, de 20 de gener, per la qual es regulen la denominació, composició i utilització dels uniformes a les Forces Armades.
- Els articles 20, 21 i 22 de l'Ordre ministerial 84/2011, de 18 de novembre, per la qual es desplega parcialment, en matèria de règim de personal, el capítol II del Reial decret 1145/1990, de 7 de setembre.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre ministerial.

Disposició final primera. *Facultats d'aplicació.*

1. S'autoritza el subsecretari de Defensa a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació d'aquesta Ordre ministerial.

2. El cap d'Estat Major de la Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de dictar les instruccions que considerin necessàries per a l'aplicació d'aquesta Ordre ministerial.

3. El subsecretari de Defensa, per iniciativa pròpia o a proposta del cap d'Estat Major de la Defensa, ha de determinar tots els aspectes d'uniformitat que preveu aquesta Ordre ministerial que acreditin circumstàncies, qualitats o vicissituds iguals i siguin comunes per a tots els exèrcits i els cossos comuns, en els uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta, de gala, de cada dia i de treball.

4. S'autoritza el subsecretari de Defensa a difondre, a través dels mitjans informàtics del Ministeri de Defensa i amb ajuda de les eines visuals necessàries, les normes desplegades en aquesta Ordre ministerial.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre ministerial entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 28 d'octubre de 2016.—El ministre de Defensa, Pedro Morenés Eulate.

NORMES D'UNIFORMITAT DE LES FORCES ARMADES

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Norma 1a. *Finalitat.*

Establir les normes reglamentàries d'uniformitat del personal militar de les Forces Armades, la composició i l'ús dels uniformes, els emblemes, les divises i els distintius de manera que es vesteixi l'uniforme amb propietat i correcció.

Norma 2a. *Àmbit d'aplicació.*

Aquestes normes són aplicables al personal militar de les Forces Armades espanyoles.

Norma 3a. *Definicions.*

Es defineix uniformitat al conjunt de peces de vestuari, emblemes, divises, distintius i recompenses que els militars ostenten sobre l'uniforme i que són representatives de la institució militar en la qual serveixen.

Es defineix uniforme com el conjunt de peces de vestuari, degudament reglamentades, per a un determinat ús per part del personal militar.

Es defineix adaptació com les singularitats de l'ús de determinats uniformes en certes unitats, centres i organismes, que tenen la seva justificació en la tradició i en l'orgànica.

Hi ha els tipus d'uniformes següents:

- a) Gran etiqueta.
- b) Etiqueta.
- c) Gala.
- d) Actes de rellevància especial.
- e) De cada dia.
- f) Treball.

- g) Campanya.
- h) Especials.
- i) Educació física.

S'anomena modalitat d'un uniforme a l'acomodament de la seva composició al factor climatològic o altres circumstàncies que en justifiquin la definició. Hi ha les modalitats següents:

- a) Modalitat «A» és la composta per peces de vestuari pròpies per a un temps fred.
- b) Modalitat «B» és la composta per peces de vestuari pròpies d'un temps temperat.
- c) Modalitat «C» és la composta per peces de vestuari pròpies per a un temps càlid.

La denominació d'aquestes modalitats es pot completar amb la referència a alguna peça, la qual ha de determinar amb exactitud l'uniforme esmentat. La utilització de les diferents modalitats dels uniformes s'ha de supeditar a l'observació de l'homogeneïtat necessària en àmbits geogràfics diferenciats, així com amb motiu d'esdeveniments d'importància. El cap de l'Estat Major de la Defensa n'ha d'efectuar la coordinació general en aquest sentit, i ha de dictar les instruccions necessàries amb aquesta finalitat.

Ús opcional (O) és la possibilitat, segons criteri individual, de l'ús optatiu d'una determinada modalitat, peça o efecte, sense que eximeixi de l'obligatorietat de la seva possessió. Per a un determinat acte del servei aquesta facultat la pot exercir l'autoritat que l'organitzi, el convoqui o el presideixi.

No exigible (NE), és la peça de la qual no se'n pot ordenar l'ús o la possessió.

Es considera que un acte o una celebració revesteix caràcter castrense quan l'organitzi o el convoqui autoritats civils o militars del Ministeri de Defensa o de les Forces Armades per portar a terme activitats relacionades amb el seu àmbit de responsabilitat. També tenen caràcter castrense els actes o les cerimònies organitzats per autoritats alienes al Ministeri de Defensa que impliquin la participació institucional de personal militar de les Forces Armades.

Tenen caràcter social els actes familiars i els organitzats per autoritats civils o militars, diferents de les que esmenta el paràgraf anterior, en què la participació dels militars sigui a títol individual en esdeveniments no relacionats amb l'activitat professional.

Quan una norma d'aquesta Ordre sigui aplicable, amb caràcter general i sense cap distinció, a l'Exèrcit de Terra, a l'Armada, a l'Exèrcit de l'Aire i als cossos comuns de les Forces Armades, aquests s'han d'anomenar com els exèrcits.

Norma 4a. *Ús de la uniformitat.*

Els militars en servei actiu i en reserva amb destinació tenen dret a l'ús de l'uniforme reglamentari i el deure d'utilitzar-lo durant el servei en l'acompliment de les seves activitats diàries del seu lloc de treball, així com en exercicis i maniobres.

La composició i utilització dels uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta, de gala, d'actes de rellevància especial, de cada dia i de treball del personal militar de les Forces Armades són les que especifica aquesta Ordre.

Norma 5a. *Utilització d'altres uniformes.*

El ministre de Defensa, per raons històriques, i a proposta dels caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada, de l'Exèrcit de l'Aire i del subsecretari de Defensa, pot autoritzar l'ús d'uniformes diferents dels que estableix aquesta Ordre.

Norma 6a. *Prescripcions tècniques.*

Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire i el subsecretari de Defensa, en l'àmbit de les seves competències, han de donar les instruccions oportunes perquè per part del comandament o la prefectura que correspongui es redactin les prescripcions tècniques de les noves peces.

Les normes o instruccions dels exèrcits són els documents de referència per definir les característiques físiques i les dimensions de totes les peces, els emblemes, les divises i els distintius que es descriuen en aquesta Ordre.

TÍTOL I

Normes generals d'uniformitat a les Forces Armades

Norma 7a. *Criteris generals en l'ús de la uniformitat.*

1. El militar ha de vestir l'uniforme amb propietat i correcció, i portar les peces i ostentar els emblemes, les divises, els distintius i les recompenses reglamentaris que cada ocasió requereixi i per als quals estigui autoritzat.

2. El militar només pot portar peces d'uniformitat les característiques físiques i de disseny de les quals hagi aprovat la normativa vigent.

3. El militar ha de portar totes les peces correctament botonades o cordades.

4. Els militars de les Forces Armades espanyoles han de portar a l'estranger el tipus i la modalitat de l'uniforme que es correspongui amb el dels militars de les Forces Armades del país de destinació, i els és aplicable la resta de les normes d'uniformitat d'aquesta Ordre.

5. Els militars enquadrats en organitzacions internacionals han d'ajustar la seva uniformitat a les normes particulars que aquestes tinguin establertes pel que fa a tipus i modalitat de l'uniforme a utilitzar.

6. Els militars que hagin passat a retir poden usar l'uniforme en els actes militars i actes socials solemnes.

7. El personal que estigui en les situacions administratives en què tingui suspesa la seva condició militar només pot vestir l'uniforme en actes militars i socials solemnes o quan se l'autoritzi expressament per a això en les seves relacions amb les Forces Armades i sempre que no estigui exercint càrrecs electes de representació política.

8. Per a l'acompliment de determinades activitats pròpies del servei o de la plaça ocupada es poden usar amb l'uniforme determinades peces no relacionades amb les que descriuen aquestes normes d'uniformitat: braçolet de servei, corretjam, gales, bandolera, gola, rabissa de xiulet de contramestre o qualsevol altra que estigui aprovada en la seva normativa específica.

9. Quan el personal femení pugui optar entre vestir amb pantalons o faldilla, l'ús del pantalons ha de suposar vestir amb sabates de cordons i mitjons, i l'ús de la faldilla ha de suposar vestir amb sabates de taló i mitges, amb les particularitats pròpies de cada uniformitat.

Norma 8a. *Criteris particulars en l'ús de l'uniforme.*

a) Uniforme de gran etiqueta.

L'uniforme de gran etiqueta s'ha d'usar en els actes oficials en què així s'indiqui expressament i en les cerimònies en què al personal civil se li exigeixi vestir de màxima etiqueta. Aquest uniforme té la seva correspondència amb el vestit nacional, el frac i el jaqué.

Observacions:

- Els guants només s'han d'usar quan s'utilitzi la peça de cap.
- Per als militars de tropa i marineria de l'Armada ha de ser el mateix que l'uniforme de gala.

b) Uniforme d'etiqueta.

L'uniforme d'etiqueta s'ha d'usar en actes oficials en què així s'indiqui, i en els actes socials en què al personal civil se li exigeixi vestir d'etiqueta. Aquest uniforme té la seva correspondència amb l'esmodíng.

Observacions:

- Els guants només s'han d'usar quan s'utilitzi la peça de cap.
- A l'Armada només el poden usar oficials i suboficials i, amb caràcter no exigible (NE), caporals majors i caporals primers de caràcter permanent. Per a caporals i mariners, ha de ser el mateix que el de gala, que també el poden usar caporals majors i caporals primers de caràcter permanent.

c) Uniforme de gala.

L'uniforme de gala es pot usar en els actes socials en què s'exigeixi assistir amb l'uniforme de gran etiqueta o d'etiqueta, en substitució d'aquests. També s'ha d'usar en els actes oficials següents:

- Actes als quals assisteixi S. M. el Rei, si no s'ordena una altra uniformitat.
- Recepcions o comiats en el territori nacional de S. M. el Rei, caps d'Estat i hereus al tron (sempre que es cobreixi una carrera).
- Enterraments i funerals de caps d'Estat.
- Cerimònies de jura de bandera.
- Lliurament de l'ensinya nacional a una unitat o un centre.
- Lliuraments de despatxos reials als alumnes de les acadèmies militars.
- Reunió del capítol de l'Orde de Sant Hermenegild.
- Celebracions de sants patrons.
- Celebracions d'aniversaris.
- Dia de la Festa Nacional, dia de les Forces Armades i Pasqua Militar.
- Contraents, padrins i testimonis en cerimònies matrimonials, quan s'opti per l'uniforme militar i no s'usi l'uniforme de gran etiqueta o etiqueta. Els assistents han d'utilitzar el tipus d'uniforme inferior al dels contraents, padrins i testimonis.

Observacions:

- En formacions amb armament el personal femení ha d'usar pantalons. En formacions sense armament el cap d'unitat pot autoritzar l'ús optatiu de la faldilla.

d) Uniforme per a actes de rellevància especial.

L'uniforme per a actes de rellevància especial s'ha d'usar en els actes socials en què al personal civil se li exigeixi portar vestit fosc i en els actes següents:

- Audiències militars davant S. M. el Rei.
- Actes amb motiu de benvinguda o comiat d'altres caps d'Estat.
- Dia nacional d'un altre país.
- Presentacions i comiats de la unitat de destinació o comissió de servei.
- Presentacions per ascens a l'ocupació superior.
- Imposició de condecoracions i lliurament de faixes (només personal afectat).
- Alçaments i arriades de bandera que es determinin.
- Obertures i clausures de cursos acadèmics.

Observacions:

- En formacions amb armament el personal femení ha d'usar pantalons. En formacions sense armament el cap d'unitat pot autoritzar l'ús optatiu de la faldilla.

e) Uniforme de cada dia.

L'uniforme de cada dia és per antonomàsia l'uniforme representatiu dels exèrcits, de l'Armada i dels cossos comuns de les Forces Armades. S'ha d'usar en els actes militars en què no s'indiqui expressament un uniforme diferent o en els actes socials civils què sigui procedent una vestimenta formal.

Observacions:

- S'ha d'usar en la celebració del dia de les Forces Armades d'un altre país.
- En formacions amb armament el personal femení ha d'usar pantalons. En formacions sense armament el cap d'unitat pot autoritzar l'ús optatiu de la faldilla.
- La modalitat «C» de l'uniforme de cada dia es pot substituir per les modalitats «A» o «B», en els actes socials o protocol·laris aliens a les Forces Armades que exigeixin vestimenta formal.

f) Uniforme de treball.

L'uniforme de treball s'ha d'utilitzar per a l'acompliment de les activitats quotidianes en unitats, centres i organismes, llevat que s'ordeni l'ús d'altres uniformes.

Observacions:

- A l'interior de les bases, dels aquarteraments i dels establiments l'ús de les seves diferents modalitats és optatiu.
- En els uniformes femenins l'ús del pantalons o la faldilla és optatiu. L'ús de la faldilla porta associat l'ús de sabates de taló i amb caràcter optatiu mitges.
- Les muscleres, les pales portadivises i els maneguins dels uniformes de treball han de ser visibles en la peça exterior.

g) Uniforme de campanya.

L'uniforme de campanya és el que s'utilitza en activitats operatives, d'entrenament o d'instrucció.

En el disseny, la composició i la utilització de l'uniforme de campanya han de prevaler criteris de normalització i racionalització, i a aquest efecte s'ha d'establir la instrucció corresponent del cap d'Estat Major de la Defensa.

El cap d'Estat Major de la Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de definir la utilització de l'uniforme de campanya, així com les ostentacions d'emblemes, divises i distintius que corresponguin.

Observacions:

- Només pot portar condecoracions sobre l'uniforme de campanya el personal militar recompensat durant l'acte d'imposició.

h) Uniformes especials.

Els uniformes especials són els que no estan enquadrats en els apartats anteriors. Estan orientats a determinades activitats operatives i funcionals que requereixen l'ús d'un uniforme específic. També estan inclosos els uniformes tradicionals per a ús en formacions i els uniformes històrics.

El cap d'Estat Major de la Defensa, els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, i el cap del Quart Militar de la Casa de Sa Majestat el Rei, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de definir la composició i utilització dels uniformes especials, així com les ostentacions d'emblemes, divises i distintius que corresponguin.

Observacions:

- No es poden portar condecoracions sobre els uniformes especials, amb l'excepció dels uniformes històrics i els uniformes tradicionals.

i) Equip esportiu.

L'ús de l'equip esportiu està orientat a la pràctica esportiva. A més, el cap d'unitat pot establir l'ús d'aquesta uniformitat per a l'acompliment d'activitats d'instrucció i entrenament, en substitució d'altres uniformes, quan les circumstàncies ho aconsellin.

Norma 9a. Ús de l'uniforme militar fora de les instal·lacions militars.

Els militars poden vestir els uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta, de gala, de rellevància especial i de cada dia per assistir a actes de caràcter oficial o social que tinguin lloc fora de les instal·lacions militars.

Els militars també poden vestir els uniformes de cada dia, treball i campanya en els desplaçaments entre el domicili i el lloc de destinació per dur a terme altres activitats puntuals o ocasionals, alienes al servei, sempre que el seu ús no entri en col·lisió amb qualsevol altra norma sobre limitacions en l'ús dels uniformes previstes en aquesta Ordre.

Norma 10a. Limitacions en l'ús dels uniformes.

1. El militar no pot combinar o intercanviar peces de vestuari entre uniformes de diferents tipus o modalitats. Tampoc es permeten variacions o adequacions dels uniformes en determinades circumstàncies mitjançant l'addició o la supressió de peces, accessoris o recompenses no aprovades per la normativa corresponent.

2. Quan vesteixi de paisà, no pot utilitzar peces o ostentar emblemes, divises, o distintius que s'identifiquin com a constitutives de qualsevol uniforme de les Forces Armades. Les recompenses militars es poden ostentar d'acord amb les normes de protocol que regeixin per al personal civil.

3. Els militars no poden vestir d'uniforme en les situacions següents alienes al servei:

- En actes públics o llocs que puguin perjudicar els interessos o la imatge de les Forces Armades, o que puguin comprometre la dignitat del propi uniforme.
- En actes publicitaris, sense autorització prèvia.
- En entrevistes als mitjans de comunicació social, sense autorització prèvia.
- En actes que tinguin per finalitat sol·licitar ajudes o fons per a qualsevol causa, sense autorització prèvia.
- En compareixences davant la jurisdicció ordinària o l'autoritat civil en qualitat de presumpte responsable penal, inculpat o processat.

Norma 11a. Ús de condecoracions sobre l'uniforme.

1. És obligatori l'ús sobre l'uniforme de les condecoracions que s'hagin concedit i publicat en el «Butlletí Oficial del Ministeri de Defensa», amb les limitacions que estableixi la normativa que en reguli l'ús.

2. Els caps d'Estat Major dels exèrcits per al personal dels seus cossos específics i el subsecretari de Defensa per al personal dels cossos comuns de les Forces Armades, o el comandament o l'organisme en qui aquests deleguin, poden autoritzar l'ús sobre l'uniforme de les condecoracions civils de caràcter institucional atorgades per autoritats o organismes de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les corporacions locals.

3. Els caps d'Estat Major dels exèrcits per al personal dels seus cossos específics i el subsecretari de Defensa per al personal dels cossos comuns de les Forces Armades, o el comandament o l'organisme en qui aquests deleguin, previ consentiment per part del Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació d'Espanya, poden autoritzar l'ús sobre l'uniforme de condecoracions civils i militars de caràcter institucional atorgades per països estrangers.

4. Les condecoracions civils i militars, que hagin creat organitzacions internacionals, la concessió i l'ús de les quals reconegui l'ordenament jurídic espanyol, s'han de regir per la seva normativa específica.

5. Els militars que hagin estat distingits per algun orde o condecoració civil han d'exhibir les seves insígnies segons el model reglamentari que correspongui al grau o la categoria que tinguin concedida. No s'autoritza l'ús sobre l'uniforme de condecoracions civils de caràcter privat.

6. Les creus representatives dels quatre ordes espanyols de Sant Jaume, Calatrava, Alcántara i Montesa es poden usar en els uniformes de cada dia, rellevància especial, gala, etiqueta i gran etiqueta.

Norma 12a. *Peça de cap.*

La peça de cap ha d'anar perfectament encaixada, amb la seva part inferior o dessuador col·locada en un pla horitzontal. Com a norma general, s'ha de romandre cobert a l'exterior i descobert en interiors.

Amb cada modalitat d'uniforme s'ha d'usar la peça de cap que correspongui, segons el que regula aquesta Ordre ministerial.

Amb els uniformes de gran etiqueta i etiqueta descrits anteriorment, es pot utilitzar la gorra de plat (NE) o el casquet femení (NE), segons correspongui.

Norma 13a. *Bastó de comandament.*

El bastó de comandament és atribut dels oficials generals i oficials que exerceixen l'acció de comandament.

Es pot utilitzar en el territori nacional en els actes que aquestes autoritats presideixin i en les visites d'inspecció a unitats i centres subordinats. Les autoritats amb dret a ús del bastó de comandament són les següents:

- Oficials generals amb comandament, excepte a l'Armada, que a més han de pertànyer al cos general o al cos d'infanteria de marina.
- Coronels en cap de regiment, base aèria, agrupació o centre d'entitat equivalent i unitats d'infanteria de marina.
- Coronels caps d'Estat Major de les grans unitats, excepte a l'Armada.
- Directors d'acadèmies i escoles militars, excepte a l'Armada.
- Coronels directors d'acadèmia, excepte a l'Armada.
- Comandants de vaixells i unitats navals col·lectives, incloses les flotilles de submarins i aeronaus, amb l'ocupació de capità de corbeta o superior.
- Comandants de batallons independents d'infanteria de marina, amb l'ocupació de comandant o superior.
- Caps d'esquadrilla.

Norma 14a. *Sabre.*

El sabre l'han d'utilitzar amb caràcter general els oficials generals, oficials i suboficials en els casos següents:

- Els caps de secció i les unitats superiors en les formacions i desfilades amb armes.
- Els oficials abanderats i portaestendards i caps de l'escorta de la bandera, en les formacions i desfilades amb armes.
- Els alumnes dels centres docents de formació d'oficials i suboficials, en les formacions i desfilades en les quals així determini l'autoritat que les organitzi.
- En les cerimònies de jurament davant la bandera i els actes de relleu de comandament, de la manera que es determini.

Norma 15a. *Rectangle d'identificació.*

El rectangle d'identificació ha de ser de material plàstic i sobre fons negre o blau fosc, amb la vora bisellada en blanc, i ha de portar en lletres majúscules de color blanc la inscripció del nom pel qual s'identifica la persona que el porta. El rectangle ha de tenir unes dimensions de 16 per 81 mil·límetres, amb la vora bisellada en blanc d'1 mil·límetre.

S'ha de situar a la zona «B» de l'uniforme. És preceptiu en totes les modalitats dels uniformes de rellevància especial, de cada dia i de treball, excepte en les comissions i els actes militars i socials en què l'autoritat competent estipuli el contrari.

Norma 16a. *Adaptacions dels uniformes de la Casa de Sa Majestat el Rei.*

Determinades peces o efectes de les modalitats dels uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta, de gala, de rellevància especial, de cada dia i de treball es poden adaptar en

color o disseny per obtenir uniformes específics de la Casa de Sa Majestat el Rei. Aquestes adaptacions han de respectar les normes que estableix aquesta Ordre i les ha de regular el cap del Quart Militar de la Casa de Sa Majestat el Rei mitjançant les instruccions corresponents.

Norma 17a. *Adaptació dels uniformes de la Unitat Militar d'Emergències.*

Determinades peces o efectes de les modalitats dels uniformes de gala, de rellevància especial, de cada dia i de treball es poden adaptar en color o disseny per obtenir uniformes específics de la Unitat Militar d'Emergències. Aquestes adaptacions han de respectar les normes que estableix aquesta Ordre i les ha de regular el cap d'Estat Major de la Defensa mitjançant les instruccions corresponents.

Norma 18a. *Placa d'identificació personal.*

La placa d'identificació personal (PIP) és un element auxiliar per facilitar les tasques d'identificació de personal ferit o mort, així com el control de baixes, a la vegada que proporciona les dades necessàries per rebre l'auxili sanitari urgent i, si s'escau, l'assistència religiosa d'acord amb la seva confessió. La PIP no té caràcter de document d'identitat del seu portador.

La PIP s'ha de portar penjada al voltant del coll, per mitjà de la cadena amb la qual se subministra, per sota de la camisa, llevat que per raons de seguretat s'estigui obligat a portar-la en un altre lloc.

El cap d'Estat Major de la Defensa (CEMAD) ha de regular, mitjançant una instrucció, les característiques, informació que s'ha de gravar i ús en operacions de la placa d'identificació personal. Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire n'han de determinar els criteris d'ús en exercicis i activitats d'instrucció en l'àmbit de les seves competències respectives.

Norma 19a. *Competències en la determinació de la modalitat d'uniforme a utilitzar.*

El subsecretari de Defensa ha d'establir els criteris per determinar la data de canvi de modalitat en la uniformitat del personal militar destinat en el territori nacional, per motius estacionals, tenint en compte la localització geogràfica de les unitats que tinguin unes peculiaritats climatològiques pròpies, clarament diferenciades, en les quals es pot implantar en una data diferent.

Les autoritats que exerceixen la representació institucional en una determinada demarcació territorial de les Forces Armades han de proposar als representants institucionals dels exèrcits que disposin d'unitats, centres i organismes ubicats allà la data per al canvi de modalitat d'uniformitat.

En els actes o les comissions en què concorrin conjuntament militars d'un mateix o diferent exèrcit o destinació, s'ha d'assegurar la unitat de criteri en la uniformitat. Per a això, l'autoritat competent, encarregada de l'organització dels actes o les activitats militars o protocol·làries, ha de determinar el tipus, la modalitat i, si s'escau, les peces per a tot el personal assistent, d'acord amb els criteris que estableix aquesta Ordre.

Els caps de les unitats, els centres o els organismes, atenent criteris de funcionalitat, han de determinar els diferents tipus d'uniformes que s'han d'usar en les activitats de la seva competència que es portin a terme a l'interior d'aquestes.

Les autoritats que exerceixen el comandament en operacions o en exercicis han de determinar el tipus d'uniforme a utilitzar.

Norma 20a. *Relació de peces i abreviatures.*

Algunes de les peces que componen els uniformes són d'ús exclusiu d'un determinat col·lectiu o per a determinades circumstàncies. En els títols següents figuren les peces que

componen cadascun dels tipus i les modalitats dels uniformes, acompanyades d'unes sigles que en clarifiquen la utilització. Aquestes sigles són les següents:

- Peça per a oficials generals (OG).
- Peça per a quadres de comandament (QC).
- Peça per a oficials (Of.).
- Peça per a suboficials (Sub.).
- Peça per a personal de tropa (T).
- Peça per a personal masculí (M).
- Peça per a personal femení (F).
- Peça no exigible (NE).
- Peça d'ús opcional (O).
- Modalitat per a temps fred «A».
- Modalitat per a temps temperat «B».
- Modalitat per a temps càlid «C».

L'absència d'especificació implica que la peça esmentada la poden usar tots els militars que tinguin reconegut aquest uniforme, encara que el seu disseny pugui tenir alguna variació en el tall o disseny per adequar-se a les característiques físiques del personal masculí o femení.

TÍTOL II

Composició dels uniformes de l'Exèrcit de Terra

Norma 21a. *Uniforme de gran etiqueta.*

D'ús general.

Modalitats «A» i «B»:

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blava.
 - (F) Casquet femení blau.
- Guerrera blava, amb tireta i punys blancs:
 - Muscleres daurades (QC) o vermelles (T).
 - Divises i emblemes.
 - Condecoracions en miniatura, excepte les creus, bandes i medalles del Reial i Militar Orde de Sant Ferran, les grans creus, les plaques, les veneres, la comanda i les insígnies individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han d'ostentar sempre i a mida normal.
- Faixa o cenyidor:
 - Faixa vermella per a oficials generals, nuada a l'esquerra.
 - Faixa blava per a oficials DEM (diplomata d'Estat Major) amb destinació del diploma, nuada a la dreta.
 - Cenyidor de gala daurat (QC).
 - Cenyidor de gala negre (T).
- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blaus.
 - (F) Faldilla llarga blava.

- Sabates:
 - (M) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M) Mitjons negres:
 - (F) Mitges negres.
- Capa negra (NE).
- Guants blancs (NE).
- (F) Bossa enxarolada negra (NE).

Norma 22a. *Uniforme d'etiqueta.*

D'ús general.

Modalitats «A» i «B»:

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blava.
 - (F) Casquet femení blau.
- Guerrera blava, amb tireta i punys blancs.
- Muscleres daurades (QC) o vermelles (T).
- Divises i emblemes.
- Condecoracions en miniatura, excepte les creus, bandes i medalles del Reial i Militar Orde de Sant Ferran i les insígnies individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han de portar sempre i a mida normal.

- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blaus.
 - (F) Faldilla blava.
- Sabates:
 - (M) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa negra (NE).
- Guants blancs.
- (F) Bossa enxarolada negra (NE).

Norma 23a *Uniforme de gala.*

1. D'ús general.

Modalitats «A» i «B»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - (F) Casquet femení o gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - Boina caqui o peça específica de la unitat (T).

- Guerrera caqui.
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Condecoracions a mida normal.
 - Camisa blanca de màniga llarga.
 - Corbata negra de nus.
 - Passador de corbata (O).
 - Faixa o cenyidor.
 - Faixa vermella per a oficials generals, nuada a l'esquerra.
 - Faixa blava per a oficials DEM amb destinació del diploma, nuada a la dreta.
 - Ganxos daurats.
 - Cenyidor de gala daurat (QC).
 - Cenyidor de gala negre (T).
 - Corretjam per a formacions amb armes.
 - Cenyidor, una trinxa i un tirant de sabre o pistolera de cuir negre (sabre/pistola).
 - Cenyidor, dues trinxes i cartutxeres de cuir negres (resta armes).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
 - Cinturó groc grisenc amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina caqui (O); capot caqui (QC, NE).
 - Guants blancs.
 - (F) Bossa negra (NE).
2. D'ús en unitats específiques:
- Regulars.
 - Legió.
 - Paracaigudista.
 - Companyies de mar.

Norma 24a. *Uniforme per a actes de rellevància especial.*

1. D'ús general.

Modalitats «A» i «B»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - (F) Casquet femení o gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - Boina caqui o peça específica de la unitat (T).
- Guerrera caqui:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, la Creu Llorejada, la medalla militar individual i les insígnies

individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han d'ostentar sempre en la seva mida normal.

- Rectangle d'identificació personal.
 - Camisa blanca de màniga llarga.
 - Corbata negra de nus.
 - Passador de corbata (O).
 - Faixa vermella per a oficials generals, nuada a l'esquerra.
 - Faixa blava per a oficials DEM amb destinació del diploma, nuada a la dreta.
 - Corretjam per a formacions amb armes.
 - Cenyidor, una trinxa i un tirant de sabre o pistolera de cuir negre (sabre/pistola).
 - Cenyidor, dues trinxes i cartutxeres de cuir negres (resta armes).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
 - Cinturó groc grisenc amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina caqui (O); capot caqui (QC, NE).
 - Guants blancs.
 - (F) Bossa negra (NE).
2. D'ús en unitats específiques:
- Regulars.
 - Legió.
 - Paracaigudista.
 - Companyies de mar.

Norma 25a. *Uniforme de cada dia.*

1. D'ús general.

Modalitats «A» i «B»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - (F) Casquet femení o gorra de plat caqui o peça específica de la unitat (QC).
 - Boina caqui o peça específica de la unitat (T).
- Guerrera caqui.
- Divises, emblemes i distintius.
- Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, la Creu Llorejada, la medalla militar individual i les insígnies individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han de portar sempre en la seva mida normal.
- Rectangle d'identificació personal.

- Camisa groc grisenc de màniga llarga.
- Corbata caqui de nus.
- Passador de corbata (O).
- Corretjam per a formacions amb armes:
 - Cenyidor, una trinxa i un tirant de sabre o pistolera de cuir negre (sabre/pistola).
 - Cenyidor, dues trinxes i cartutxeres de cuir negres (resta armes).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
- Cinturó groc grisenc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
- Gavardina caqui (O); capot caqui (QC, NE).
- Guants negres (QC, O).
- (F) Bossa negra (NE).

Modalitat «C»:

- Peça de cap:
 - Boina caqui o peça específica de la unitat.
- Camisa groc grisenc de màniga curta:
 - Muscleres portadivises caquis o color específic de la unitat.
 - Divises, emblemes i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Condecoracions en agulles.
 - Rectangle d'identificació personal.
- Corretjam per a formacions amb armes:
 - Cenyidor, una trinxa i un tirant de sabre o pistolera de cuir negre (sabre/pistola).
 - Cenyidor, dues trinxes i cartutxeres de cuir negres (resta armes).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
- Cinturó groc grisenc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.

- (F) Bossa negra (NE).
- 2. D'ús en unitats específiques:
 - Regulars.
 - Legió.
 - Paracaigudista.
 - Companyies de mar.

Norma 26a. *Uniforme de treball.*

1. D'ús general.

Modalitat «A»:

- Peça de cap:
 - Boina caqui o peça específica de la unitat.
 - Caçadora caqui:
 - Muscleres portadivises caquis.
 - Divises, emblemes i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Camisa groc grisenc de màniga llarga.
 - Corbata caqui de nus.
 - Passador de corbata (O).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
 - Cinturó groc grisenc amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina caqui (O).
 - Guants negres (O).
 - (F) Bossa negra (NE).

Modalitat «B»:

- Peça de cap:
 - Boina caqui o peça específica de la unitat.
 - Camisa groc grisenc de màniga llarga:
 - Muscleres portadivises caquis o color específic de la unitat.
 - Divises i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Corbata caqui de nus.
 - Passador de corbata amb l'emblema corresponent.

- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
- Cinturó groc grisenc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (NE).

Modalitat «C»:

- Peça de cap:
 - Boina caqui o peça específica de la unitat.
 - Camisa groc grisenc de màniga curta.
 - Muscleres portadivises caquis o color específic de la unitat.
 - Divises, emblemes i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons caquis.
 - (F) Faldilla caqui.
- Cinturó groc grisenc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons/Mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (NE).

2. D'ús en unitats específiques:

- Legió.
- Paracaigudista.
- Companyies de mar.
- Ensenyament militar d'ingrés a l'escala d'oficials.

Norma 27a. *Uniformes especials.*

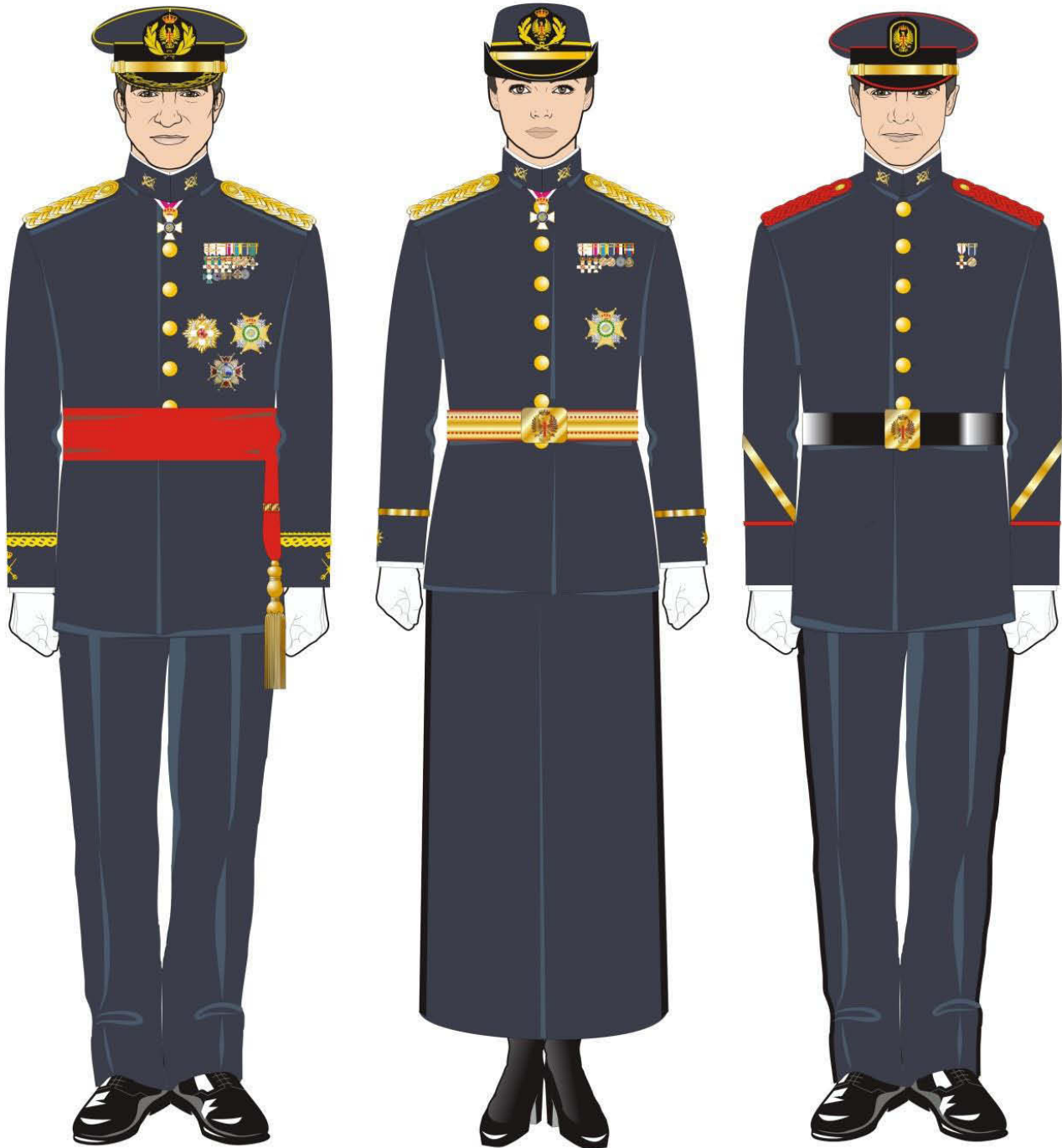
Els ha de regular el cap d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra en les instruccions i normes corresponents.

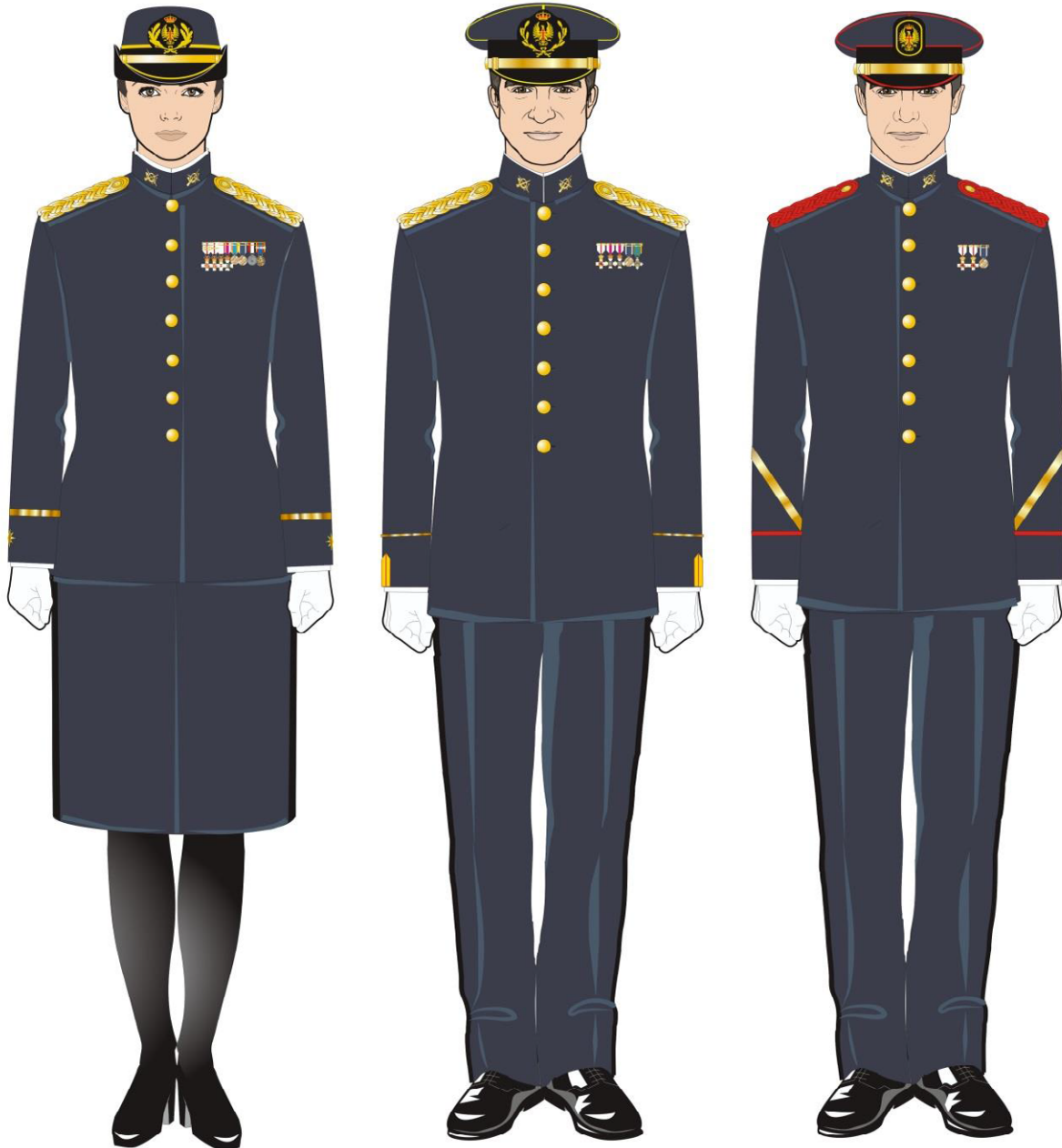
- Tècnics:
 - Per a activitats operatives.
 - Per a activitats funcionals.
- Tradicionals:
 - Regulars.
 - Legió.
 - Paracaigudista.
- Històrics:
 - Regiment d'Infanteria «Immemorial del Rei» núm. 1.
 - Ensenyament militar d'ingrés a l'escala d'oficials.
 - Els de les unitats que els tinguin aprovats.

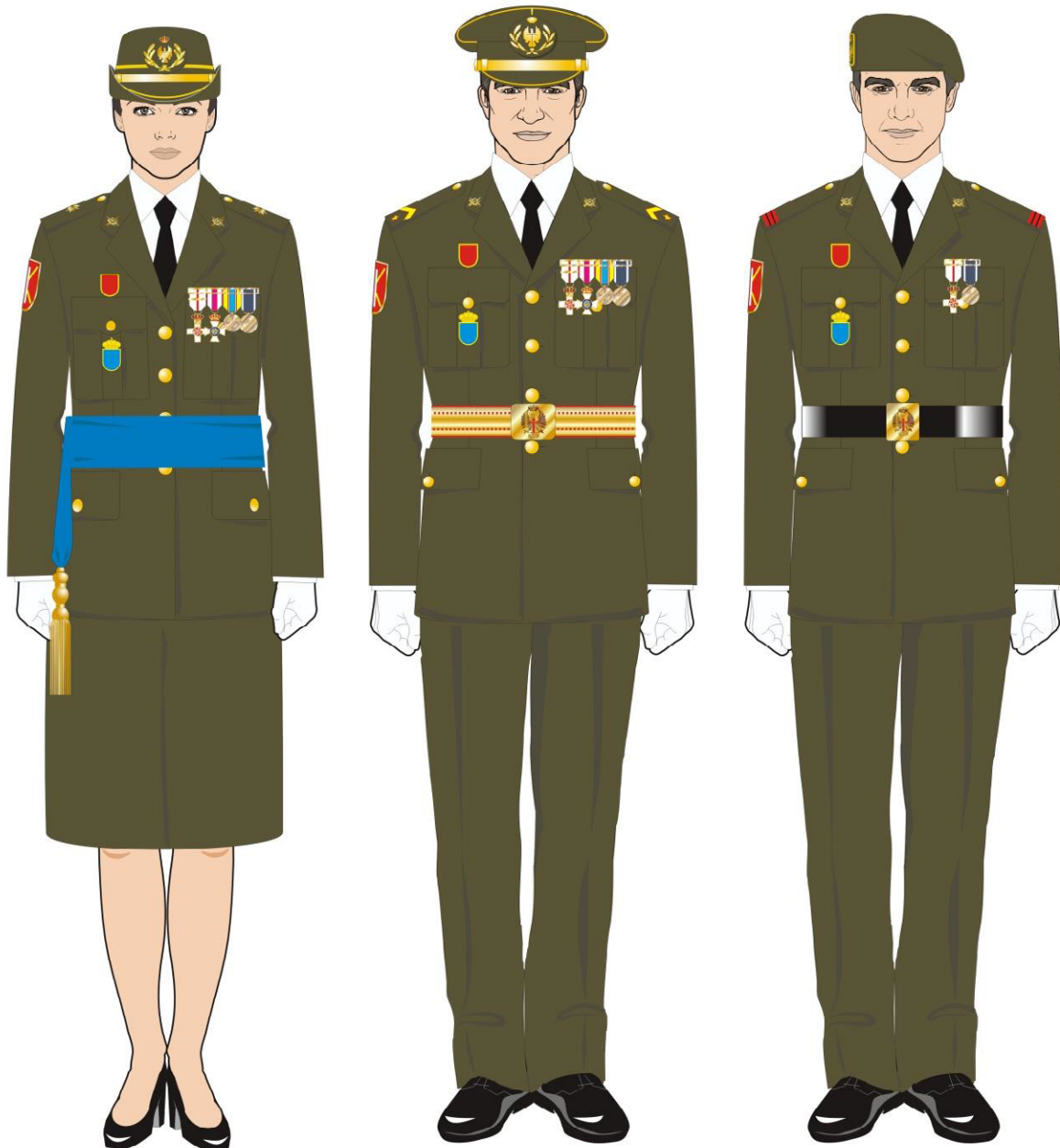
Norma 28a. *Equip esportiu.*

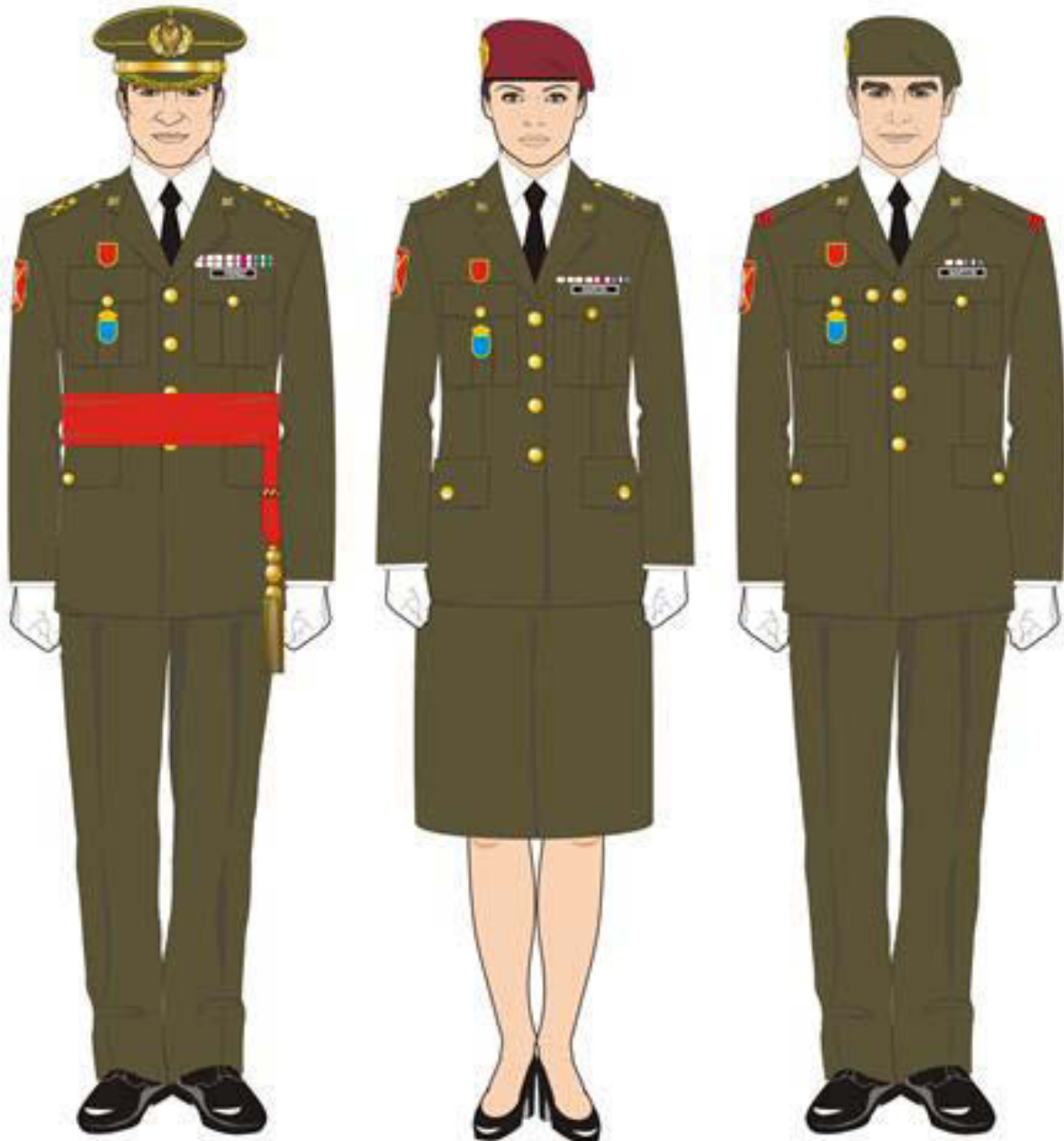
Té caràcter essencialment funcional, tant en la seva composició com en el seu disseny.
Ha de constar bàsicament de:

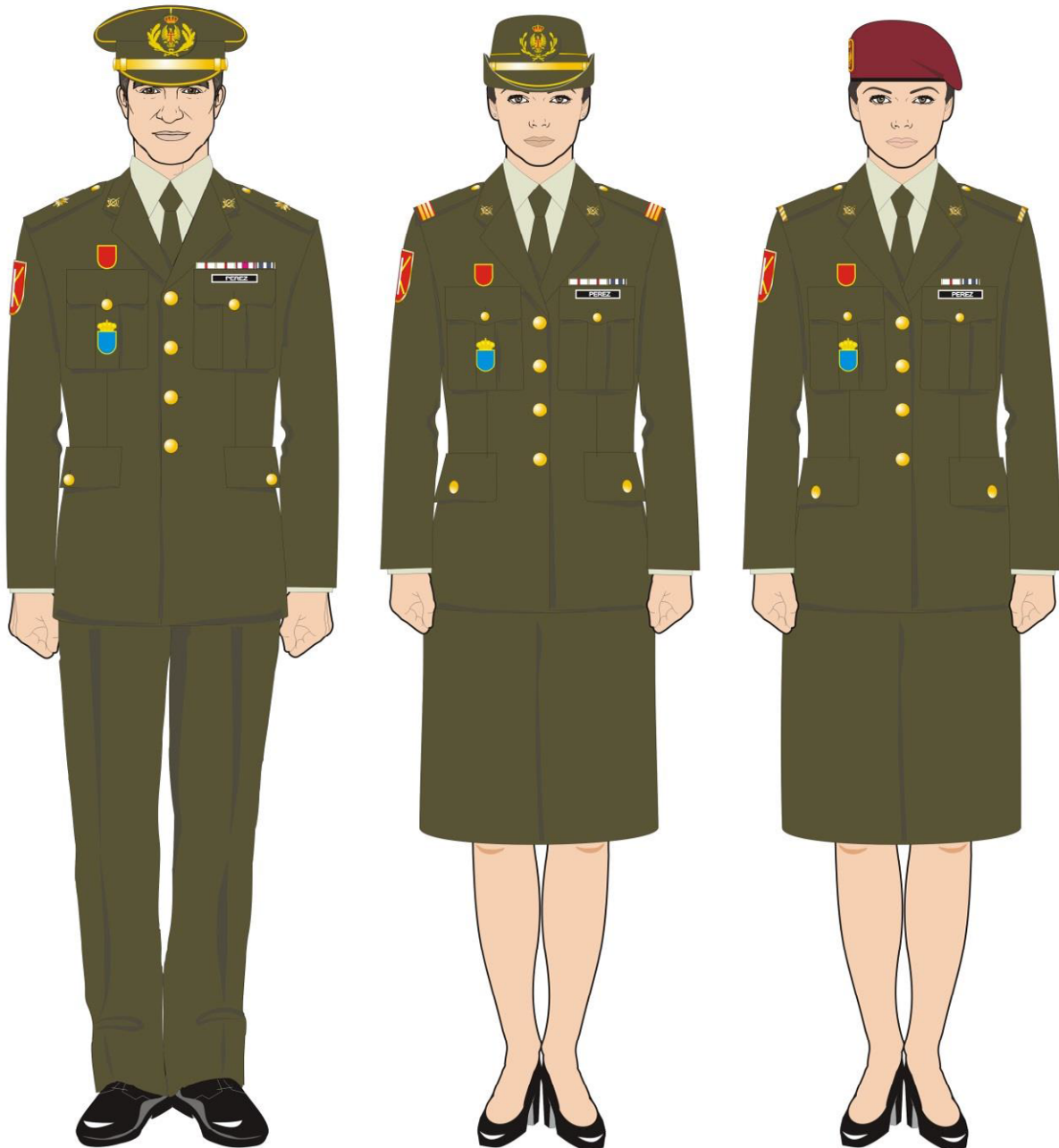
- Xandall.
- Dessuadora.
- Samarreta de màniga curta.
- Pantalons curts d'esport.
- Malles (O).
- Mitjons d'esport.
- Sabatilles d'esport.
- Banyador.

GRAN ETIQUETA. Modalitat A i B

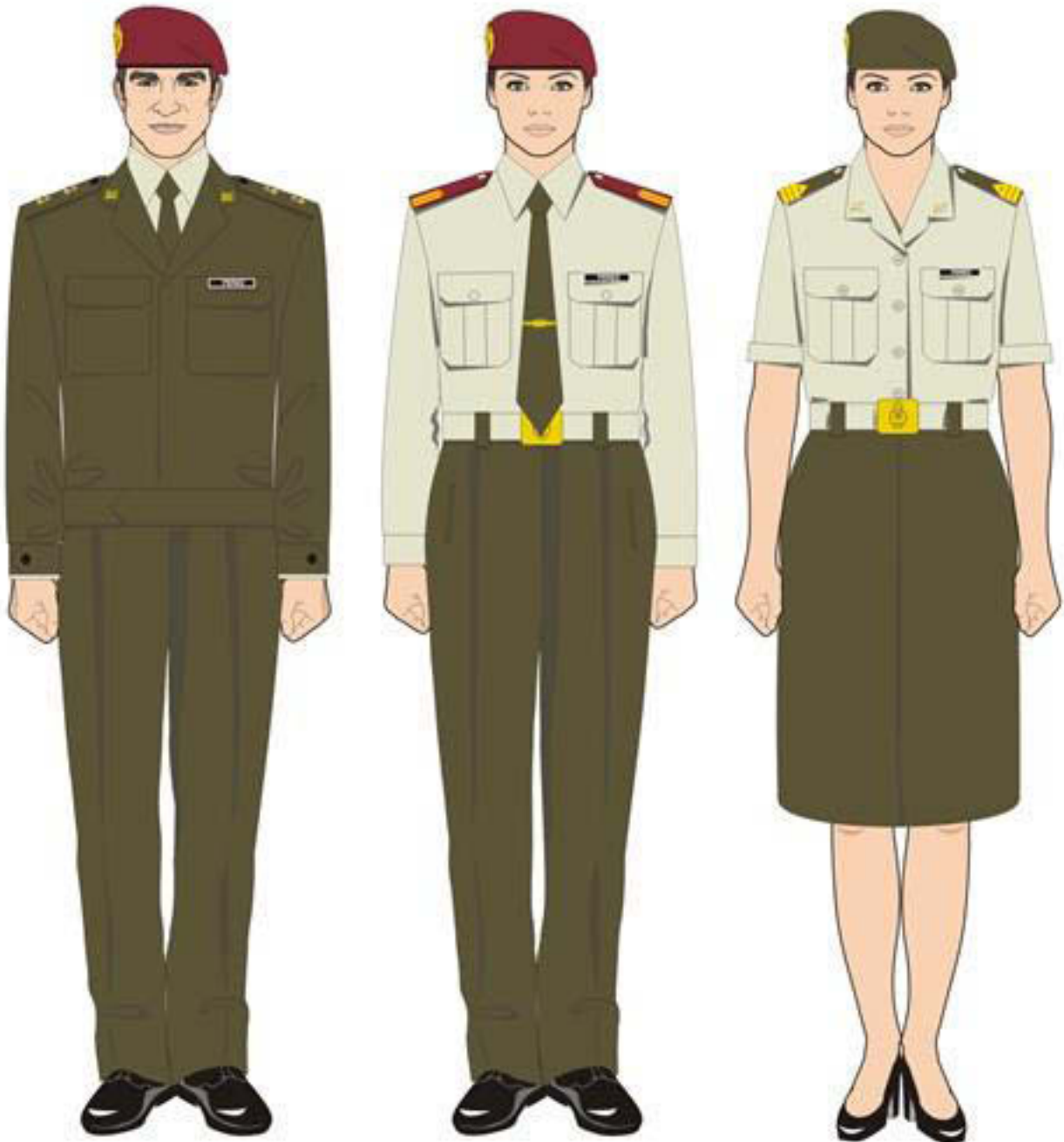
ETIQUETA. Modalitat A i B

GALA. Modalitat A i B

RELLEVÀNCIA ESPECIAL. Modalitat A i B

DE CADA DIA. Modalitat A i B

DE CADA DIA. Modalitat C

TREBALL. Modalitat A, B i C

TÍTOL III

Composició dels uniformes de l'Armada

Norma 29a. *Uniforme de gran etiqueta.*

Modalitat única:

- Peça de cap (O):
 - (M) Gorra de plat blanca.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Peça superior:
 - (M) Frac blau marí.
 - (F) Jupa blau marí.
 - Condecoracions.–En miniatura, excepte, plaques i veneres, i les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural. Grans creus amb bandí.
 - Distintius.–Cap.
 - Complements.–Cap.
- (M) Armilla blanca.
- Camisa:
 - (M) Camisa blanca per a frac.
 - (F) Camisa blanca per a jupa.
- Corbata/liaç:
 - (M) Corbata de llacet blanca.
 - (F) Liaç negre.
- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blau marí.
 - (F) Faldilla llarga blau marí amb faixa de ras negre.
 - Faixa de ras (els oficials generals han d'usar el faixí vermell).
- Sabates:
 - (M) Sabates enxarolades negres de cordons.
 - (F) Sabates de taló enxarolades negres.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa blau marí (O).
- Guants blancs (O).
- (F) Bossa enxarolada negra (O).

Norma 30a. *Uniforme d'etiqueta.*

1. Modalitat «A»:
 - Peça de cap (O):
 - (M) Gorra de plat blanca.
 - (F) Casquet femení blanc.

- Jupa blau marí.
- Condecoracions.–En miniatura, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s’han de portar a mida natural. Grans creus sense bandí.
- Distintius.–Cap.
- Complements.–Cap.
- Camisa blanca per a jupa.
- (M) Tirants blancs.
- Corbata/liaç:
 - (M) Corbata de llacet negra.
 - (F) Liaç negre.
- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blau marí.
 - (F) Faldilla blau marí.
- Faixa de ras negre (els oficials generals han d’usar el faixí vermell).
- Sabates:
 - (M) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa blau marí (O).
- Guants blancs (O).
- (F) Bossa negra (O).

2. Modalitat «B».

Substitueix, respecte a la modalitat «A», tant en l’uniforme masculí com en el femení, la jupa blau marí per la jupa blanca amb pales rígides portadivises.

El personal femení ha d’usar amb aquesta modalitat mitges de color natural.

Infanteria de marina.

A més de l’anterior, el personal d’infanteria de marina pot vestir amb totes dues uniformitats, pantalons blau marí amb franja partida grana el personal masculí, i faldilla blau marí amb franja partida grana el personal femení.

Norma 31a *Uniforme de gala.*

1. Modalitat «A».

1.1 Oficials.

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat blanca.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Levita blau marí:
 - Condecoracions.–S’han de portar a mida normal. Venera, banda i collaret.
 - Distintius.–No s’ha de portar el de nacionalitat i ni el d’identificació personal.

– Complementos.—Passador de corbata, gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestandards), per al personal a qui correspongui.

- Camisa blanca de màniga llarga i coll girat semirígid.
- Corbata negra de nus.
- Guants blancs.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí.
 - (F) Faldilla blau marí.
- Faixa de ras negre (els oficials generals han d'usar el faixí vermell).
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Cinturó de levita (els oficials generals han d'usar la faixa vermella).
- (F) Bossa negra (O).

1.2 Suboficials i marineria.

La mateixa composició que s'estableix per a l'uniforme de cada dia de cada cos i escala regulat per a aquesta modalitat.

- Condecoracions.—A mida natural.
- Distintius.—No s'ha de portar el de nacionalitat ni el d'identificació personal.
- Complementos.—Bandolera (portaestandards) i rabissa de xiulet de contramestre, per al personal a qui correspongui.

Suboficials, caporals majors, caporals primers permanents han d'usar guants blancs.
Peces d'abric (O): les mateixes que les uniformitats de cada dia.

2. Modalitat «B».

La mateixa composició que s'estableix per a l'uniforme de cada dia de cada cos i escala regulat per a aquesta modalitat.

- Condecoracions.—A mida natural. Venera, banda i collaret.
- Distintius.—No s'ha de portar el de nacionalitat ni el d'identificació personal.
- Complementos.—Gola, cordons d'ajudant, bandolera (abanderats o portaestandards) i rabissa de xiulet de contramestre, per al personal a qui correspongui.

Oficials, suboficials, caporals majors, caporals primers permanents han d'usar guants blancs.

Oficials generals: han de portar la faixa vermella.

3. Infanteria de marina.

3.1 Modalitat «A».

3.1.1 Oficials i suboficials.

A més de la uniformitat que descriu el punt 1.1 anterior, poden usar pantalons blau marí amb franja partida grana.

3.1.2 Tropa.

La mateixa composició que s'estableix per a l'uniforme de cada dia d'aquest cos regulat per a aquesta modalitat, que s'ha de portar amb guants blancs.

- Condecoracions.–A mida natural.
- Distintius.–No s'ha de portar el de nacionalitat ni el d'identificació personal.
- Complementes.–Bandolera per a portaestendards quan correspongui.

Peces d'abric (O): suboficials i tropa les mateixes que les uniformitats de cada dia.

3.2 Modalitat «B».

3.2.1 Oficials i suboficials.

A més de la uniformitat que descriu el punt 2 anterior, poden usar la mateixa composició que s'estableix per a l'uniforme de cada dia d'aquest cos regulat per a aquesta modalitat, que s'ha de portar amb guants blancs.

- Condecoracions.–A mida natural. Venera, banda i collaret.
- Distintius.–No s'ha de portar el de nacionalitat ni el d'identificació personal.
- Complementes.–Gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.

El personal d'infanteria de marina ha d'usar exclusivament el cinturó cenyidor blanc, per a les formacions militars amb les anteriors modalitats.

Els oficials generals han de portar la faixa vermella.

Norma 32a. *Uniforme per a actes de rellevància especial.*

La mateixa composició que s'estableix per a l'uniforme de cada dia per als diferents cossos i escales en les diferents modalitats, tot i que és preceptiu l'ús de guants blancs, excepte per a la marineria no permanent, que no ha de portar guants. Els generals del cos d'infanteria de marina han d'usar la faixa vermella amb l'uniforme de cada dia modalitat «A».

Norma 33a. *Uniforme de cada dia.*

1. Modalitat «A».

1.1 Oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents.

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Jaqueta blau marí.
- Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre a mida normal.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complementes.–Passador de corbata, gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.
 - Camisa blanca de màniga llarga i coll girat semirígid.
 - Corbata negra de nus.
 - Cinturó negre amb caixeta.

- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí
 - (F) Faldilla blau marí.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- Peces d'abric (O):
 - Capot rus o gavardina blava.
 - Guants de pell (O).
 - (F) Bossa negra (O).
- 1.2 Resta de personal de marineria.
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra marinera.
 - (F) Casquet femení blanc.
 - Marinera blau marí:
 - Condecoracions.–En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complements: bandolera, per a portaestendards quan correspongui.
 - Samarreta blanca amb rivet blau marí.
 - Coll mariner.
 - Mocador de tafetà negre.
 - Cinturó negre amb caixeta.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí.
 - (F) Faldilla blau marí.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
 - Peces d'abric (O):
 - Jaqueta.
 - (F) Bossa negra (O).

2. Modalitat «B»:
 - 2.1 Oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents.
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
 - Guerrera blanca amb pales rígides portadivises:
 - Condecoracions.—En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s’han de portar a mida natural.
 - Distintius.—Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d’identificació personal.
 - Complements.—Gola, cordons d’ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.
 - Camisa blanca de màniga llarga i coll tou.
 - Cinturó blanc amb caixeta.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs.
 - (F) Faldilla blanca.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs.
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa blanca (O).
 - 2.2 Resta de personal de marineria.
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra marinera.
 - (F) Casquet femení blanc.
 - Marinera blanca:
 - Condecoracions.—En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s’han de portar a mida natural.
 - Distintius.—Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d’identificació personal.
 - Complements.—Bandolera, per a portaestendards quan correspongui.
 - Samarreta blanca amb rivet blau marí.
 - Coll mariner.
 - Mocador de tafetà negre.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs amb cinturó blanc amb caixeta.
 - (F) Faldilla blanca.

- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa blanca (O).
3. Modalitat «C»:
- 3.1 Oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents.
- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
 - Camisa blanca de màniga curta amb pales rígides portadivises:
 - Condecoracions.–En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s’han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d’identificació personal.
 - Complements.–Gola, cordons d’ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.
 - Samarreta blanca màniga curta coll rodó (O).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs amb cinturó blanc amb caixeta.
 - (F) Faldilla blanca.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs.
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa blanca (O).
- 3.2 Resta de personal de marineria.
- Peça de cap:
 - (M) Gorra marinera.
 - (F) Casquet femení blanc.
 - Camisa blanca de màniga curta amb muscleres porta maneguins.
 - Condecoracions en passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s’han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d’identificació personal.
 - Complements: bandolera, per a portaestendards quan correspongui.

- Samarreta blanca màniga curta coll rodó (O).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs amb cinturó blanc amb caixeta.
 - (F) Faldilla blanca.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa blanca (O).

4. Infanteria de marina.

Oficials i suboficials, a més de les diferents modalitats per a aquestes categories que descriuen per a aquesta uniformitat els punts anteriors, poden vestir les que es detallen a continuació, que són les usades pel personal de tropa.

4.1 Modalitat «A»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Guerrera blau marí tancada amb l'emblema del cos a les muscleres:
 - Condecoracions.–En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complements.–Gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.
 - Camisa blanca de màniga llarga i coll tou.
 - Cinturó negre amb caixeta.
 - Cinturó cenyidor de cuir negre (1).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí amb franja partida grana.
 - (F) Faldilla blau marí amb franja partida grana.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural.

- Peces d'abric (O):
 - Oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents: capot rus o gavardina blava.
 - Resta personal tropa: jaqueta o gavardina blava.
- Guants de pell (O).
- (F) Bossa negra (O).

4.2 Modalitat «B»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Guerrera blanca amb pales rígides portadivises:
 - Condecoracions.–En passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complementes.–Gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.
- Camisa blanca de màniga llarga i coll tou.
- Cinturó negre amb caixeta.
- Cinturó blanc enxarolat (per a formacions militars).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí amb franja partida grana.
 - (F) Faldilla blau marí amb franja partida grana.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (O).

4.3 Modalitat «C»:

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat.
 - (F) Casquet femení blanc.
- Camisa blanca de màniga curta amb pales rígides portadivises:
 - Condecoracions en passador, excepte les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius.–Els autoritzats, excepte el de nacionalitat.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complementes.–Gola, cordons d'ajudant i bandolera (abanderats o portaestendards), per al personal a qui correspongui.

- Samarreta blanca màniga curta coll rodó (O).
- Cinturó negre amb caixeta.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí amb franja partida grana.
 - (F) Faldilla blau marí amb franja partida grana.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (O).

(1) El personal d'infanteria de marina ha d'utilitzar exclusivament el cinturó blanc de xarol, per a les formacions militars amb les modalitats «A» i «B».

Norma 34a. *Uniforme de treball.*

1. Modalitat «A».

- Peça de cap:
 - Gorra blanca (M), casquet femení blanc (F), boina o gorra blava de visera (oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents).
 - Gorra blava de visera (marineria no permanent).
 - Boina (tropa no permanent).
- Camisa blanca de màniga llarga amb coll girat semirígid:
 - Condecoracions (O).—Les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius.—Funció de professorat, per al personal a qui correspongui.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complements.—Passador de corbata, i gola per al personal a qui correspongui.
- Corbata negra de nus.
- Cinturó negre amb caixeta.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí.
 - (F) Faldilla blau marí.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.

- Peça d'abric (O).
- Jersei blau marí de coll de pic amb manegüins portadivises, gavardina blava (excepte marineria i tropa no permanent) o caçadora blava tallavents (amb distintiu de nacionalitat i identificació personal). Jaqueta de passeig (marineria i tropa no permanent).
- Jaqueta de mar (només personal destinat en unitats navals i en dependències que en tinguin autoritzat l'ús per resolució expressa).

- (F) Bossa negra (O).

2. Modalitat «B»

- Peça de cap:
 - Gorra blanca (M), casquet femení blanc (F) o boina o gorra blava de visera (oficials, suboficials, caporals majors i caporals primers permanents).
 - Gorra blava de visera (oficials i suboficials embarcats; marineria).
 - Boina (tropa no permanent).
- Camisa blanca de màniga curta amb coll girat semirígid i muscleres portadivises:
- Condecoracions (O).—Només les que integren el Reial i Militar Orde de Sant Ferran, que s'han de portar a mida natural.
 - Distintius: funció de professorat, per al personal a qui correspongui.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Complementos: gola, per al personal a qui correspongui.
- Samarreta blanca màniga curta coll rodó (O).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blau marí amb cinturó negre amb caixeta.
 - (F) Faldilla blau marí.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- Peça d'abric (O):
 - Jersei blau coll rodó.

Se n'ha d'evitar l'ús en desplaçaments fora de recintes militars.

- (F) Bossa negra (O).

3. Infanteria de marina.

Els oficials i suboficials, a més de les modalitats que descriuen els punts anteriors, poden vestir pantalons blau marí amb franja partida grana o faldilla blau marí amb franja partida (F).

El personal de tropa ha de vestir amb aquesta uniformitat, en les modalitats anteriors, pantalons blau marí amb franja partida grana o faldilla blau marí amb franja partida (F).

Norma 35a. *Uniformes especials.*

Els ha de regular el cap d'Estat Major de l'Armada en les instruccions i normes corresponents. Amb aquesta denominació s'agrupen els tipus d'uniformes següents:

- Uniforme especial de feina.
- Uniforme especial ignífug.
- Uniforme especial de clima càlid tropical de representació.
- Uniforme de vol, nedadors de rescat i personal de manteniment de la flotilla d'aeronaus.
- Uniformitat alumnes escoles de formació.
- Uniformitat per a vaixells escola i velers escola.
- Uniformitat per a velers d'instrucció.

Norma 36a. *Equip esportiu.*

Té caràcter essencialment funcional, tant en la seva composició com en el seu disseny. Ha de constar bàsicament de:

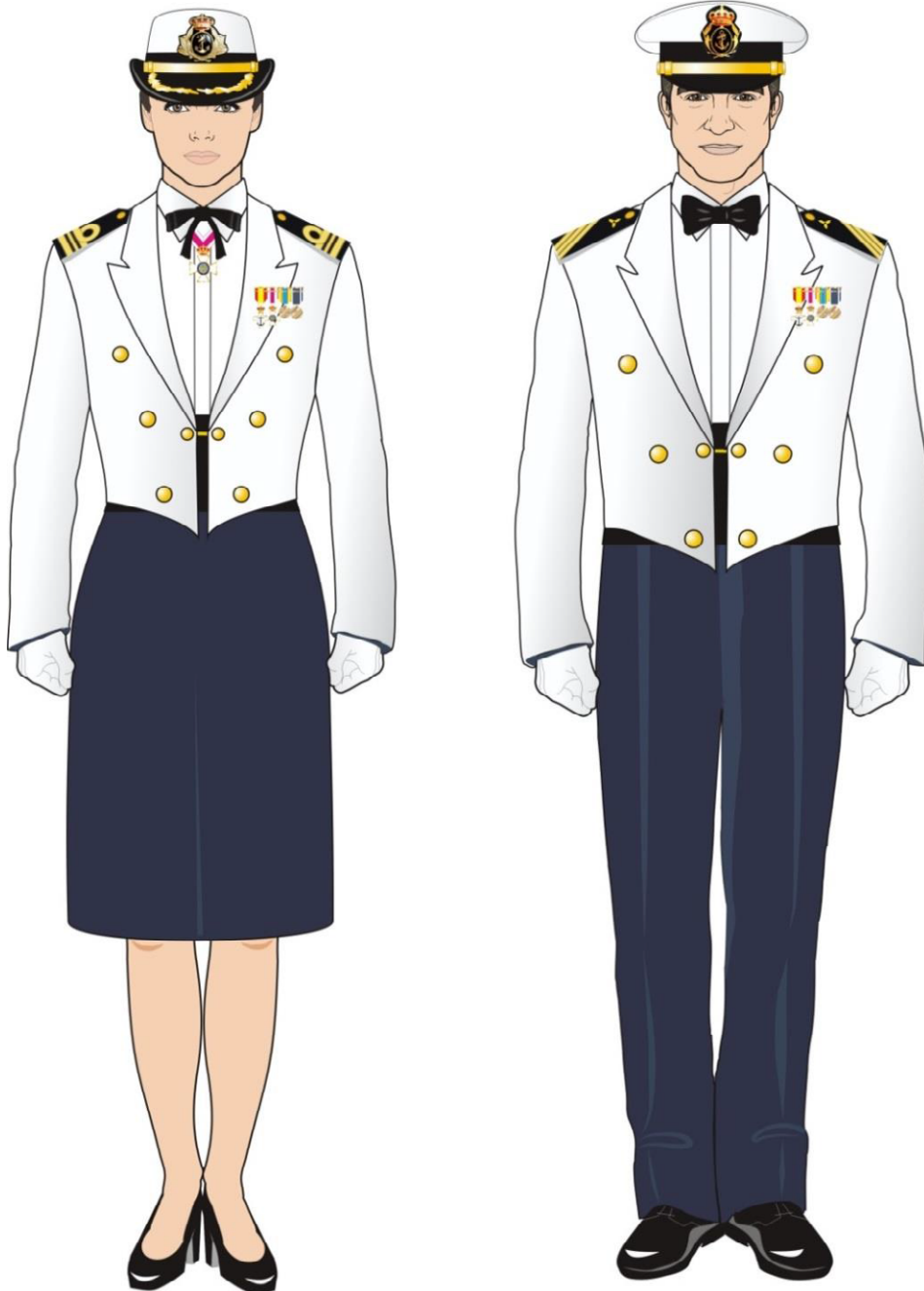
- Xandall.
- Samarreta de màniga curta.
- Pantalons curts d'esport.
- Mitjons d'esport.
- Sabatilles d'esport.
- Banyador.

GRAN ETIQUETA
(Oficials i suboficials)

ETIQUETA. Modalitat A
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

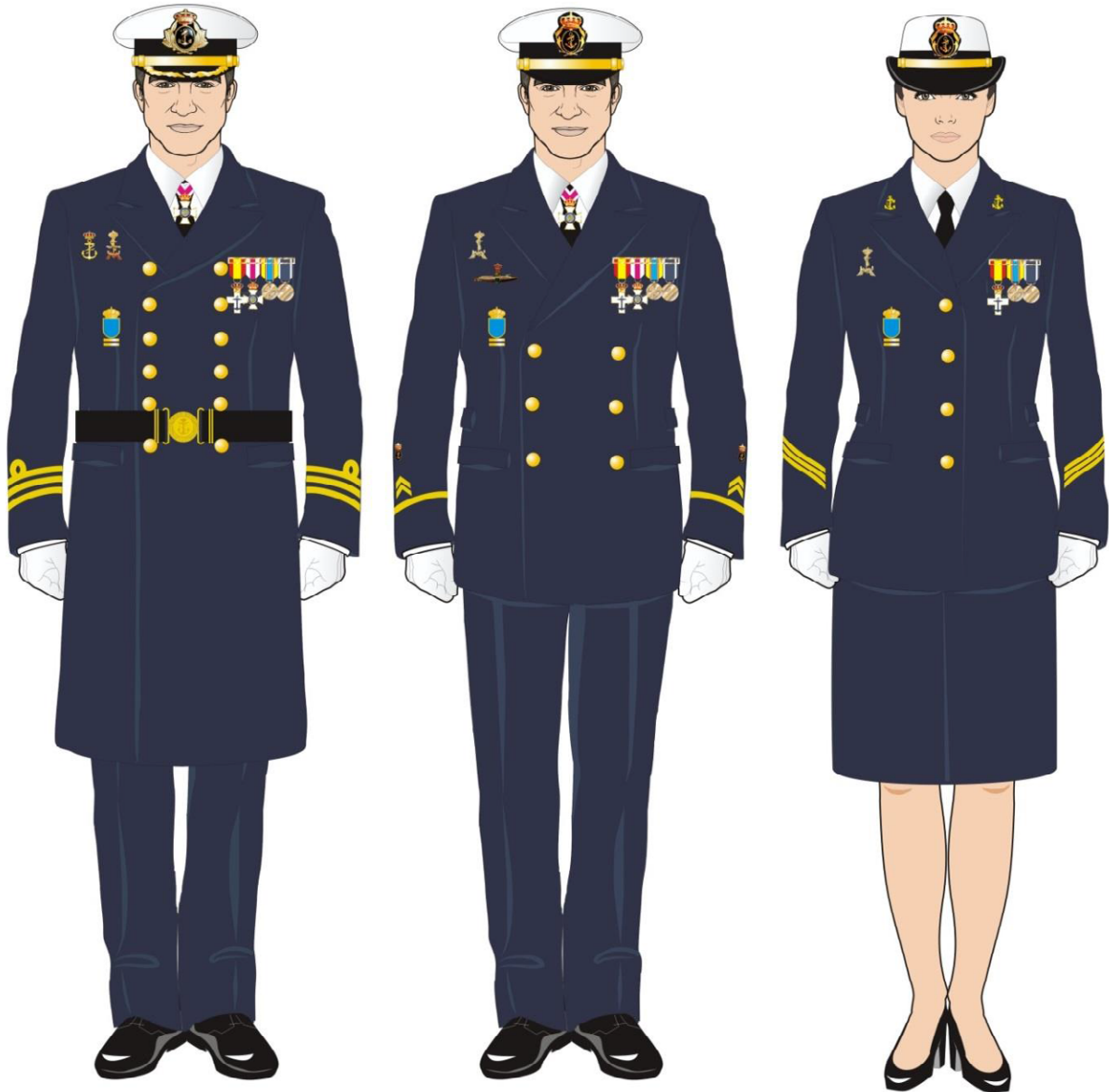

ETIQUETA. Modalitat B
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

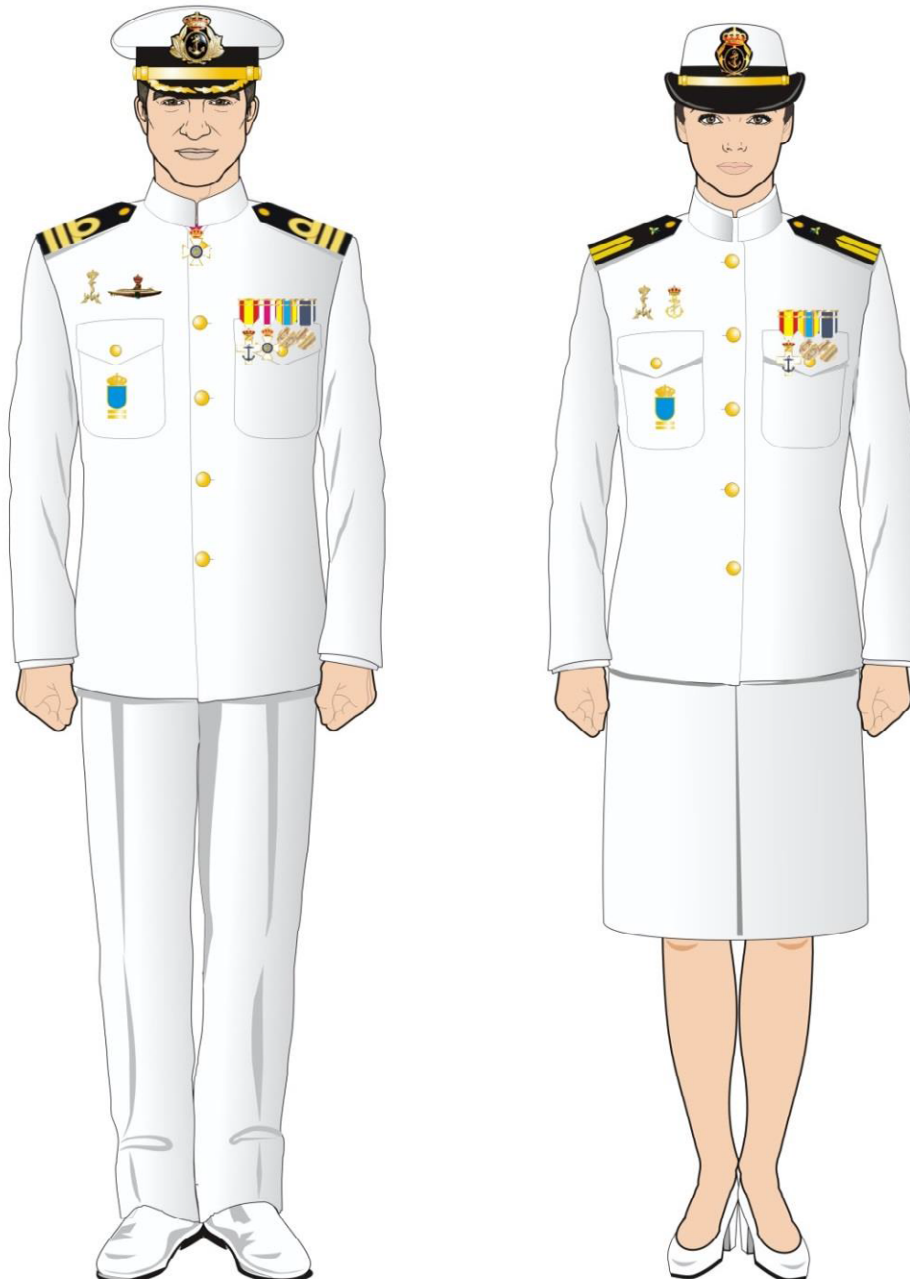

GALA. Modalitat A

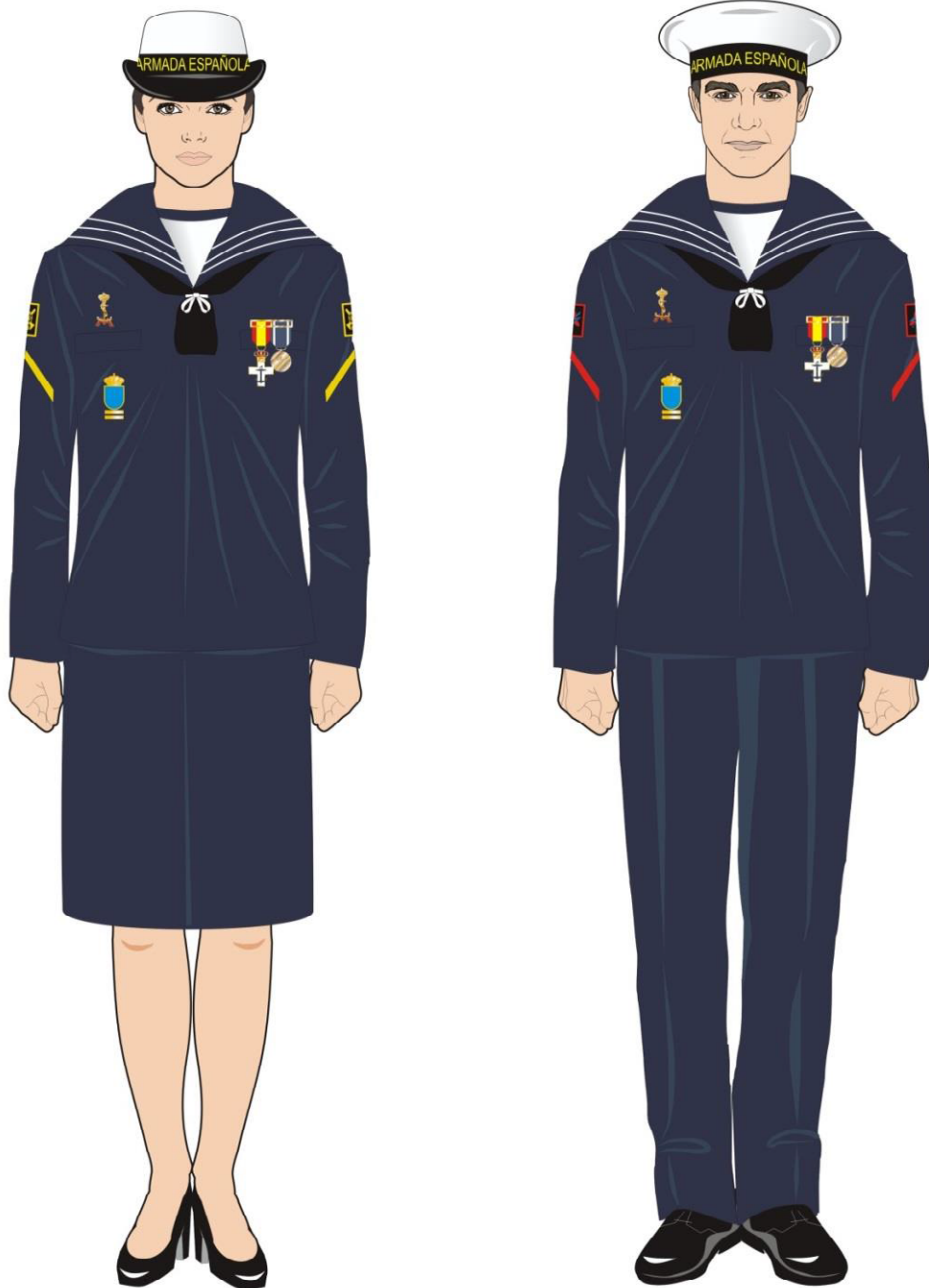
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

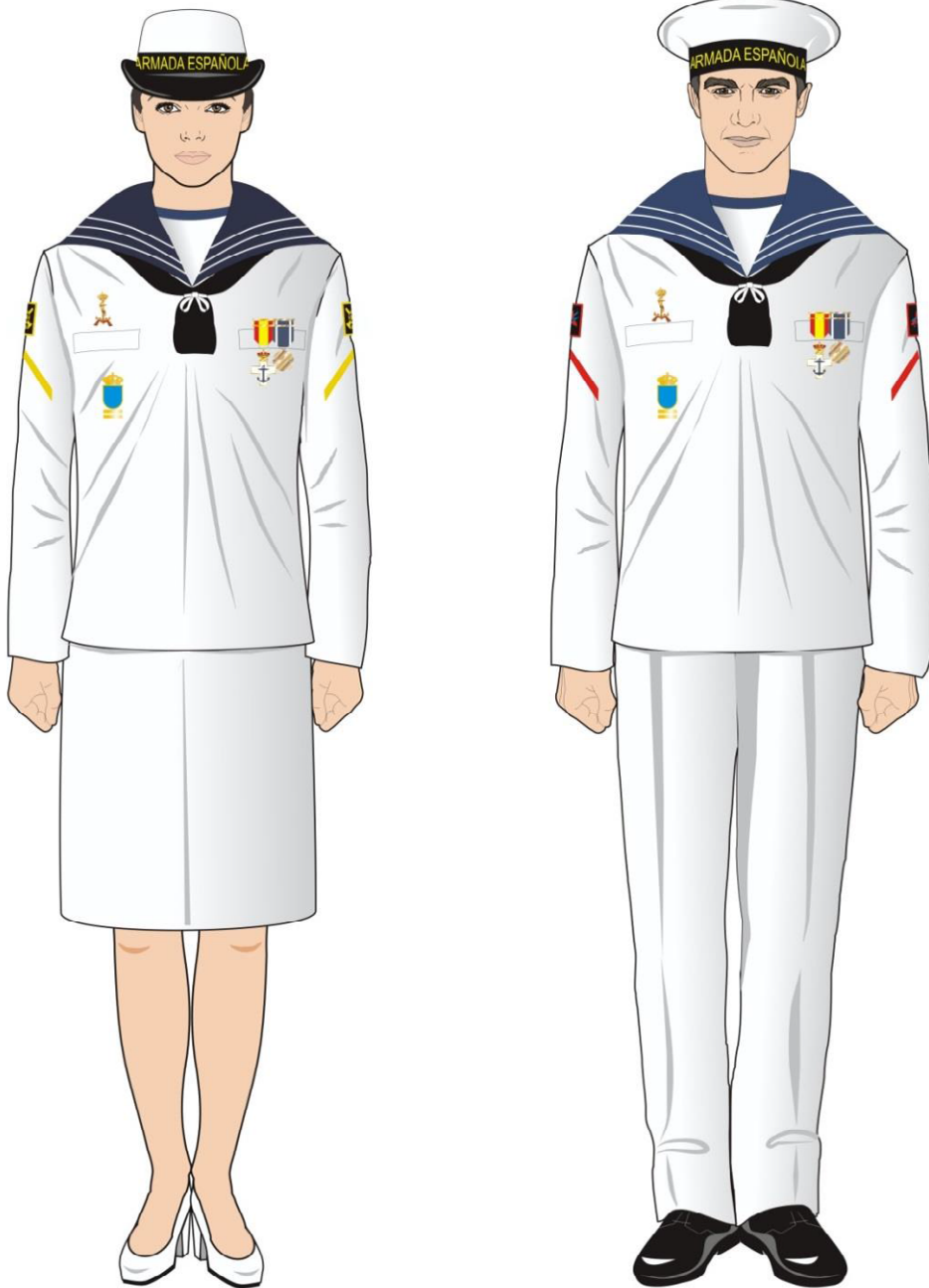
GALA. Modalitat B
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

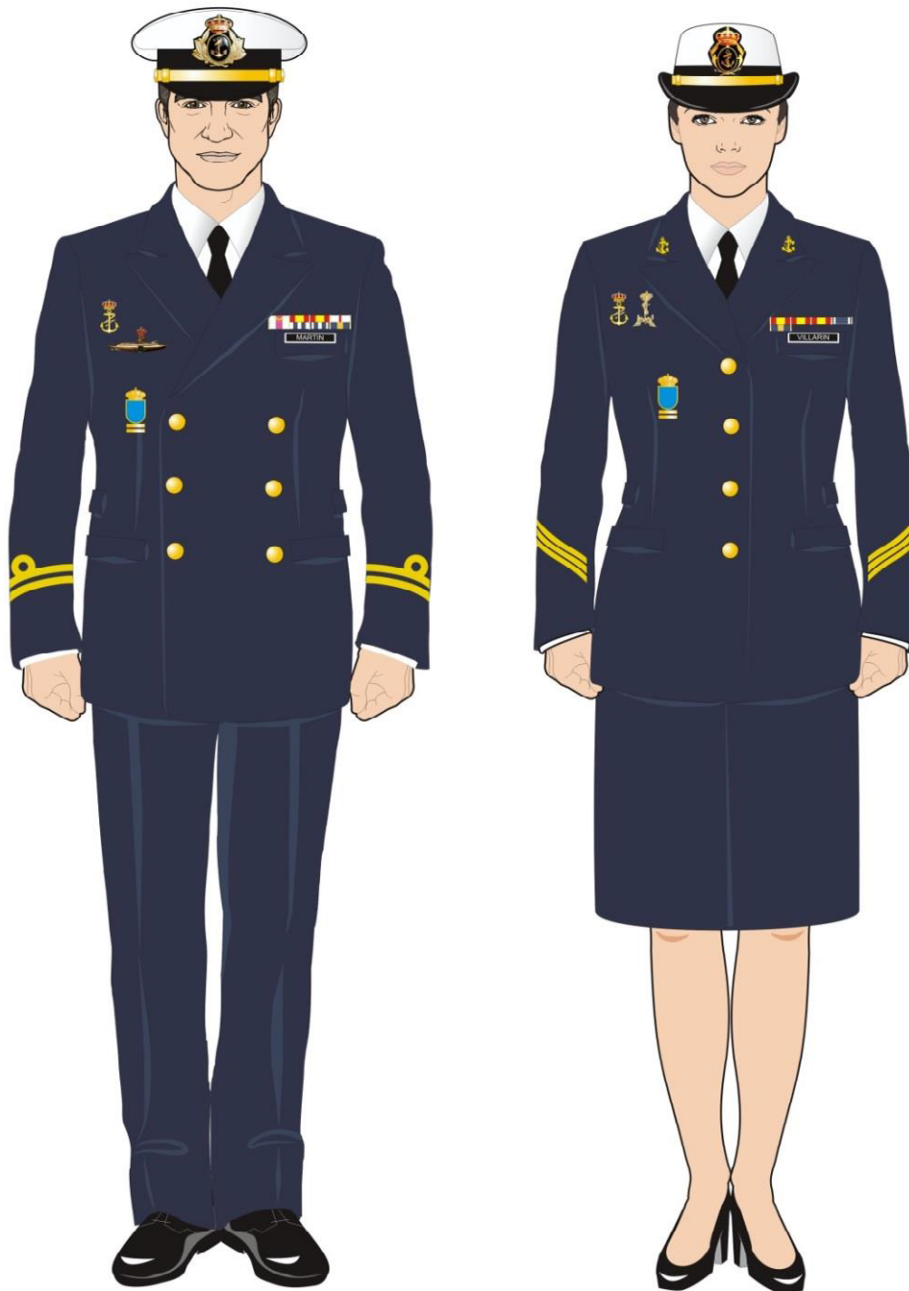
GALA. Modalitat A
(Marineria no permanent)

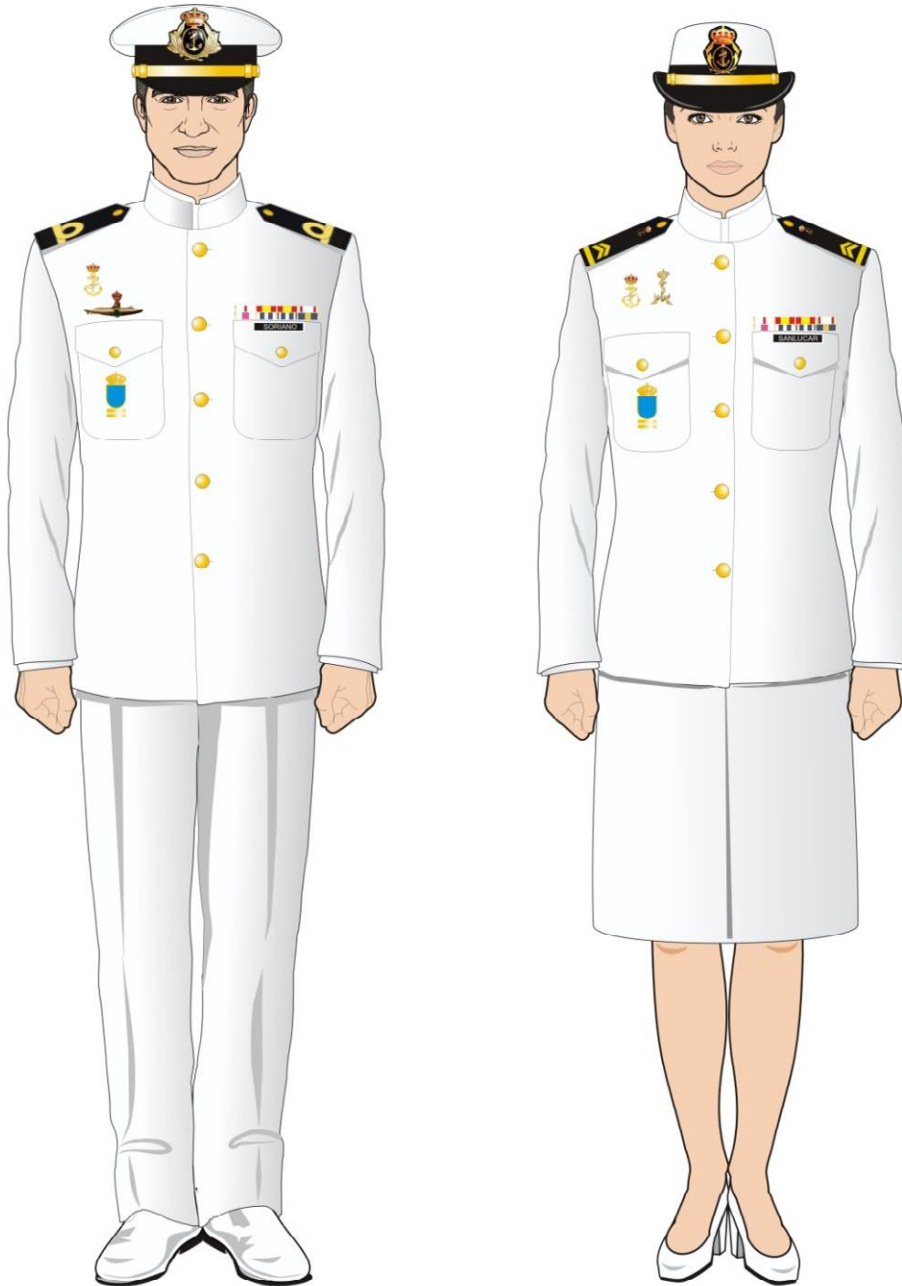
GALA. Modalitat B
(Marineria no permanent)

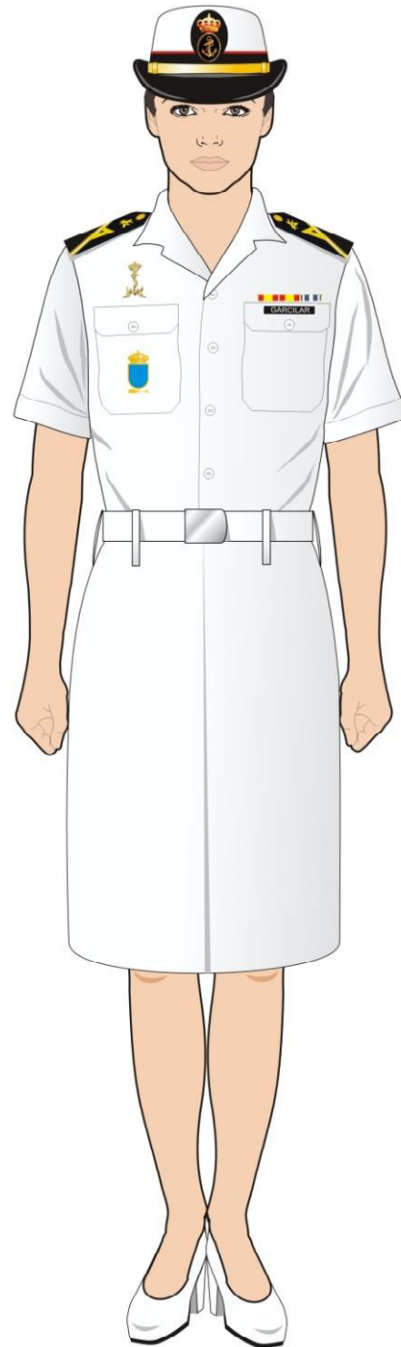
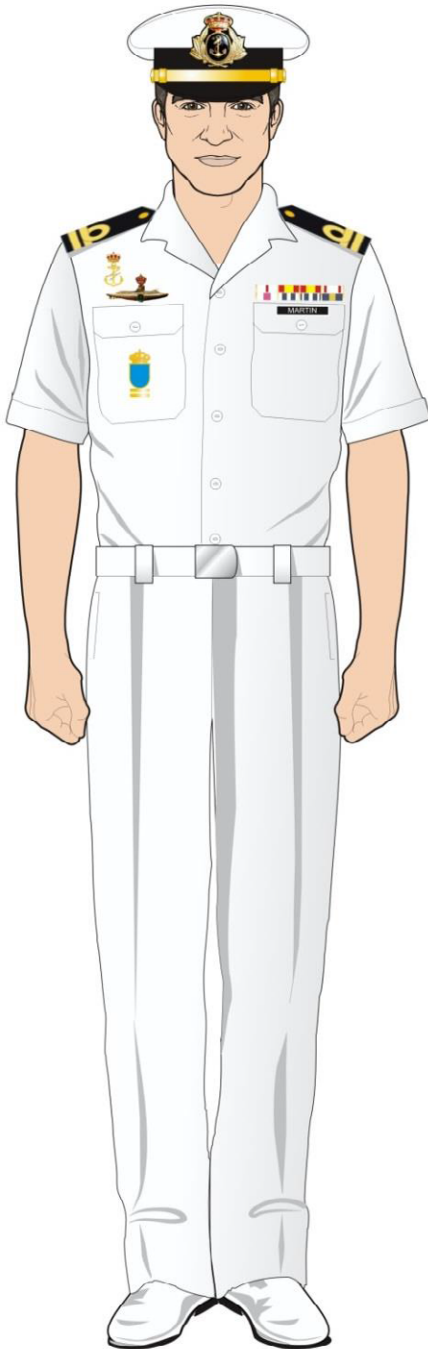
DE CADA DIA. Modalitat A
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

DE CADA DIA. Modalitat B
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

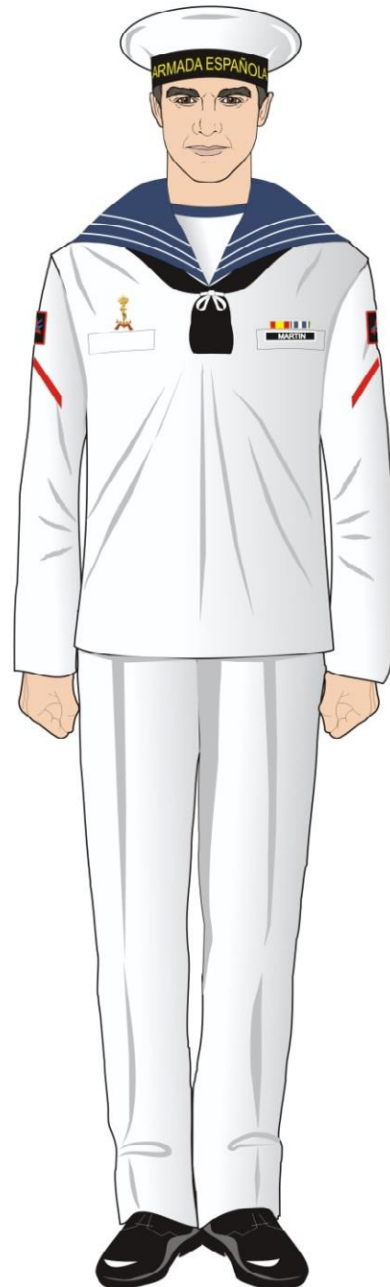
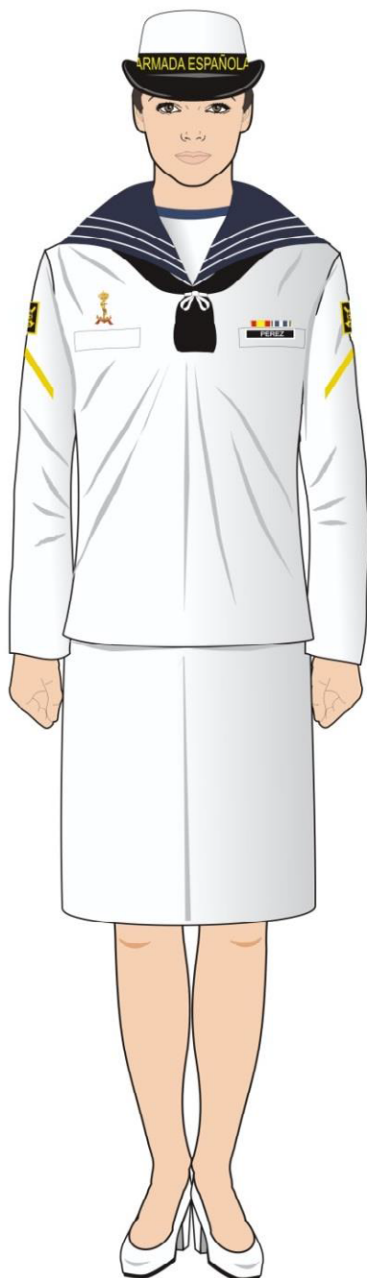

DE CADA DIA. Modalitat C
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

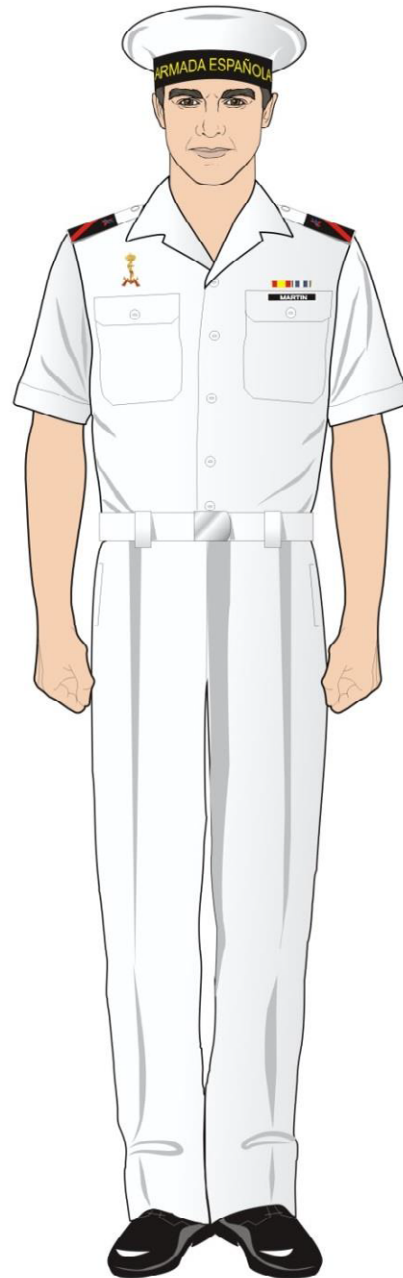
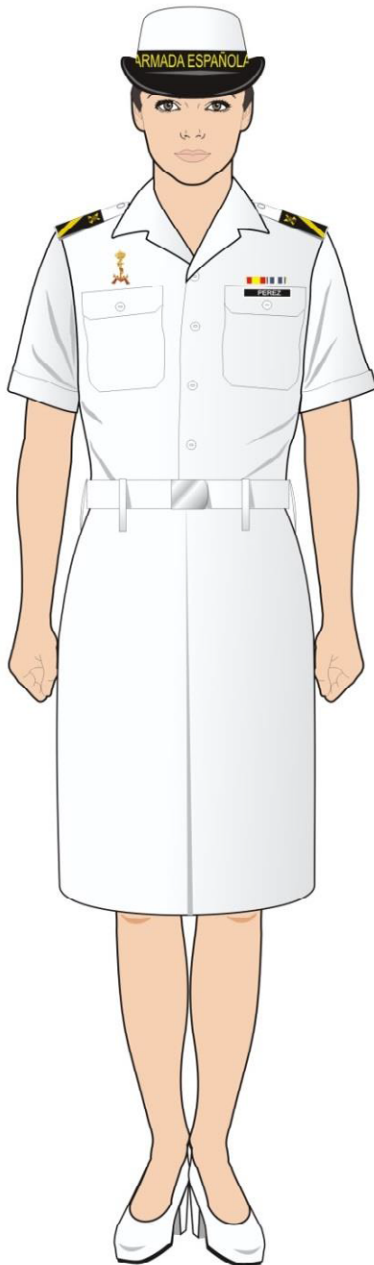

DE CADA DIA. Modalitat A
(Marineria no permanent)

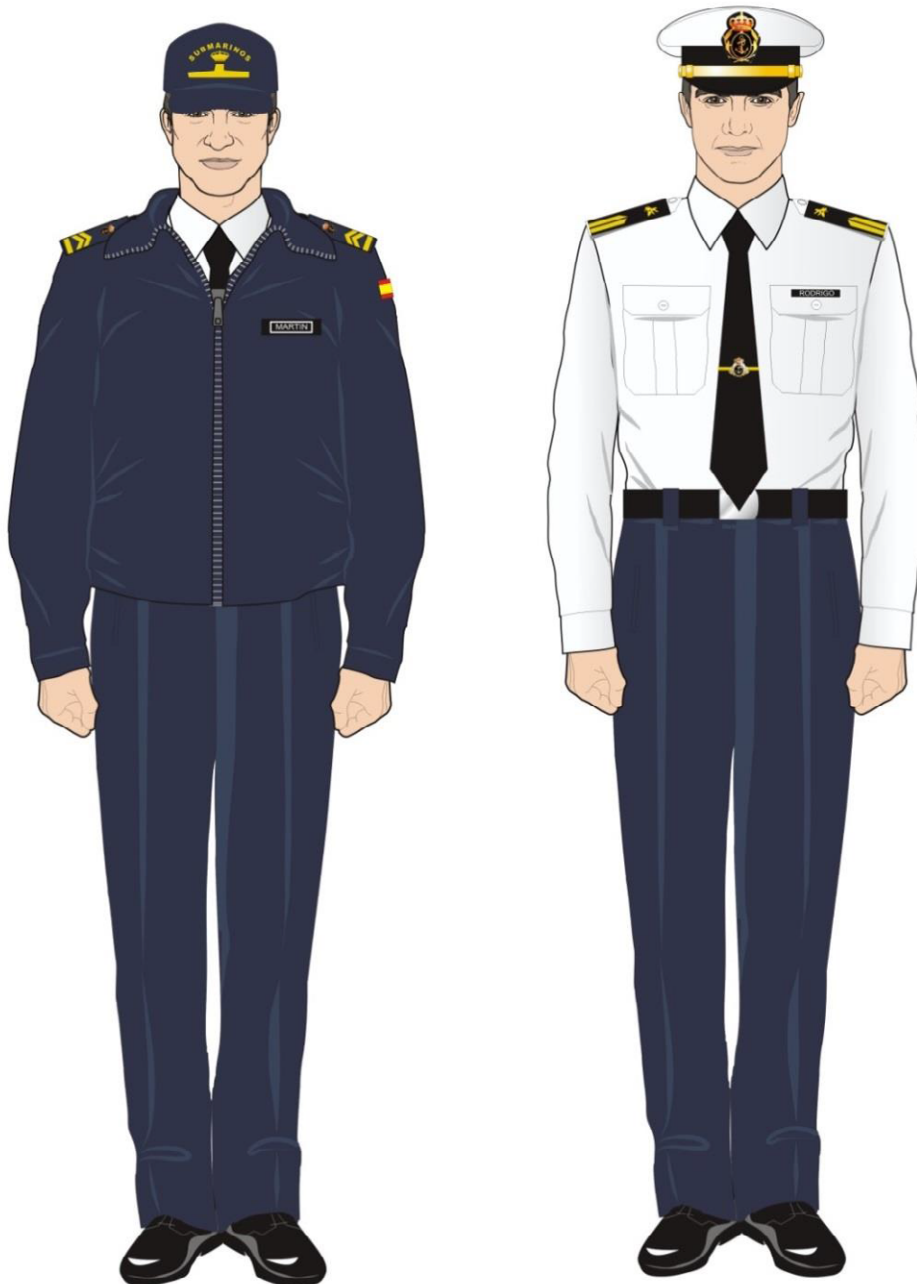

DE CADA DIA. Modalitat B
(Marineria no permanent)

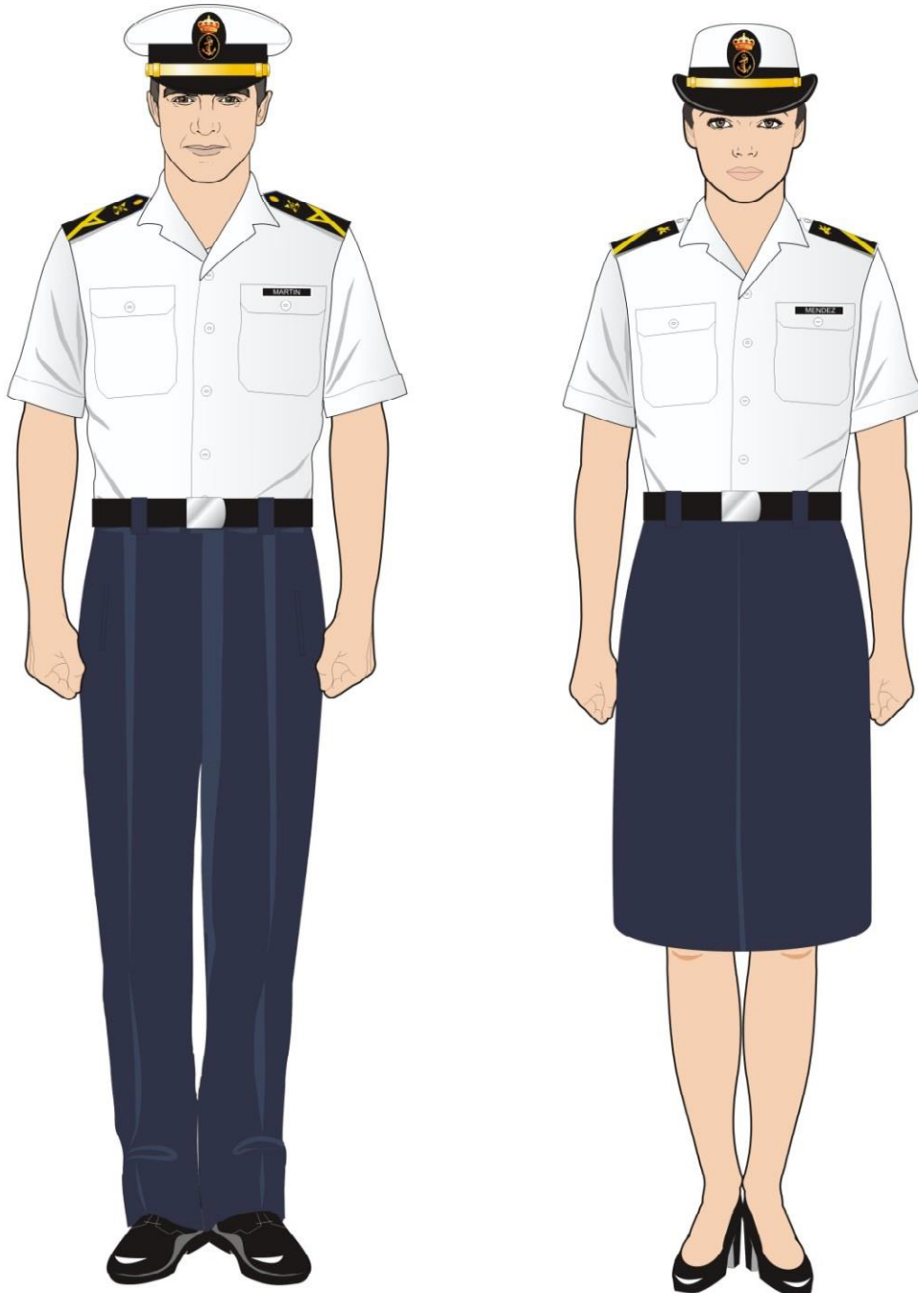
DE CADA DIA. Modalitat C
(Marineria no permanent)

TREBALL. Modalitat A
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

TREBALL. Modalitat B
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

GRAN ETIQUETA
(Oficials i suboficials)

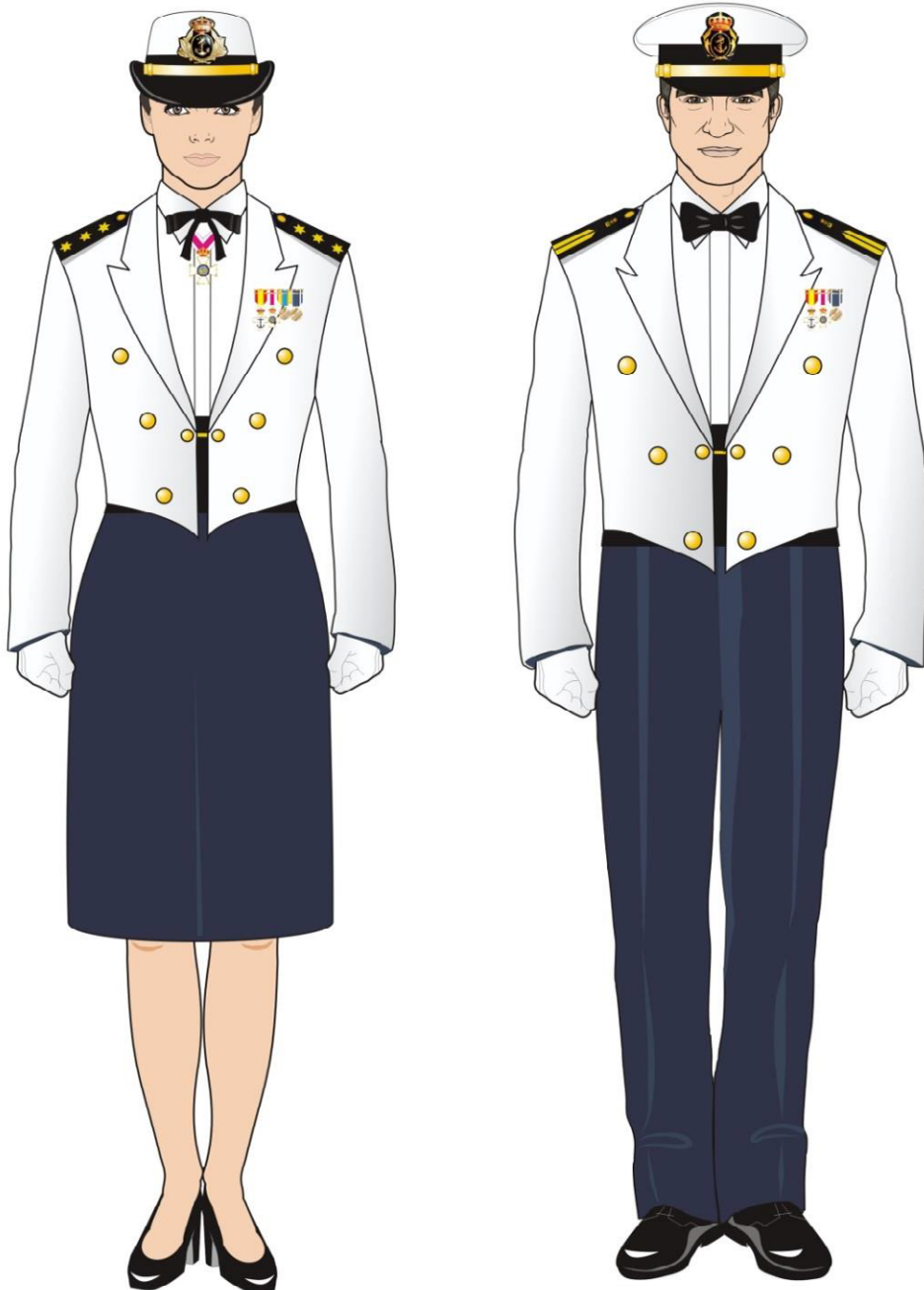
Cos d'infanteria de marina

ETIQUETA. Modalitat A
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

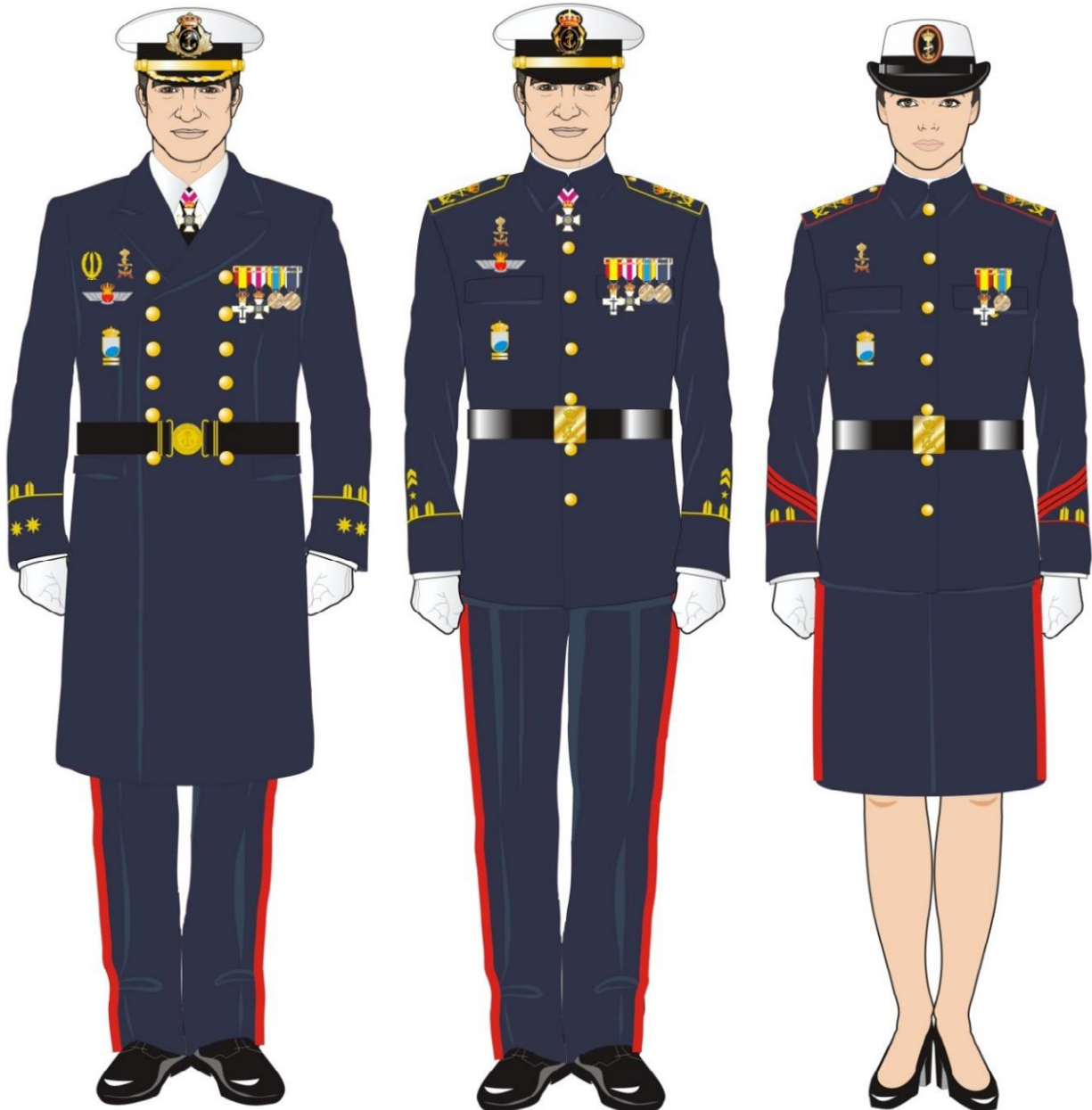

Cos d'infanteria de marina

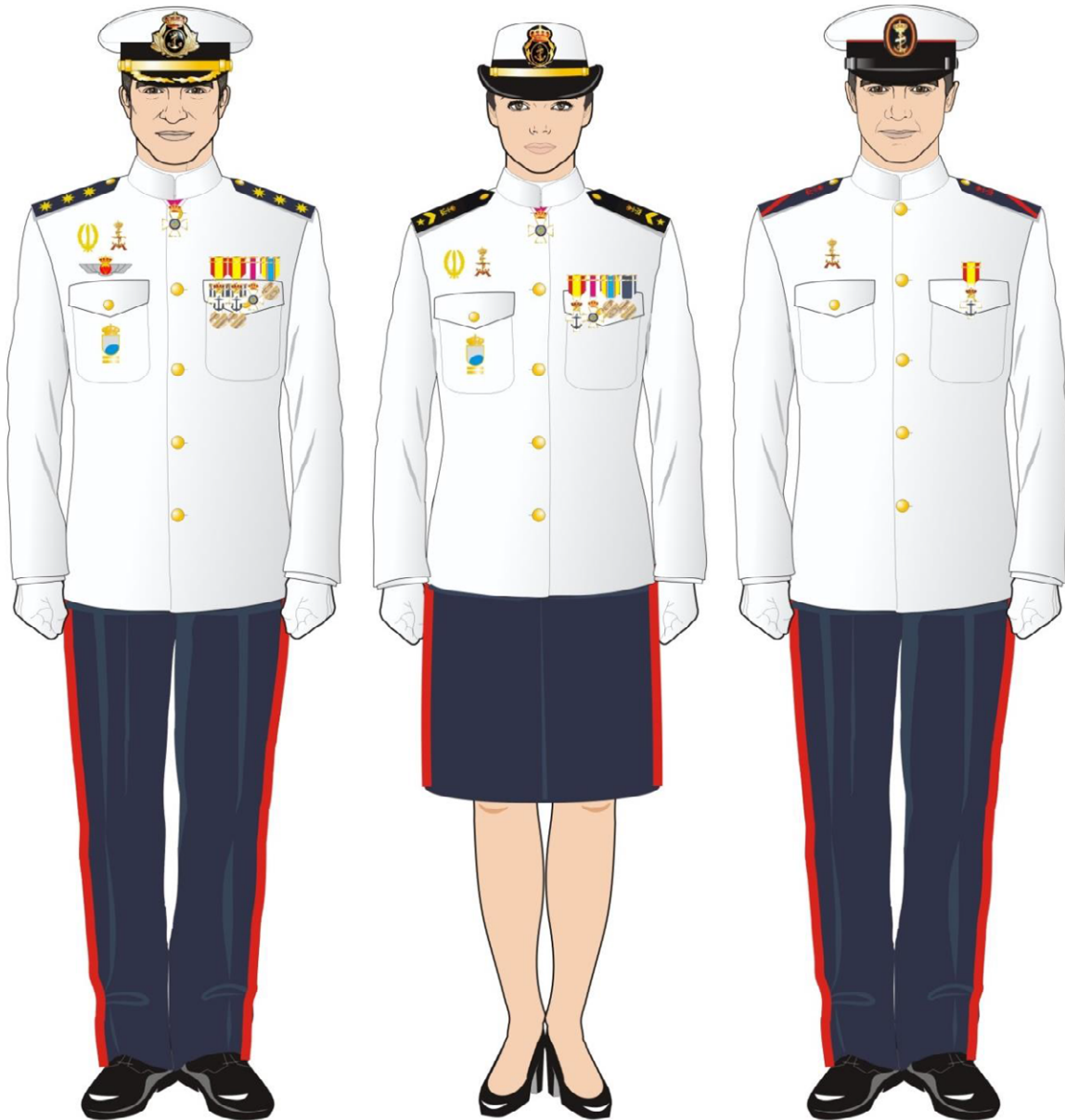
ETIQUETA Modalitat B
(Oficials, suboficials, caporals majors
i caporals primers de caràcter permanent)

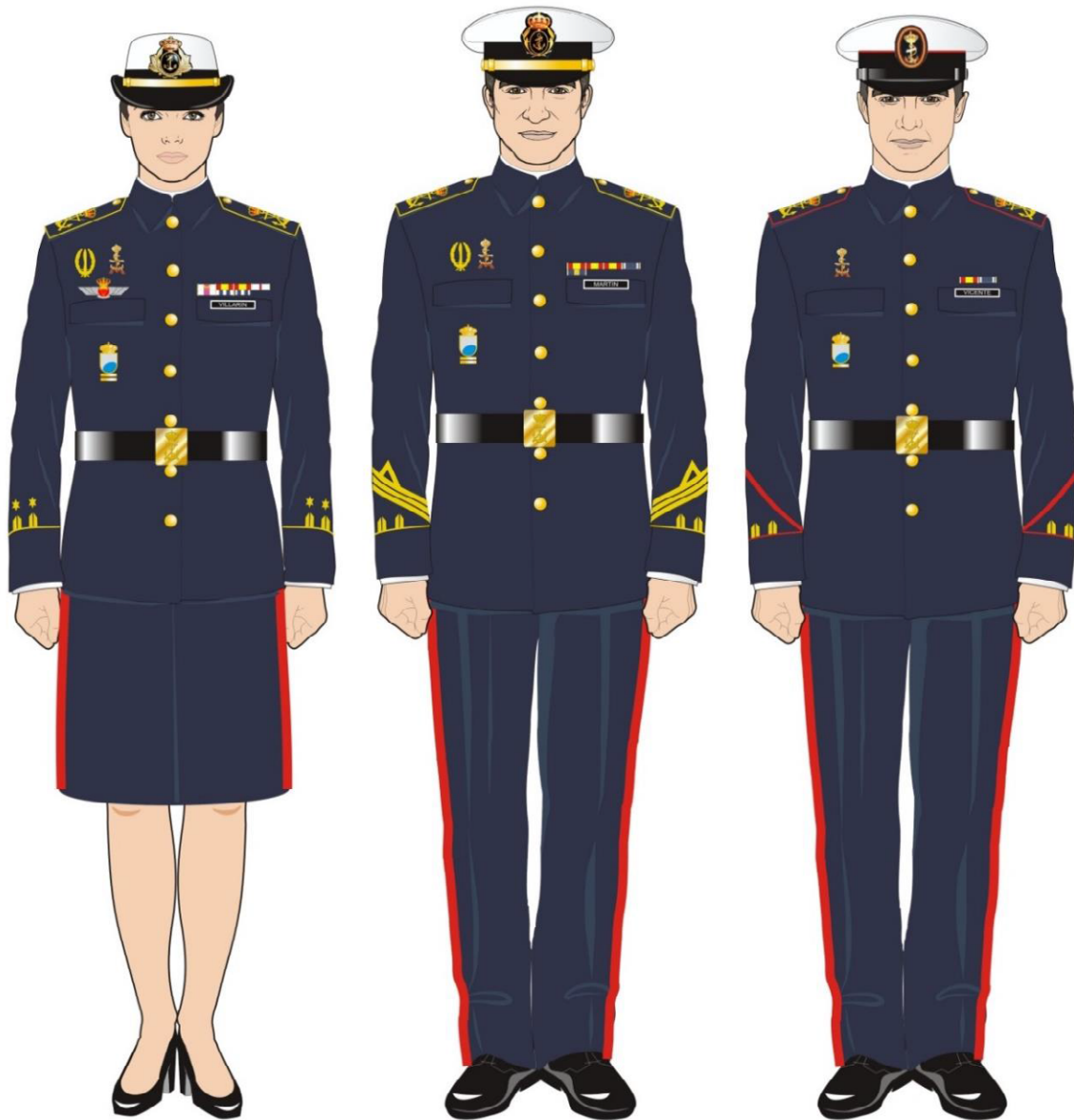
Cos d'infanteria de marina

GALA Modalitat A

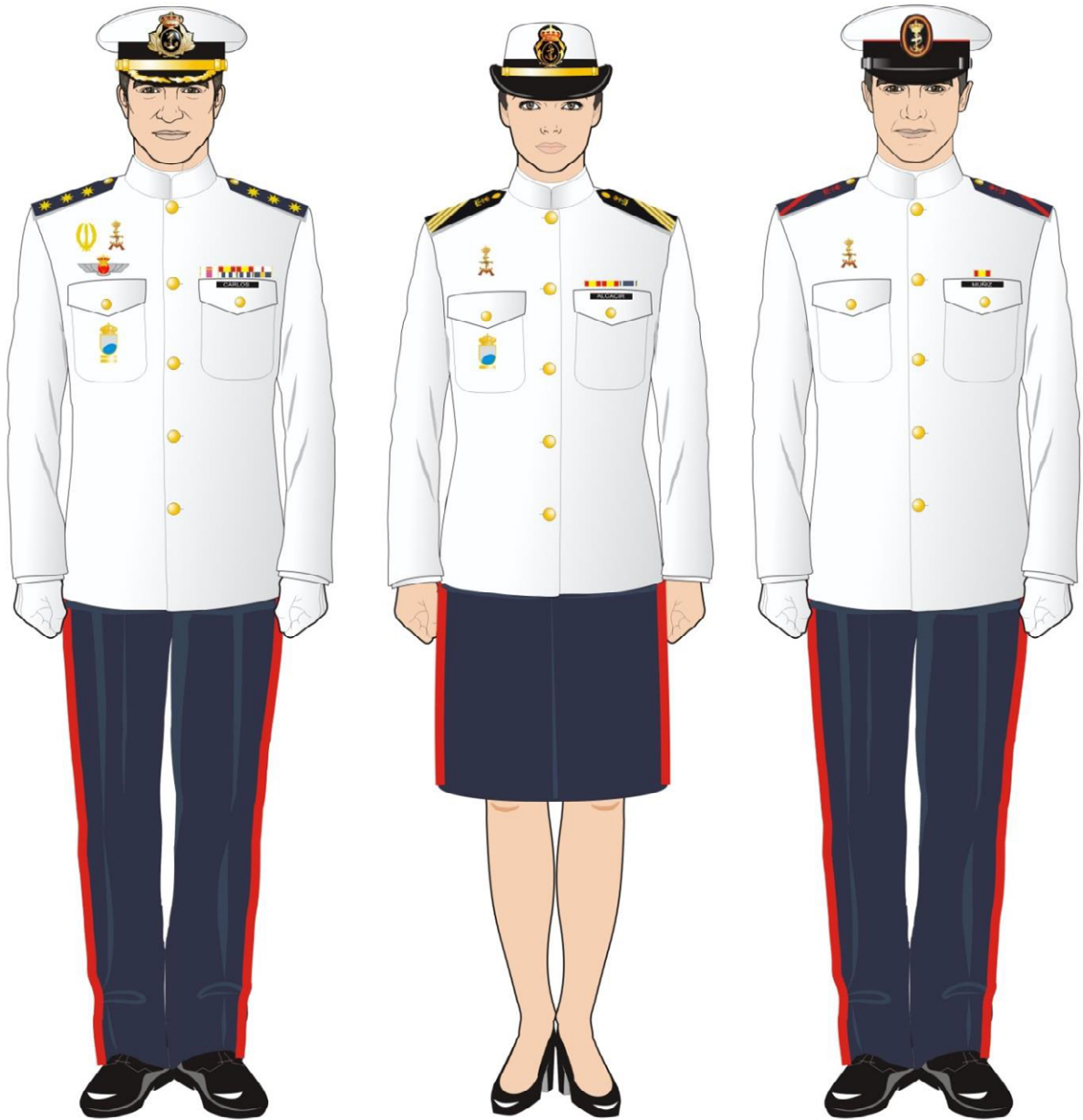
Cos d'infanteria de marina

GALA Modalitat B

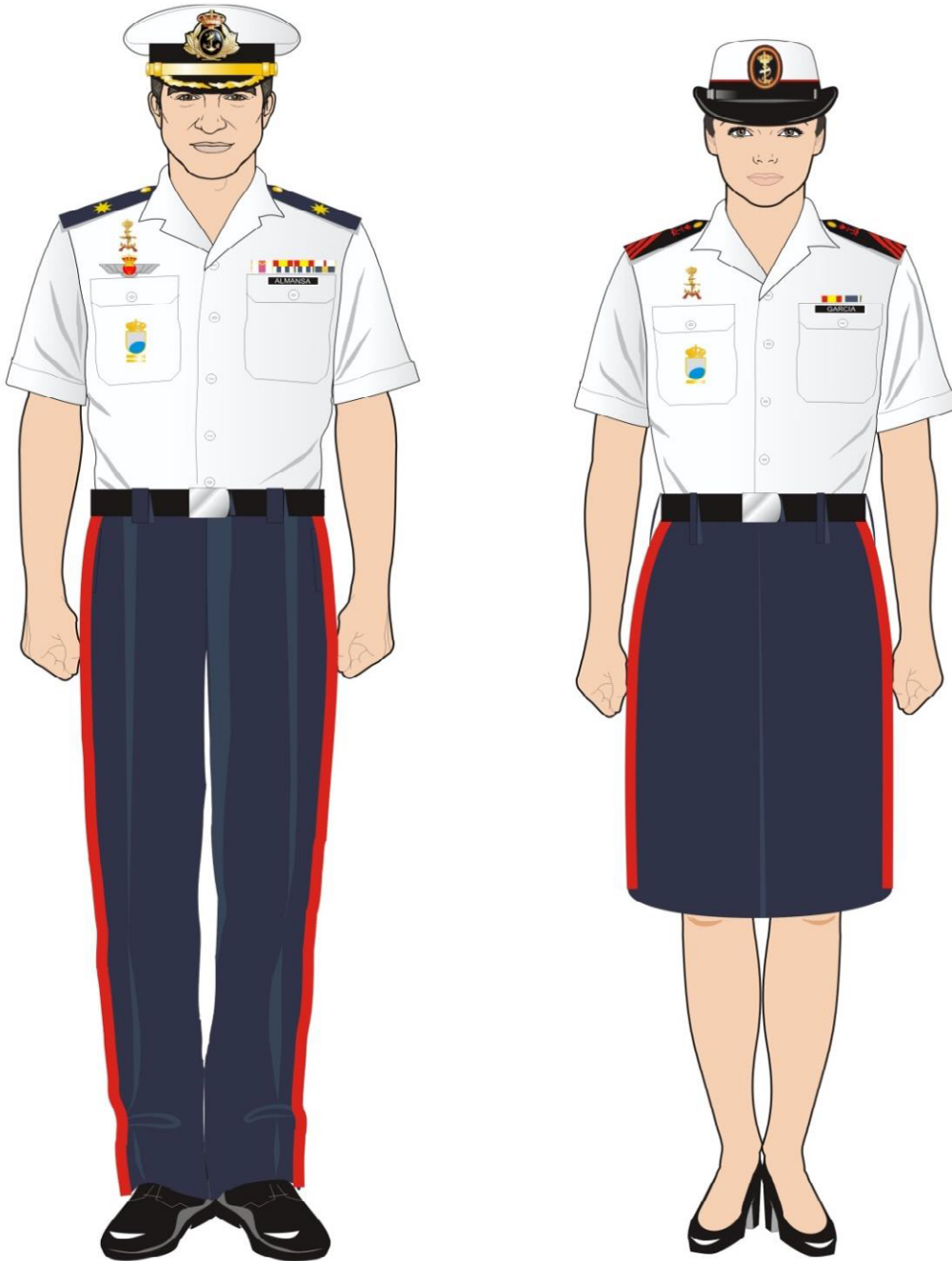
Cos d'infanteria de marina

DE CADA DIA. Modalitat A

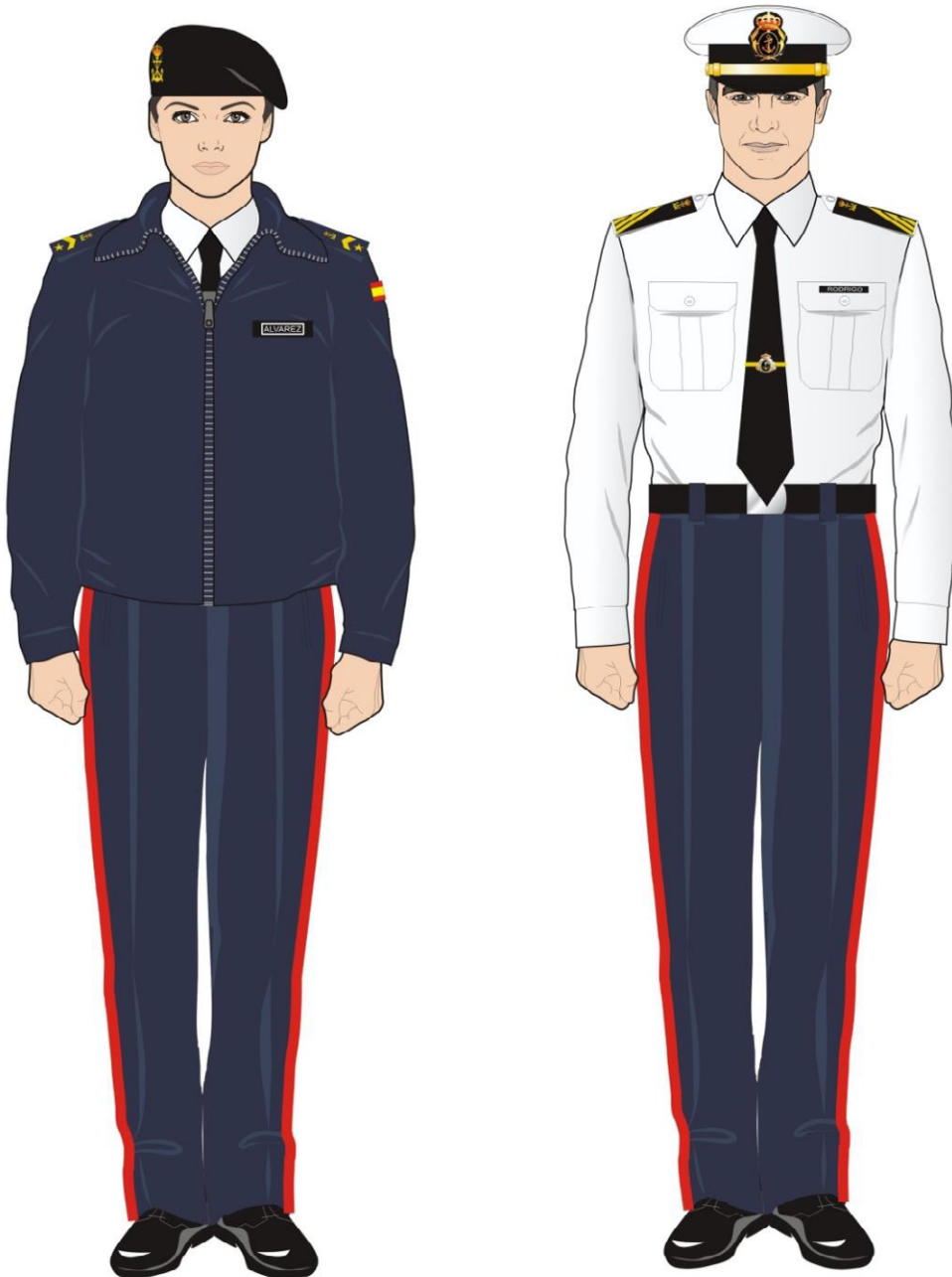
Cos d'infanteria de marina

DE CADA DIA. Modalitat B

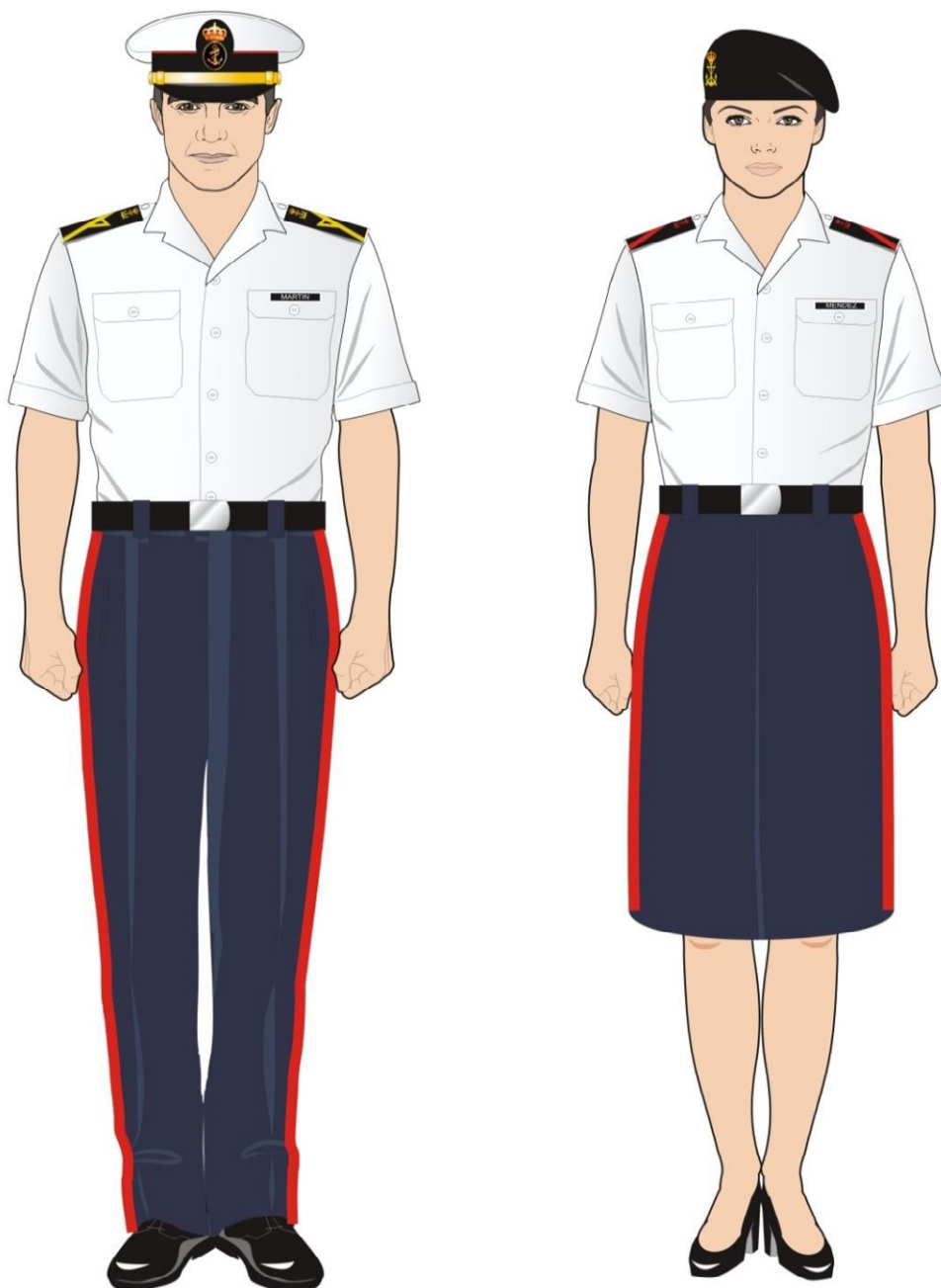
Cos d'infanteria de marina

DE CADA DIA. Modalitat C

Cos d'infanteria de marina

TREBALL. Modalitat A

Cos d'infanteria de marina

TREBALL. Modalitat B

Cos d'infanteria de marina

TÍTOL IV

Composició dels uniformes de l'Exèrcit de l'Aire

Norma 37a *Uniforme de gran etiqueta.*

1. Modalitat «A».

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blau negre.
 - (F) Casquet femení blau negre.
- Peça superior.
 - (M) Frac blau negre.
 - (F) Jupa blau negre.
 - En tots dos casos, amb baguetes d'ocupació.
 - Emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Condecoracions en miniatura, excepte grans creus, plaques i veneres, les del Reial i Militar Orde de Sant Ferran i la Medalla Militar, que s'han de portar de mida normal. La banda de Gran Creu en (M) ha d'anar per sota de l'armilla, excepte en aquells actes amb la presència de S. M. el Rei, en què s'ha de portar per damunt d'aquesta.
- (M) Armilla blanca.
- Camisa:
 - (M) Camisa blanca de pitrera amb coll de llacet.
 - (F) Camisa blanca de coll girat amb tapeta tapabotons.
- Corbata/liaç:
 - (M) Corbata blanca de liaç.
 - (F) Liaç negre.
- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blau negre.
 - (F) Faldilla llarga blau negre.
- Sabates:
 - (M) Sabates negres enxarolades de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa blau negre (NE).
- Guants blancs (O).
- (F) Bossa enxarolada negra (NE).

2. Modalitat «B».

Aquesta modalitat equival al jaqué.

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blau negre.
 - (F) Casquet femení blau negre.

- Peça superior.
- (M) Frac blau negre.
- (F) Jupa blau negre.
- En tots dos casos, amb baguetes d'ocupació.
- Emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
- Condecoracions en miniatura, excepte grans creus, plaques i veneres, les del Reial i Militar Orde de Sant Ferran i la Medalla Militar, que s'han de portar a mida normal. La Banda de Gran Creu en (M) ha d'anar per sota de l'armilla, excepte en els actes amb la presència de S. M. el Rei, en què s'ha de portar per damunt d'aquesta.

- (M) Armilla blanca.
- Camisa:
 - (M) Camisa blanca de pitrera amb coll girat.
 - (F) Camisa blanca de coll girat amb tapeta tapabotons.
- Corbata/liaç:
 - (M) Corbata negra de liaç.
 - (F) Liaç negre.
- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blau negre.
 - (F) Faldilla llarga blau negre.
- Sabates:
 - (M) Sabates negres enxarolades de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa blau negre (NE).
- Guants blancs (O).
- (F) Bossa enxarolada negra (NE).

Norma 38a *Uniforme d'etiqueta.*

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blau negre.
 - (F) Casquet femení blau negre.
- Jupa blava negra:
 - Amb baguetes d'ocupació.
 - Emblemes de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Condecoracions en miniatura, excepte les del Reial i Militar Orde de Sant Ferran i la Medalla Militar, que s'han de portar de mida normal.
- Camisa blanca de coll girat amb tapeta tapabotons.
- (M) Faixí.
- Corbata/liaç:
 - (M) Corbata negra de liaç.
 - (F) Liaç negre.

- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blau negre.
 - (F) Faldilla blau negre.
- Sabates:
 - (M) Sabates negres enxarolades de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa blau negre (NE).
- Guants blancs (O).
- (F) Bossa enxarolada negra (NE).

Norma 39a *Uniforme de gala.*

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat.
 - (F) Casquet gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat.
- Guerrera gris aviació:
 - Rombes amb l'emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Condecoracions de mida normal.
 - Distintius autoritzats.
- Oficials generals: faixa vermella i la banda que correspongui.
- Camisa blanca de màniga llarga.
- Corbata negra de nus.
- Passador de corbata
- Guants blancs.
- Cinturó gris.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- Gavardina gris aviació (NE).
- Bufanda blanca (NE).
- (F) Bossa negra (NE).

Norma 40a *Uniforme per a actes de rellevància especial.*

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat.
 - (F) Casquet femení gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat.
- Guerrera gris aviació:
 - Rombes amb l'emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre de mida normal.
 - Distintius autoritzats.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Oficials generals: Faixa vermella.
 - Camisa blanca de màniga llarga.
 - Corbata negra de nus.
- Passador de corbata.
- Guants blancs.
- Cinturó gris.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- Gavardina gris aviació (NE).
- Bufanda blanca (NE).
- (F) Bossa negra (NE).

Norma 41a *Uniforme de cada dia.*

1. Modalitat «A».
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat
 - (F) Casquet gris aviació (oficials i suboficials) o casquet gris aviació (tropa) o peça específica de la unitat
 - Guerrera gris aviació:
 - Rombes amb l'emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre de mida normal.

- Distintius autoritzats.
 - Rectangle d'identificació personal.

 - Camisa blau clar de màniga llarga.
 - Corbata negra de nus.
 - Passador de corbata.
 - Cinturó gris.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.

 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.

 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres
 - (F) Mitges de color natural

 - Guants grisos (O).
 - Gavardina gris aviació (NE).
 - Bufanda blanca (NE).
 - (F) Bossa negra (NE).
2. Modalitat «C».
- Peça de cap.
 - Casquet gris aviació o peça específica de la unitat
 - Camisa blau clar de màniga curta:
 - Emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Condecoracions en passador.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Maneguí portadivises.

 - Cinturó gris.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.

 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.

 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.

 - (F) Bossa negra (NE).

Norma 42a *Uniforme de treball.*

1. Modalitat «A».

- Peça de cap:
 - Casquet gris aviació o peça específica de la unitat.
 - Caçadora gris aviació.
 - Amb maneguí portadivises.
- Camisa blau clar de màniga llarga:
 - Corbata negra.
 - Passador de corbata.
- Cinturó gris.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (O.)
- Jaqueta d'intempèrie gris aviació (O).

2. Modalitat «B».

- Peça de cap:
 - Gorra gris aviació o peça específica de la unitat.
 - Caçadora gris aviació (O) o jersei gris aviació (O):
 - Amb maneguins portadivises.
- Camisa blau clar de màniga llarga:
 - Emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Maneguí portadivises.
 - Corbata negra.
 - Passador de corbata.
- Cinturó gris.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.

- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (O).
- Jaqueta d'intempèrie gris aviació (O).
- 3. Modalitat «C».
 - Peça de cap:
 - Gorra gris aviació o peça específica de la unitat.
 - Caçadora gris aviació (O amb autorització del comandament):
 - Camisa blau clar de màniga curta.
 - Emblema de l'Exèrcit de l'Aire.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Maneguí portadivises.
 - Cinturó gris.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons gris aviació.
 - (F) Faldilla gris aviació.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa negra (O).

Norma 43a *Uniformes especials.*

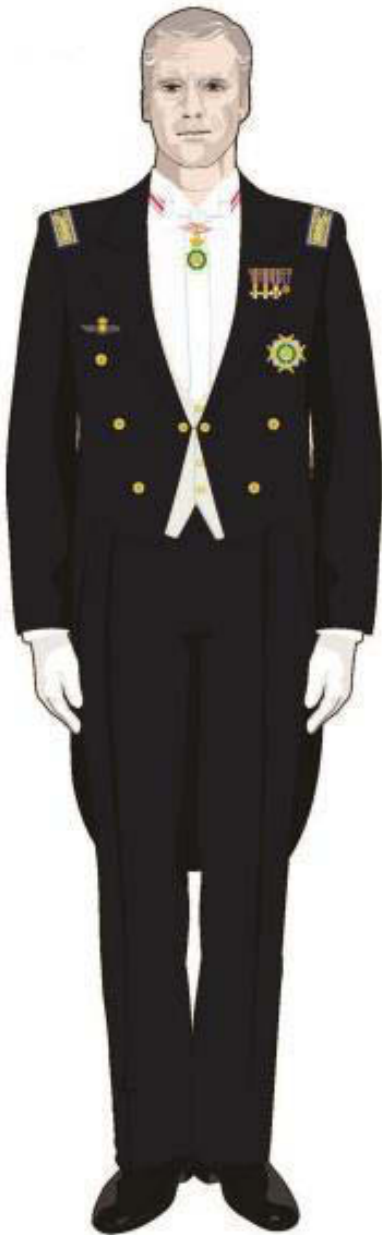
Han de ser regulats pel cap d'Estat Major de l'Exèrcit de l'Aire en les instruccions i normes corresponents. Amb aquesta denominació s'agrupen els tipus d'uniformes següents:

- Vol:
 - Verd (verd sàlvia).
 - Àrida (beix clar).
 - Exhibició (blau marí).
 - Trasllat de personalitats i autoritats.
- Bombers.
- Sanitat.
- Marítima.
- Hostaleria.
- Servei.
- Cuina.

- Manteniment:
- Aeronàutic (gris).
- General (blau).
- Infraestructura (blanc).
- Ambiental (verd).
- Emergències (vermell).

Norma 44a Equip esportiu.

- Gorra de visera (en competicions internacionals).
- Xandall.
- Samarreta tècnica de màniga curta o samarreta tècnica de tirants.
- Dessuadora (O).
- Rectangle d'identificació portadivises.
- Distintiu de nacionalitat (en competicions internacionals).
- Pantalons tècnics curts.
- Malles (O).
- Mitjons d'esport.
- Sabatilles d'esport.
- Banyador.

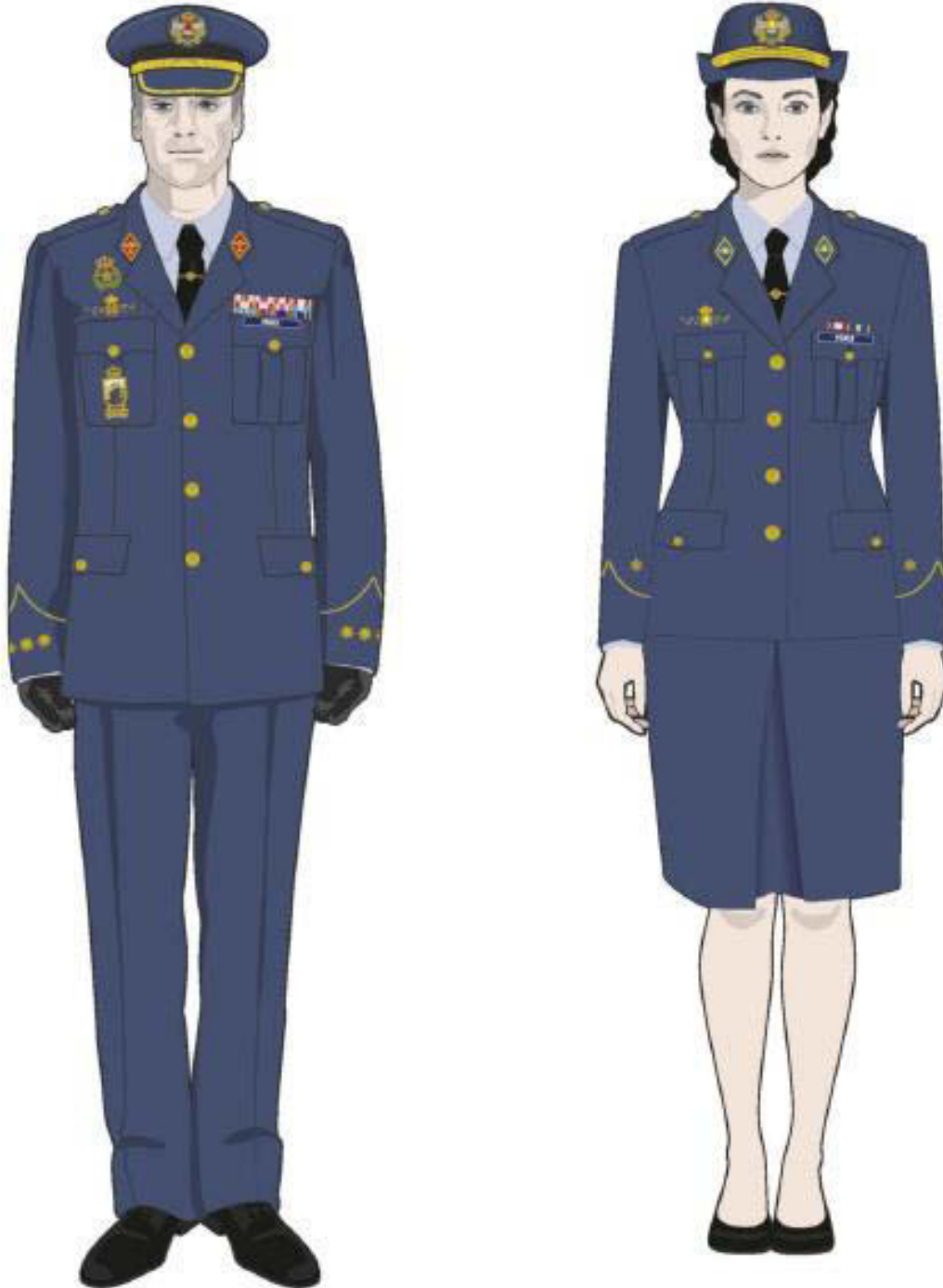
UNIFORME DE GRAN ETIQUETA**Modalitat A****Modalitat B**

UNIFORME D'ETIQUETA

UNIFORME DE GALA

UNIFORME DE RELLEVÀNCIA ESPECIAL

UNIFORME DE CADA DIA. Modalitat A

UNIFORME DE CADA DIA. Modalitat C

UNIFORME DE TREBALL. Modalitat A

UNIFORME DE TREBALL. Modalitat B

UNIFORME DE TREBALL. Modalitat C

TÍTOL V

Composició dels uniformes dels cossos comuns de les Forces Armades

Norma 45a *Uniforme de gran etiqueta.*

Modalitat única:

- Peça de cap (NE).
- (M) Gorra de plat blava.
- (F) Casquet femení blau (F, NE).

- Guerrera blava, amb coll i punys blancs:
 - Muscleres daurades (QC).
 - Divises i emblemes.
 - Condecoracions en miniatura, excepte les creus, bandes i medalles del Reial i Militar Orde de Sant Ferran, les grans creus, plaques, veneres i les insígnies individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han de portar sempre i de mida normal.

- Faixa o cenyidor:
 - Faixa per a oficials generals.
 - Cenyidor de gala daurat (QC).

- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blaus.
 - (F) Faldilla llarga blava.

- Sabates:
 - (M) Sabates enxarolades negres de cordons.
 - (F) Sabates enxarolades negres de taló.

- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.

- Capa negra (NE).
- Guants blancs (NE. Només s'han d'utilitzar quan s'utilitzi la peça de cap).
- (F) Bossa enxarolada negra (O).

Norma 46a *Uniforme d'etiqueta.*

Modalitat única.

- Peça de cap (NE):
 - (M) Gorra de plat blava.
 - (F) Casquet femení blau (F, NE).

- Guerrera blava, amb coll i punys blancs:
 - Muscleres daurades (QC).
 - Divises i emblemes.
 - Condecoracions en miniatura, excepte les creus, bandes i medalles del Reial i Militar Orde de Sant Ferran i les insígnies individuals de les condecoracions col·lectives, que s'han de portar sempre i de mida normal.

- Pantalons o faldilla:
 - (M) Pantalons blaus.
 - (F) Faldilla blava.
- Sabates:
 - (M) Sabates negres enxarolades de cordons.
 - (F) Sabates negres enxarolades de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M) Mitjons negres.
 - (F) Mitges negres.
- Capa negra (NE).
- Guants blancs (NE / Només amb peça de cap).
- (F) Bossa enxarolada negra (O).

Norma 47a *Uniforme de gala.*

1. Modalitat «A».
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat verd molsa (QC).
 - (F) Casquet femení verd molsa (QC).
 - Guerrera verd molsa:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Condecoracions de mida normal.
 - Camisa blanca de màniga llarga:
 - Corbata negra de nus.
 - Passador de corbata (O).
 - Faixa o cenyidor:
 - Faixa per a oficials generals.
 - Ganxos daurats.
 - Cenyidor de gala daurat (QC).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
 - Cinturó verd molsa amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o Mitja:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina verd molsa (O).
 - Guants blancs.
 - (F) Bossa negra (O).

2. Modalitat «B».

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat verd molsa amb funda blanca.
 - (F) Casquet femení verd molsa amb funda blanca.
- Guerrera tancada blanca amb pales portadivises de color verd molsa:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Condecoracions de mida normal.
- Coll i punys blancs.
- Faixa o cenyidor:
 - Faixa per a oficials generals.
 - Ganxos daurats.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs.
 - (F) Faldilla blanca.
- Cinturó blanc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló.
- Mitjons / Mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs.
 - (F) Mitges de color natural.
- Guants blancs.
- (F) Bossa blanca (O).

Norma 48a *Uniforme per a actes de rellevància especial.*

Modalitat «A».

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat verd molsa.
 - (F) Casquet femení verd molsa.
- Guerrera verd molsa:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Les condecoracions s'han de portar en passadors, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre de mida normal.
 - Rectangle d'identificació personal.
- Camisa blanca de màniga llarga:
 - Corbata negra de nus.
 - Passador de corbata (O).
- Faixa per a oficials generals.

- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
 - Cinturó verd molsa amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina verd molsa (O).
 - Guants blancs.
 - (F) Bossa negra (O).
- Modalitat «B».
- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat amb funda blanca.
 - (F) Gorra femenina verd molsa amb funda blanca.
 - Guerrera tancada blanca amb pales portadivises:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre de mida normal.
 - Rectangle d'identificació personal
 - Coll i punys blancs.
 - Faixa per a oficials generals.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M, F) Pantalons blancs.
 - (F) Faldilla blanca:
 - Cinturó blanc amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs
 - (F) Mitges de color natural.
 - Guants blancs.
- (F) Bossa blanca (O).

Norma 49a *Uniforme de cada dia.*

1. Modalitat «A».
 - Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat verd molsa o peça específica de la unitat.
 - (F) Casquet femení verd molsa o peça específica de la unitat.

- Guerrera verd molsa:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Les condecoracions s'han de portar en passador, excepte les corresponents a la Gran Creu Llorejada, Creu Llorejada i la Medalla Militar individual, que s'han de portar sempre de mida normal.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Camisa verd oliva de màniga llarga:
 - Corbata verd molsa de nus.
 - Passador de corbata (O).
 - Pantalons o faldilla:
 - (M, F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
 - Cinturó verd molsa amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina verd molsa (O).
 - Guants negres (QC, O).
 - (F) Bossa negra (O).
2. Modalitat «B».
- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat amb funda blanca o peça específica de la unitat.
 - (F) Casquet femení verd molsa amb funda blanca o peça específica de la unitat.
 - Guerrera tancada blanca amb pales portadivises:
 - Divises, emblemes i distintius.
 - Condecoracions en passadors.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Coll i punys blancs.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs.
 - (F) Faldilla blanca.
 - Cinturó blanc amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa blanca (O).

3. Modalitat «C».

- Peça de cap:
 - (M) Gorra de plat amb funda blanca o peça específica de la unitat.
 - (F) Casquet femení verd molsa amb funda blanca o peça específica de la unitat.
- Camisa blanca de màniga curta amb pales portadivises:
 - Muscleres portadivises color verd molsa.
 - Divises i emblemes.
 - Condecoracions en passadors.
 - Rectangle d'identificació personal.
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons blancs.
 - (F) Faldilla blanca.
- Cinturó blanc amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates blanques de cordons.
 - (F) Sabates blanques de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons blancs.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa blanca (O).

Norma 50a *Uniforme de treball.*

1. Modalitat «A».

- Peça de cap:
 - Casquet color verd molsa o peça específica de la unitat.
- Caçadora verd molsa (P):
 - Muscleres portadivises verd molsa.
 - Divises, emblemes i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
- Camisa verd oliva màniga llarga:
 - Corbata verd molsa de nus.
 - Passador de corbata (O).
- Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
- Cinturó verd molsa amb caixeta.
- Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.

- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - Gavardina verd molsa (O).
 - Guants negres (O).
 - (F) Bossa negra (O).
2. Modalitat «B».
- Peça de cap:
 - Casquet color verd molsa o peça específica de la unitat.
 - Jersei verd (O)
 - Camisa verd oliva de màniga llarga:
 - Muscleres portadivises verd molsa.
 - Divises i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Corbata verd molsa de nus.
 - Passador de corbata amb l'emblema de l'especialitat fonamental.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
 - Cinturó verd molsa amb caixeta.
 - Sabates:
 - (M; F) Sabates negres de cordons.
 - (F) Sabates negres de taló.
 - Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
 - (F) Bossa negra (O).
3. Modalitat «C».
- Peça de cap:
 - Casquet color verd molsa o peça específica de la unitat.
 - Camisa blanca de màniga curta:
 - Pales portadivises verd molsa.
 - Divises, emblemes i els distintius autoritzats amb aquest uniforme.
 - Rectangle d'identificació personal.
 - Pantalons o faldilla:
 - (M; F) Pantalons verd gris clar.
 - (F) Faldilla verd gris clar.
 - Cinturó verd molsa amb caixeta.
 - Sabates:

- (M; F) Sabates negres de cordons.
- (F) Sabates negres de taló.
- Mitjons o mitges:
 - (M; F) Mitjons negres.
 - (F) Mitges de color natural.
- (F) Bossa negra (O).

Norma 51a Equip esportiu.

- Xandall.
- Dessuadora.
- Samarreta de màniga curta.
- Pantalons curts d'esport.
- Malles (O).
- Mitjons d'esport.
- Sabatilles d'esport.
- Banyador.

Norma 52a Cos jurídic militar.

El que disposen aquestes normes d'uniformitat de les Forces Armades s'entén sense perjudici del que s'estableix a les lleis processals militars, pel que fa als membres del cos jurídic militar que exerceixin funcions judicials i fiscals.

Norma 53a Cos militar de sanitat.

El personal del cos militar de sanitat en l'ús de les seves comeses, en hospitals militars i centres assistencials, pot fer ús de la indumentària pròpia de la seva professió sanitària (uniformes especials), la composició i utilització de la qual ha de ser regulada pel director o cap del centre. En qualsevol cas han de portar les divises corresponents a la seva ocupació militar.

Norma 54a Cos de músiques militars.

Els membres del cos de músiques militars, quan estiguin destinats a les músiques militars de les unitats, han d'utilitzar la uniformitat dels cossos comuns.

En formacions amb tropes i en actes militars és obligatori l'ús de l'uniforme representatiu de la unitat de destinació amb l'emblema propi del cos de músiques militars.

En les presentacions i comiats, per ascens o canvis de destinació, audiències, reunions i comissions de servei alienes a la destinació que no impliquin formacions, s'ha d'utilitzar l'uniforme dels cossos comuns.

Norma 55a Uniformes de campanya, especials i d'educació física i en vaixells de l'Armada.

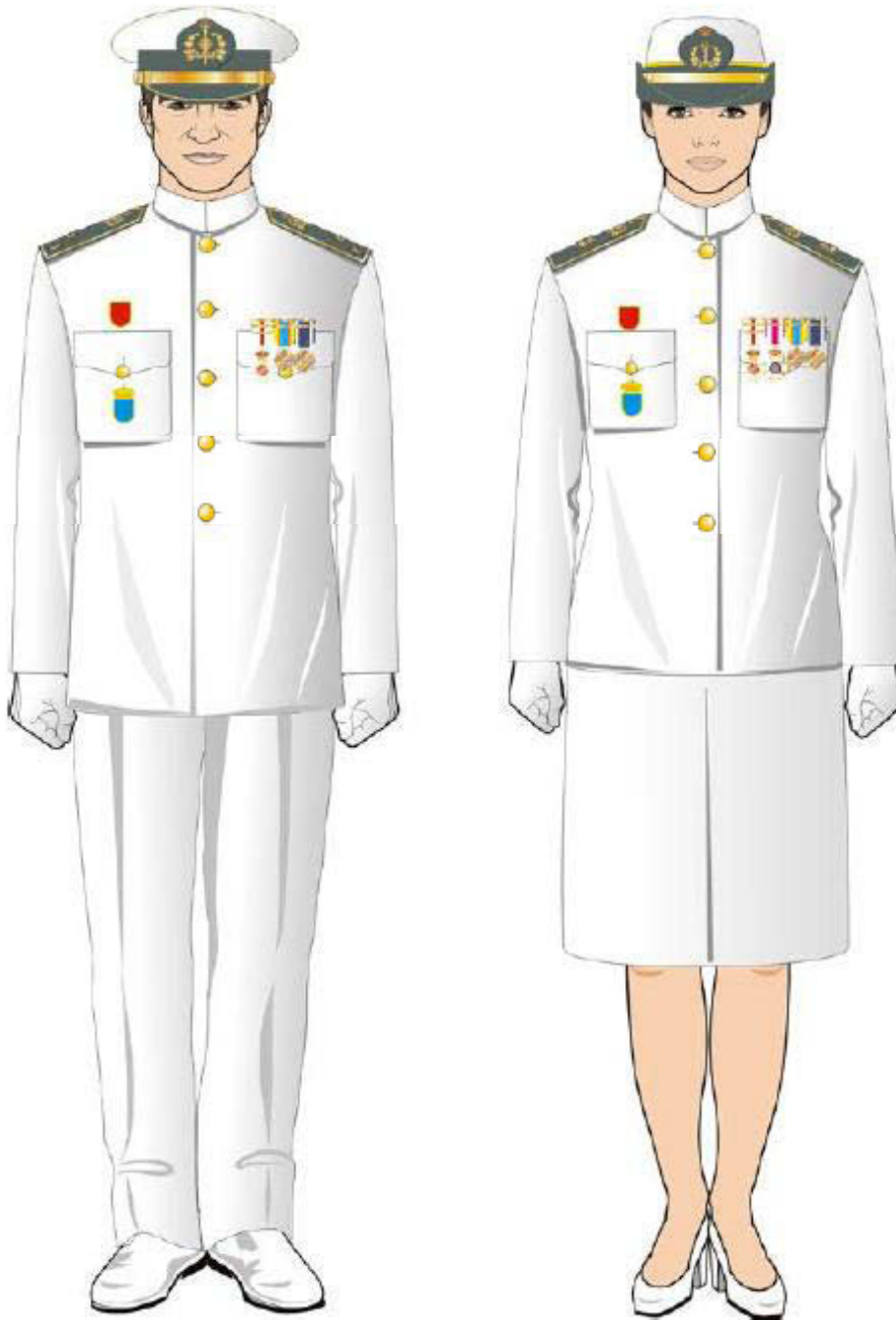
1. Els membres dels cossos comuns de les Forces Armades que estan destinats o comissionats a l'estructura orgànica dels exèrcits o en l'operativa de les Forces Armades han d'utilitzar els mateixos uniformes de campanya i els especials, si s'escau, així com l'equip esportiu que pertoca a les unitats en què serveixen.

2. Quan es tracti de vaixells de l'Armada, aquells que tinguin aquesta categoria han d'utilitzar la mateixa uniformitat que els oficials.

GRAN ETIQUETA. Modalitat única

ETIQUETA. Modalitat única

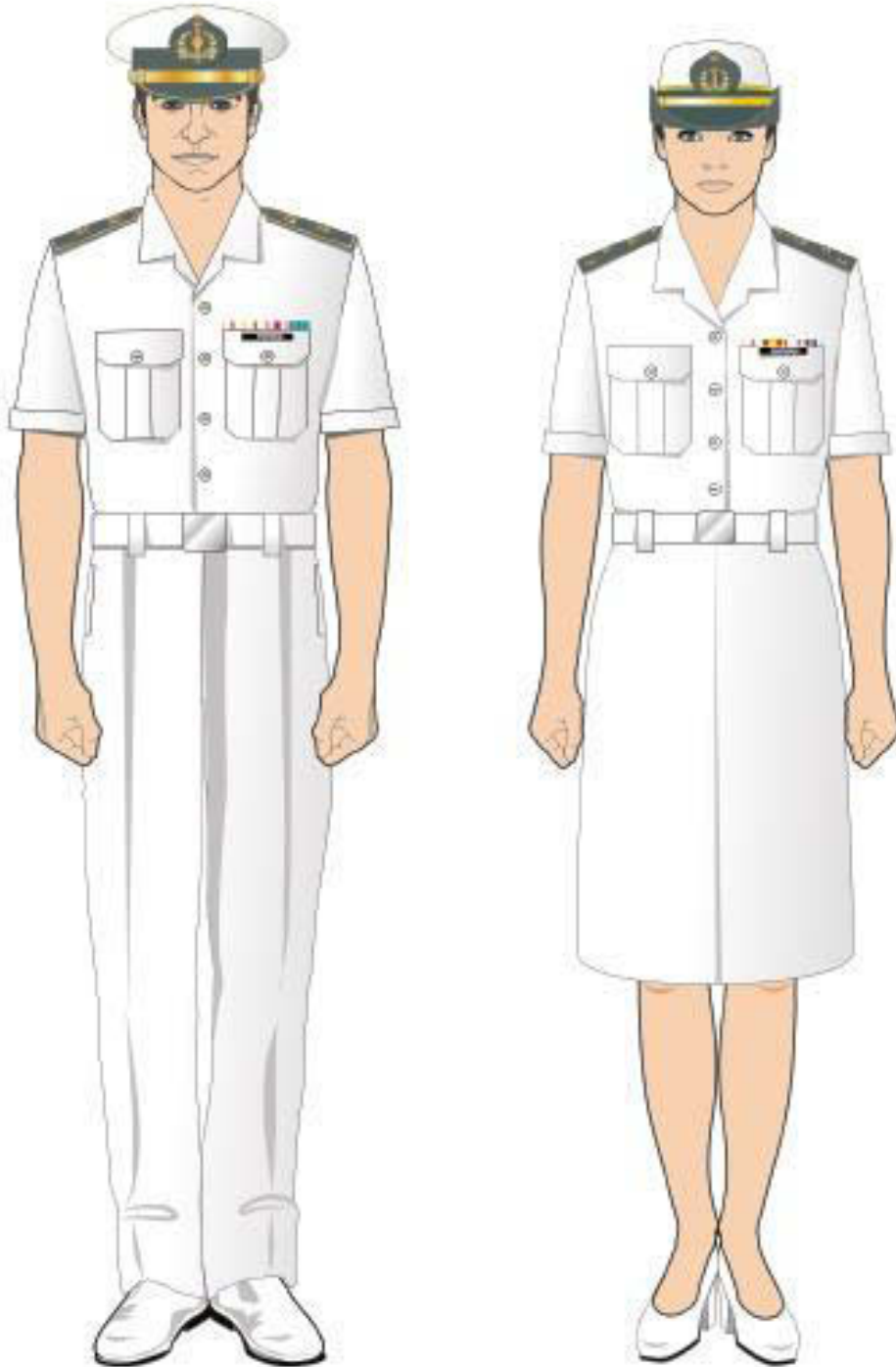
GALA. Modalitat A

GALA. Modalitat B

RELLEVÀNCIA ESPECIAL. Modalitat A i B

DE CADA DIA. Modalitat A

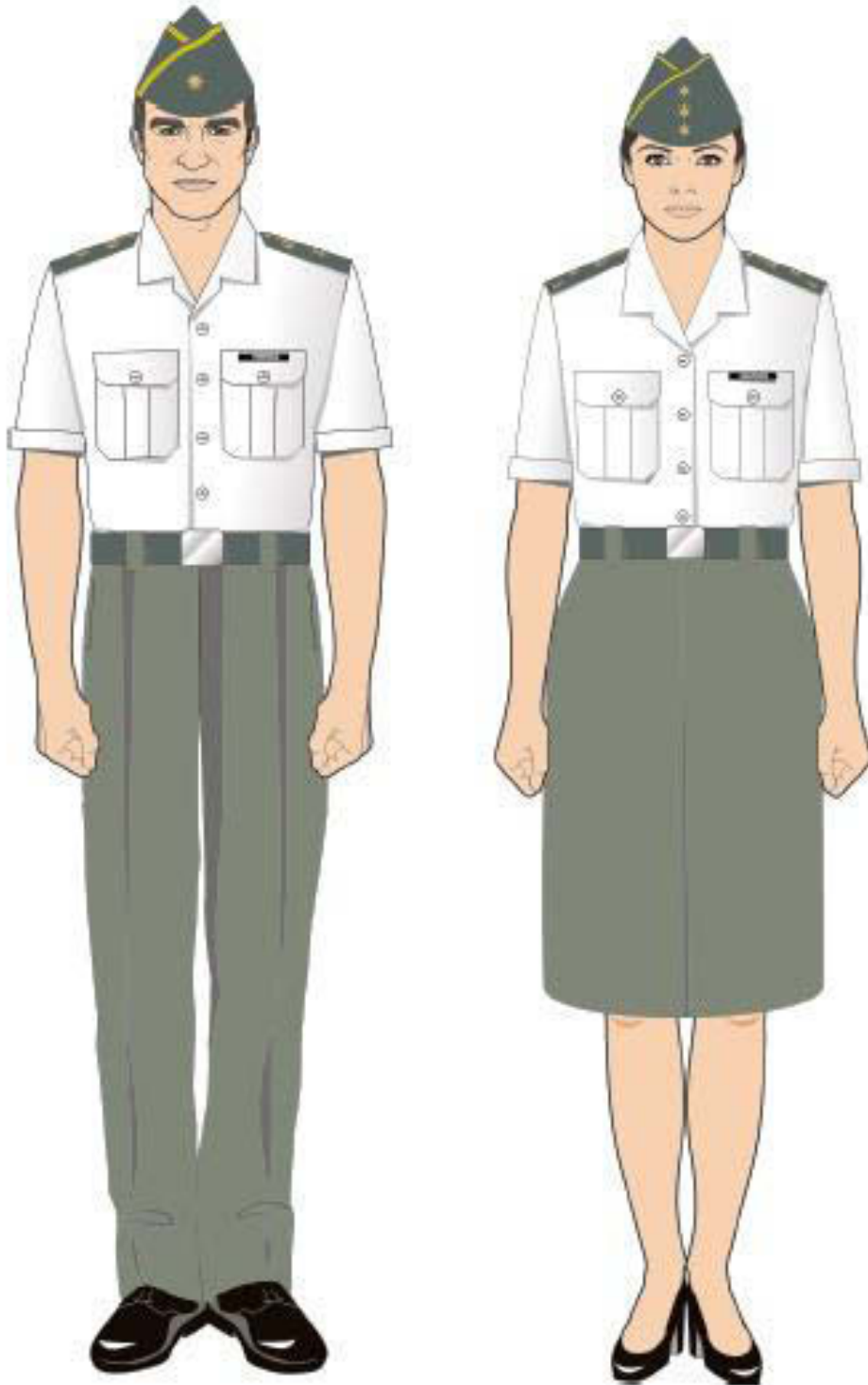
DE CADA DIA. Modalitat B

DE CADA DIA. Modalitat C

TREBALL. Modalitat A

TREBALL. Modalitat B

TREBALL. Modalitat C

TÍTOL VI

Uniformitat del personal militar en estat de gestació

Norma 56a *Ús de la uniformitat de gestants.*

Les militars en estat de gestació han d'utilitzar la uniformitat corresponent al període de gestació quan el seu estat els impedeixi utilitzar les peces reglamentàries d'ús general.

Norma 57a *Composició de peces militars específiques per a gestants.*

Són peces específiques per a gestants les següents:

- Guerrera/Caçadora.
- Camisa brusa de màniga llarga.
- Camisa brusa de màniga curta.
- Pitxi.
- Pantalons.
- Faldilla.
- Camisola de l'uniforme de campanya (en unitats on el seu ús sigui general).
- Pantalons de l'uniforme de campanya (en unitats on el seu ús sigui general).
- Peça d'abric.
- Mitges relax.
- Sabata de taló baix.

Amb caràcter general, les peces de cap i els guants són els mateixos que componen els uniformes corresponents del personal femení i s'han d'utilitzar en les mateixes ocasions.

El pitxi es pot substituir per faldilla o pantalons, i en cada cas s'han d'utilitzar mitges o mitjons respectivament.

Norma 58a *Uniforme d'etiqueta i gala.*

1. Modalitat única:

- Guerrera/jaqueta.
- Pitxi.
- Camisa brusa de màniga llarga.
- Corbata/llaç.
- Sabates de cordons o de taló baix.
- Condecoracions en miniatura a l'uniforme d'etiqueta.
- Condecoracions mida natural a l'uniforme de gala.
- Aquesta uniformitat és la considerada uniforme de gran etiqueta i d'etiqueta per al personal militar en estat de gestació. Aquestes poden substituir el pitxi per la faldilla.

Norma 59a *Uniforme de cada dia.*

1. Modalitat «A»:

- Guerrera/jaqueta/caçadora.
- Pitxi.
- Camisa brusa de màniga llarga.
- Corbata.
- Sabates de cordons o de taló baix.

2. Modalitat «B»:

- Pitxi.
- Camisa brusa de màniga llarga amb muscleres portamaneguins.

- Corbata.
 - Sabates negres de cordons o de taló baix.
3. Modalitat «C»:
- Pitxi.
 - Camisa brusa de màniga curta amb muscleres portamaneguins.
 - Sabates negres de cordons o de taló baix.
4. El personal militar gestant de l'Armada i dels cossos comuns de les Forces Armades ha d'utilitzar la modalitat «C» en els casos que correspongui específicament aquesta modalitat i també quan la resta dels seus components utilitzin la modalitat «B».

Norma 60a *Uniformitat de treball.*

1. Modalitat «A»:
- Guerrera/Jaqueta/Caçadora.
 - Pitxi.
 - Camisa brusa de màniga llarga.
 - Corbata.
 - Sabates de cordons o de taló baix.
2. Modalitat «B»:
- Pitxi.
 - Camisa brusa de màniga llarga amb muscleres portamaneguets.
 - Corbata.
 - Sabates negres de cordons o de taló baix.
3. Modalitat «C»:
- Pitxi.
 - Camisa brusa de màniga curta amb muscleres portamaneguins.
 - Sabates negres de cordons o de taló baix.

TÍTOL VII

Composició dels uniformes, emblemes, divises i distintius dels capellans del servei d'assistència religiosa a les Forces Armades

Norma 61a *Uniformitat.*

1. Els capellans castrenses, en l'exercici de les seves funcions, han d'usar l'uniforme de campanya de la unitat en què estiguin destinats o comissionats quan assisteixin a operacions, maniobres o exercicis.
2. Als vaixells de l'Armada els capellans castrenses han d'utilitzar la mateixa uniformitat que els oficials embarcats.
3. En l'exercici de les seves funcions en hospitals militars i centres assistencials, han de fer ús de la indumentària pròpia de la seva condició sacerdotal, a sobre de la qual poden utilitzar les peces que la direcció del centre estableixi, amb el seu distintiu específic col·locat a la zona «A» d'ubicació de distintius d'aquesta ordre ministerial.
4. Els capellans castrenses que tinguin l'ofici de vicari, en l'exercici del seu càrrec poden usar el faixí de color morat amb serrells del mateix color.
5. Els capellans castrenses no poden usar l'uniforme militar en activitats que siguin alienes al servei a les Forces Armades.
6. L'arquebisbe castrense ha de determinar la uniformitat que s'ha d'utilitzar en els actes oficials i a la resta d'activitats pròpies del servei.

Norma 62a *Emblema de l'Arquebisbat castrense.*

1. L'emblema de l'Arquebisbat castrense està constituït per una creu llatina trevolada, orlat per dues branques de roure nervades i fruitades, unides pels seus troncs i lliures les puntes que es tanquen cap a la part superior de la creu, tot això de color or, timbrat de corona reial en els seus colors.

2. L'ostentació legítima d'aquest emblema correspon a les persones o coses de l'Arquebisbat castrense.

Emblema de l'Arquebisbat castrense

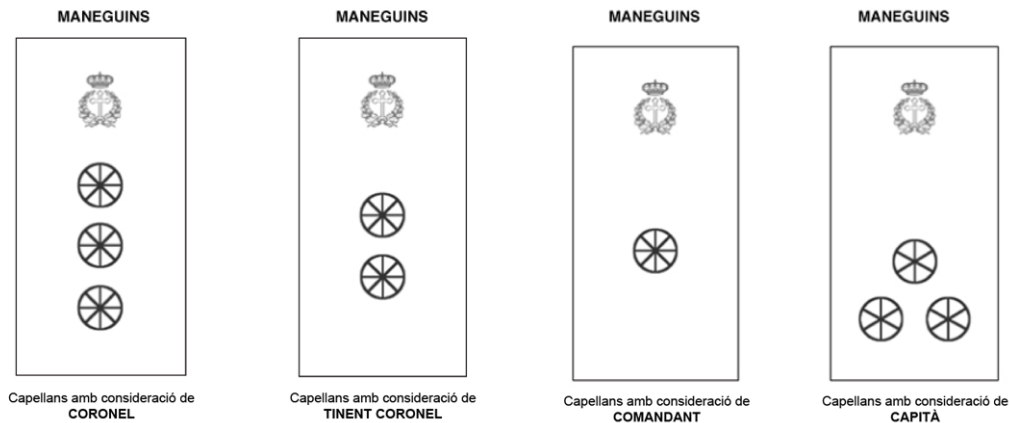
Norma 63a *Consideració d'ocupació i divises dels capellans del servei d'assistència religiosa de les Forces Armades.*

1. Els capellans que vesteixen l'uniforme militar han d'usar les muscleres, maneguius o pedaços que es corresponguin amb l'Exèrcit en què estiguin enquadrats. Han de portar l'emblema de l'Arquebisbat castrense i les divises que es corresponguin amb l'ocupació a què estiguin assimilats.

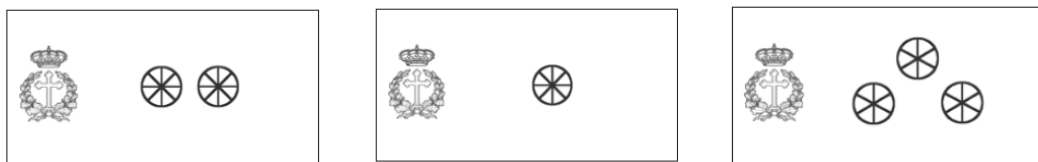
2. Les divises han d'estar constituïdes per un cercle amb tres o quatre línies diametral en el seu interior, segons la seva relació de caràcter temporal o permanent; els extrems en el cercle han d'estar dividits en parts iguals, tenint com a referència un diàmetre vertical. Segons l'ocupació es classifiquen en els següents:

- Els capellans amb consideració de coronel han de dur tres cercles amb quatre línies diametral, col·locats en línia horitzontal.
- Els capellans amb consideració de tinent coronel han de dur dos cercles amb quatre línies diametral, col·locats en línia horitzontal.
- Els capellans amb consideració de comandant han de dur un cercle amb quatre línies diametral.
- Els capellans amb consideració de capità han de dur tres cercles amb tres línies diametral, dues en línia horitzontal i la tercera centrada al damunt de les anteriors.

3. La mida de les muscleres, manegüins i pedaços, així com la dels elements de l'emblema i dels distintius, i les distàncies en la separació entre aquests, han de ser les que s'estableix a les normes que determinen les seves especificacions tècniques.

4. Sobre la vestimenta eclesiàstica, a l'alçada de la butxaca superior esquerra del pit, es pot utilitzar un pedaç portadistintius en fons de color morat, amb l'emblema de l'Arquebisbat castrense i els distintius de cada ocupació en color or.

Norma 64a Recompenses i distintius del servei d'assistència religiosa de les Forces Armades.

1. Els capellans del servei d'assistència religiosa a les Forces Armades (SARFAS) tenen dret a l'ús de les mateixes recompenses que el personal militar.

2. Les condecoracions militars, així com els distintius de permanència i de cursos que tinguin reconeguts, s'han de col·locar sobre l'uniforme militar en els mateixos llocs i en les mateixes ocasions que el personal militar.

Norma 65a Peces de cap.

Els capellans castrenses han de portar la peça de cap que es correspon amb la uniformitat de l'exèrcit que li proporciona l'uniforme.

Norma 66a Ús del distintiu internacional del personal religiós.

En les operacions que poden implicar l'ús de la força, els capellans castrenses, en l'exercici de les seves funcions, han de dur fixat al braç esquerre un braçalet amb una creu vermella sobre fons blanc, representatiu del distintiu internacional que s'estableix en els Convenis de Ginebra de 12 d'agost de 1949 i en els seus Protocols addicionals de 8 de juny de 1977.

TÍTOL VIII

Reservistes voluntaris

Norma 67a *Normes específiques d'uniformitat.*

1. Els aspirants a la condició de reservista voluntari, en període de formació, s'han de regir per les normes d'uniformitat que s'estableixen per a la resta d'alumnes dels centres docents militars de formació corresponents al seu exèrcit o cos de pertinença, amb les particularitats existents per a l'ús dels distintius específics de la seva condició d'aspirant a cada categoria.

2. Els aspirants a reservista voluntari han de portar un distintiu al damunt de la butxaca esquerra de l'uniforme. En aquest distintiu han de constar les lletres ARV, plastificades i xerografiades en negre, sobre un cercle de sis centímetres de diàmetre sobre fons vermell, groc o blanc, en funció de la categoria: Oficial ARV, Suboficial ARV i Tropa i Marineria ARV, respectivament.

3. De conformitat amb el que disposa l'article 43, apartat 3, del Reglament de reservistes de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 383/2011, de 18 de març, els reservistes voluntaris en situació d'activat, quan s'incorporin a les Forces Armades, han de fer servir el mateix uniforme que el que s'estableix per als militars en servei actiu d'ocupació equivalent de l'exèrcit o dels cossos comuns de les Forces Armades en què s'enquadren, amb el distintiu específic de reservista voluntari.

4. De conformitat amb el que es disposa a l'article 43, apartat 4, del Reglament de reservistes de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 383/2011, de 18 de març, els reservistes voluntaris en situació de disponibilitat poden vestir l'uniforme, amb el coneixement del subdelegat de Defensa corresponent, en ocasió de la seva assistència a actes castrenses i socials, així com en la seva participació en actes i celebracions de les unitats, centres o organismes del Ministeri de Defensa i dels organismes nacionals i internacionals als quals pertanyi per la seva condició de reservista voluntari.

5. En qualsevol altra activitat, en la participació de la qual no es tingui en compte la seva condició de reservista, i quan el desenvolupament d'aquesta quedi fora del marc de la reserva voluntària, no es poden utilitzar peces constitutives del vestuari militar.

Norma 68a *Uniformitat en actes de caràcter castrense.*

El reservista voluntari pot utilitzar l'uniforme militar, en la modalitat que l'organització de l'acte estableix, en tots els actes i celebracions de caràcter castrense als quals assisteix en qualitat de participant o convidat, i en aquells on és obligatori vestir-lo per part del personal militar professional en servei actiu que hi participa.

Norma 69a *Uniformitat en actes de caràcter social.*

El reservista voluntari pot usar l'uniforme militar, en la modalitat que correspongui, en els actes i les celebracions socials en les mateixes condicions que el personal militar professional en servei actiu participant o convidat.

Norma 70a *Reunions i congressos nacionals o internacionals.*

Els reservistes voluntaris en situació de disponibilitat poden vestir l'uniforme, amb el coneixement del subdelegat de Defensa corresponent, en ocasió de la seva participació en reunions i congressos d'organismes nacionals i internacionals als quals pertanyi per la seva condició de reservista voluntari.

Norma 71a *Ús de condecoracions.*

Els reservistes voluntaris s'han de regir per aquestes normes sobre ús de condecoracions.

Els reservistes voluntaris que estan en possessió de condecoracions militars, per haver pertangut prèviament a les Forces Armades espanyoles, han de sol·licitar al cap d'Estat Major del seu exèrcit o al subsecretari de Defensa, per als cossos comuns de les Forces Armades, una autorització per poder usar-les sobre l'uniforme.

Norma 72a *Emblemes dels reservistes voluntaris.*

El personal reservista voluntari i l'aspirant a reservista voluntari han d'usar sobre l'uniforme l'emblema de l'Exèrcit al qual pertanyi. El personal de l'Armada no ha d'usar emblema.

Norma 73a *Distintiu dels reservistes voluntaris.*

1. El distintiu de reservista voluntari consta d'un escut espanyol partit i enclavat de quatre: primer, escacat de sable i atzur, de tres i vuit; segon, de gules. Cap amb els colors nacionals distribuïts com en l'enssenya nacional cosit de sable. Ressaltants dues espases, la dreta baixa amb fulla de plata i manegada d'or i la sinistra alta del mateix.

2. S'ha de fabricar en metàl·lic, amb unes mides de 2,5 centímetres d'amplada per 3 centímetres d'alçada i amb els esmalts que pertoquin a la seva descripció heràldica. El distintiu de reservista voluntari s'ha de col·locar a la zona «D» d'ubicació de distintius, excepte sobre els uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta i de campanya.

3. Quan es porta sobre l'uniforme de campanya, el distintiu de reservista voluntari ha d'estar plastificat i xerografiat en negre sobre loneta del mateix color que l'uniforme de campanya. Ha de tenir unes mides de 4 centímetres d'amplada per 5 centímetres d'alçada, i a sobre s'hi ha d'emmarcar l'escut de 2,5 centímetres d'amplada per 3 centímetres d'alçada i ha d'anar col·locat a la zona «D» d'ubicació de distintius.

TÍTOL IX

Emblemes

Norma 74a *Definició.*

Els emblemes són símbols que constitueixen els senyals d'identitat dels membres de les Forces Armades, des de la seva pertinença a l'Exèrcit de Terra, a l'Armada, a l'Exèrcit de l'Aire o als cossos comuns de les Forces Armades.

Dins de cada exèrcit o cos poden existir emblemes que identifiquin determinats cossos, especialitats fonamentals, especialitats complementàries i unitats.

Norma 75a *Generalitats.*

Els emblemes de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire són els únics representatius d'aquestes institucions.

Els emblemes del cos jurídic militar, cos militar d'intervenció, cos militar de sanitat i cos de músiques militars són els únics representatius dels cossos comuns de les Forces Armades.

Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire per al personal dels cossos específics dels exèrcits, i el subsecretari de Defensa per al personal dels cossos comuns de les Forces Armades, han de desenvolupar mitjançant una instrucció la composició dels emblemes que són representatius dels diferents cossos i especialitats fonamentals, i d'altres emblemes especials que entren dins dels seus respectius àmbits de competència.

L'ostentació legítima dels emblemes esmentats correspon, amb caràcter exclusiu, a les persones o objectes que pertanyen a cadascuna d'aquestes institucions.

El colorit dels emblemes pot simplificar-se i adaptar-se a les peces sobre les quals s'hagin d'utilitzar, d'acord amb els diversos tipus i modalitats d'uniformes.

Norma 76a *Classificació.*

Es reconeixen els següents tipus d'emblemes:

- Els que representen l'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire.
- Els que representen el cos jurídic militar, el cos militar d'intervenció, el cos militar de sanitat i el cos de músiques militars.
- Els que representen un determinat cos específic o una especialitat fonamental.
- Els que representen circumstàncies especials.

CAPÍTOL I

Emblemes de l'Exèrcit de Terra

Norma 77a *De l'Exèrcit.*

Constitueix el senyal d'identificació de l'Exèrcit de Terra, en els colors i les dimensions que en cada cas es determini.

L'emblema es compon d'una àguila daurada amb el cap de perfil mirant al costat dret amb el bec mostrant la llengua, les ales esteses i aixecades cap amunt, la cua baixa i escampada, les potes separades cap avall amb les arpes obertes; carregada creu-espasa de Sant Jaume en vermell i la corona reial d'Espanya, que és suportada pels extrems superiors de les ales.

Norma 78a *Dels cossos específics.*

Tenen emblemes característics propis els cossos específics següents de l'Exèrcit de Terra:

- Les especialitats fonamentals del cos general de l'Exèrcit de Terra.
- El cos d'intendència de l'Exèrcit de Terra.
- El cos d'enginyers politècnics de l'Exèrcit de Terra.

Norma 79a *Emblemes especials.*

- Dels capitans generals
- Dels oficials generals.
- Dels diplomats d'Estat Major.
- Dels destinats en determinades unitats i centres.

Norma 80a *Col·locació dels emblemes.*

L'emblema de l'Exèrcit de Terra s'ha d'utilitzar a les peces de cap, als botons de la guerrera i a les sivelles de cinturons i cenyidors. A determinades unitats, l'emblema de la peça de cap és el de la unitat.

Amb caràcter general, la resta dels emblemes s'han de col·locar sobre els uniformes, excepte en el cas dels uniformes de campanya i especials, a tots dos costats del coll de la gavardina o peça d'abric equivalent, de la guerrera, de la caçadora i de la camisa de màniga curta, així com al passador de corbata.

Norma 81a *Desplegament normatiu.*

Es faculta el cap d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra per desplegar la normativa corresponent als emblemes de les especialitats fonamentals, complementàries i altres emblemes especials de l'Exèrcit de Terra, pel que fa a la seva composició, col·locació i ús, d'acord amb el que disposa aquest capítol.

CAPÍTOL II

Emblemes de l'Armada

Norma 82a *De l'Armada.*

L'emblema general de l'Armada és una àncora en perspectiva, dins d'un escut oval i timbrat de corona d'or i pedreria, en fons negre i amb un filet d'or que simula un cap o cable.

Norma 83a *Dels cossos i escales.*

Tenen emblemes característics propis els cossos específics següents de l'Armada:

- El cos general de l'Armada.
- El cos d'infanteria de marina.
- El cos d'intendència de l'Armada.
- El cos d'enginyers de l'Armada.

Norma 84a *Col·locació dels emblemes.*

L'emblema dels diferents cossos i escales de l'Armada s'ha de col·locar a la galeta, les muscleres, les pales o les bocamànigues, depenent de la uniformitat i modalitat.

Norma 85a *Desplegament normatiu.*

Es faculta el cap d'Estat Major de l'Armada per desplegar la normativa corresponent als emblemes de les especialitats fonamentals, complementàries i altres emblemes especials de l'Armada, pel que fa a la seva composició, col·locació i ús, d'acord amb el que disposa aquest capítol.

CAPÍTOL III

Emblemes de l'Exèrcit de l'Aire

Norma 86a *De l'Exèrcit de l'Aire.*

Constitueix el senyal d'identificació de l'Exèrcit de l'Aire, en els colors i les dimensions que en cada cas es determinin.

Està compost per ales i cua de plata amb un cercle vermell al seu centre i la corona reial a la seva part superior.

Norma 87a *Dels cossos.*

Tenen emblemes característics propis els següents cossos específics de l'Exèrcit de l'Aire:

- El cos general de l'Exèrcit de l'Aire.
- El cos d'intendència de l'Exèrcit de l'Aire.
- El cos d'enginyers de l'Exèrcit de l'Aire.

El color del cercle central de l'emblema de l'Exèrcit de l'Aire és de color vermell per al cos general, blau per al cos d'intendència i negre per al cos d'enginyers. Al centre del cercle ha de figurar el distintiu de l'especialitat fonamental.

Norma 88a *Col·locació dels emblemes.*

L'emblema de l'Exèrcit de l'Aire i el dels cossos de l'Exèrcit de l'Aire s'ha d'usar a les peces de cap, als botons de la guerrera i a les sivelles de cinturons i cenyidors.

Els rombes s'han de portar a les solapes de la guerrera de l'uniforme de gala, de rellevància especial i de l'uniforme de cada dia modalitat «A». Amb caràcter general, el personal ha de portar els rombes amb el fons i el cercle de l'emblema del color corresponent al cos de pertinença.

Norma 89a *Desplegament normatiu.*

Es faculta el cap d'Estat Major de l'Exèrcit de l'Aire per desplegar la normativa corresponent als emblemes de les especialitats fonamentals, complementàries i els altres emblemes especials de l'Exèrcit de l'Aire, pel que fa a la seva composició, col·locació i ús, d'acord amb el que disposa aquest capítol.

CAPÍTOL IV

Emblemes dels cossos comuns de les Forces Armades

Norma 90a *Dels cossos.*

L'emblema del cos jurídic militar està compost per un feix de lictors enfilat per una alabarda, orlat de dues branques de roure nervades i fruitades, unides pels seus troncs i embolicades en punta.

L'emblema del cos militar d'intervenció està compost per una espasa vertical, amb un sol radiant superposat, orlada de dues branques de roure nervades i fruitades, unides pels seus troncs i embolicades en punta.

L'emblema del cos militar de sanitat està compost per una creu de malta.

L'emblema del cos de músiques militars està compost per una lira.

Norma 91a *Col·locació dels emblemes.*

Els emblemes dels cossos comuns de les Forces Armades s'han de dur a les peces de cap, a les solapes de la guerrera i caçadora, a les pales i als maneguins portadivises, al passador de corbata i al cenyidor de gala. Als botons de la guerrera i de la caçadora hi ha de figurar l'escut nacional.

Els membres dels cossos comuns de les Forces Armades, quan utilitzin els uniformes dels exèrcits, han de portar l'emblema del seu cos en substitució dels emblemes específics d'aquells.

Norma 92a *Desplegament normatiu.*

Es faculta el subsecretari de Defensa per desplegar la normativa corresponent als emblemes de les especialitats fonamentals, les complementàries i els altres emblemes especials dels cossos comuns de les Forces Armades, pel que fa a la seva composició, col·locació i ús, d'acord amb el que disposa aquest capítol.

TÍTOL X

Divises

Norma 93a *Definició.*

La divisa és el senyal exterior per distingir les categories i ocupacions del personal militar.

Norma 94a *Classificació.*

Divises d'ocupació. Són els símbols que per si sols reflecteixen l'ocupació dels militars. El constitueixen principalment els diversos tipus d'estrelles i galons, a part dels altres símbols característics dels alumnes dels centres militars d'ensenyament de formació. El

seu disseny i la seva col·locació es regula en aquestes normes, i es guia per l'ús i la tradició en els uniformes militars i en funció de les diferents modalitats. El colorit i material de les divises pot simplificar-se i adaptar-se a les peces sobre les quals s'han d'utilitzar.

Divises de categoria. Són els símbols o les peces que, sense representar l'ocupació del militar, representen la seva categoria i complementen les divises d'ocupació. El constitueixen atributs diversos com les palmes i branques per a galetes i viseres de les peces de cap; bastons de comandament, faixins i sabres; entorxats, serretes, galons i sutaixos en mànigues d'uniforme, laterals i frontal dels casquets.

CAPÍTOL I

Divises de l'Exèrcit de Terra

Norma 95a *Divises d'ocupació dels oficials generals de l'Exèrcit de Terra.*

– Capità general: Dos bastons de comandament en aspa amb les empunyadures a la part baixa, acompanyats a la part de dalt per la corona reial. A cadascun dels angles de l'aspa hi ha una estrella de quatre puntes i una altra estrella, igual a les anteriors, en el punt d'encreuament dels bastons.

– General d'exèrcit: Un sabre en banda sobre un bastó de comandament, passants en aspa amb les empunyadures a la part baixa, acompanyats a la part de dalt per la corona reial. A cadascun dels angles de l'aspa hi ha una estrella de quatre puntes.

– Tinent general: Igual que a la divisa descrita al punt 2 d'aquesta norma, amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals de l'aspa i a la part baixa.

– General de divisió: Igual que a la divisa descrita al punt 2 d'aquesta norma, amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals de l'aspa.

– General de brigada: Igual que la divisa descrita en el punt 2 d'aquesta norma, amb una estrella de quatre puntes en el punt d'encreuament de l'aspa.

Norma 96a *Divises d'ocupació dels oficials de l'Exèrcit de Terra.*

La divisa que caracteritza les diverses ocupacions d'oficials és l'estrella de vuit o de sis puntes, i el diàmetre de la primera és superior al de la segona.

– Estrelles de vuit puntes: coronel, tres estrelles; tinent coronel, dues estrelles; comandant, una estrella.

– Estrelles de sis puntes: capità, tres estrelles disposades en triangle; tinent, dues estrelles; alferes, una estrella.

Norma 97a *Divises d'ocupació dels suboficials de l'Exèrcit de Terra.*

– Suboficial major: Dos galons d'or de 8 mil·límetres d'amplada, paral·lels entre si, amb rivets vermells d'1 mil·límetre, en angle de 120 graus, acompanyats d'una estrella de cinc puntes, també amb rivet, a la part de baix.

– Subtinent: Un galó d'or de 8 mil·límetres d'amplada, amb rivet vermell d'1 mil·límetre, en angle de 120 graus, acompanyat d'una estrella de cinc puntes, també amb rivet, a la part de baix.

– Brigada: Dos galons d'or de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets vermells d'1 mil·límetre, formant sardineta.

– Sergent primer: Tres galons d'or de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets vermells d'1 mil·límetre, paral·lels i units al del centre. En la seva vora superior centrada, i amb el vèrtex cap amunt, hi surt un galó igual que l'anterior en forma d'angle recte.

– Sergent: Tres galons d'or de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets vermells d'1 mil·límetre, paral·lels i units al del centre.

Norma 98a Divises d'ocupació dels militars de tropa de l'Exèrcit de Terra.

- Caporal major: Un galó daurat de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets vermells d'1 mil·límetre, de la seva vora superior, centrat i amb el vèrtex cap amunt hi surt un galó igual que l'anterior en forma d'angle recte.
- Caporal primer: Un galó d'or de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets vermells d'1 mil·límetre.
- Caporal: Tres galons vermells de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets negres d'1 mil·límetre, paral·lels i units al del centre.
- Soldat: un galó vermell de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets negres d'1 mil·límetre.

Norma 99a Divises dels alumnes de les acadèmies de formació.

La divisa que caracteritza els alumnes dels centres docents de formació de l'Exèrcit de Terra és el galó or en angle recte.

- a) Acadèmia General Militar:
 - Alumnes de primer curs: Un angle recte amb el vèrtex cap avall.
 - Alumnes de segon curs: Dos angles amb els costats paral·lels i separats entre si, amb els vèrtexs cap avall.
 - Alferes alumnes de tercer, quart i cinquè cursos: una estrella de sis puntes.
- b) Acadèmia General Bàsica de Suboficials:
 - Alumnes de primer curs: Un angle recte amb el vèrtex cap amunt.
 - Alumnes de segon curs: Dos angles amb els costats paral·lels i separats entre si, amb els vèrtexs cap amunt.
 - Sergents alumnes de tercer curs: Tres galons amb rivets, paral·lels i units al del centre.

Norma 100a Col·locació de les divises.

Les divises sobre els diversos tipus d'uniforme s'han de col·locar als llocs que s'indiquen a continuació:

- A les bocamànigues i colls de la guerrera dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta s'han de col·locar les divises dels capitans generals.
- A les bocamànigues de la guerrera dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta s'han de col·locar les divises d'oficials generals, coronels, tinents coronels, comandants, suboficial major, subtinent i brigada.
- A les mànigues de la guerrera dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta s'han de col·locar les divises de la resta d'oficials, suboficials i les del personal de tropa.
- A les muscleres dels uniformes de gala, de rellevància especial, de diari i de treball, així com a les seves peces d'abric.
- A l'uniforme de campanya a la cinta d'identificació.
- A l'equip d'educació física, les divises s'han de col·locar només sobre el xandall, en un rectangle vermell, al costat superior esquerre.

A la resta d'uniformes s'han de col·locar al lloc que es determini a les instruccions i a les normes que els defineixin.

Norma 101a Divises de categoria.

- a) Oficials generals:
 - A la visera de les gorres de plat, als casquets femenins, a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta i a cadascuna de les caigudes de la faixa vermella en

nombre igual al de les estrelles de la seva divisa d'ocupació, una serreta de 10 mil·límetres d'amplada i 5 mil·límetres d'alçada, i a 4 mil·límetres d'aquesta, un entorxat de 20 mil·límetres d'amplada de fulles de llorer, simètriques respecte l'eix de la visera, de color daurat.

– A la galeta de la gorra de plat, el casquet femení i a la boina, fulles de llorer de color daurat.

b) Oficials i alumnes amb categoria assimilada a la d'oficial:

– A la visera de les gorres de plat, als casquets femenins, a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta, un galó llaurat daurat; al de coronel, tinent coronel i comandant ha de ser de 9 mil·límetres d'amplada, i al de la resta d'oficials, de 6 mil·límetres d'amplada.

– A la galeta de la gorra de plat, el casquet femení i a la boina, fulles de roure daurades.

c) Suboficials i alumnes de l'Acadèmia General Bàsica de Suboficials:

– A la visera de la gorra de plat, al casquet femení i a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta, dos sutaixos daurats de 3 mil·límetres d'amplada, intercalats 3 mil·límetres per al suboficial major i subtinent, i un sutaix daurat de 3 mil·límetres d'amplada per a la resta dels suboficials.

– A la galeta de la gorra de plat, al casquet femení i a la boina, fulles d'alzina daurades.

d) Personal de tropa:

– A la visera de la gorra de plat, al casquet femení i a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta, un sutaix vermell de 3 mil·límetres d'amplada.

CAPÍTOL II

Divises de l'Armada

Norma 102a *Divises d'ocupació dels oficials generals de l'Armada.*

– Capità general: Entorxat i quatre galons de 14 mil·límetres. A les pales dels uniformes d'etiqueta, de gala i de diari, en les modalitats on es prevegi el seu ús, dos bastons de comandament en aspa amb les empunyadures a baix, acompanyats a dalt per la corona reial. A cadascun dels angles de l'aspa hi ha d'haver una estrella de quatre puntes i una altra estrella, igual a les anteriors, en el punt d'encreuament dels bastons

– Almirall general: Entorxada i tres galons de 14 mil·límetres, a la seva part superior i separat 50 mil·límetres s'ha d'afegir una estrella de cinc puntes. A les pales dels uniformes d'etiqueta, de gala i de diari, en les modalitats on es prevegi el seu ús, un sabre en banda sobre un bastó de comandament, passants en aspa amb les empunyadures a baix, acompanyats a dalt per la corona reial. A la part inferior de la pala o musclera, i en cada vèrtex d'un rombe imaginari, una estrella de quatre puntes.

– Almiralls i tinent generals: Entorxat i tres galons de 14 mil·límetres. A les pales dels uniformes d'etiqueta, de gala i de diari, a les modalitats on es prevegi el seu ús, igual que la divisa descrita en el punt 2 d'aquesta norma amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals del rombe i en el superior.

– Vicealmiralls: Entorxat i dos galons de 14 mil·límetres. A les pales dels uniformes d'etiqueta, de gala i de diari, a les modalitats on es prevegi el seu ús, igual que la divisa descrita en el punt 2 d'aquesta norma amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals del rombe.

– Contraalmiralls i generals de brigada: Entorxat i galó de 14 mil·límetres a les pales dels uniformes d'etiqueta, de gala i de diari, en les modalitats on es prevegi el seu ús, igual que la divisa descrita en el punt 2 d'aquesta norma amb una estrella de quatre puntes al centre.

Norma 103a Divises d'ocupació dels oficials de l'Armada.

La divisa que caracteritza les diferents ocupacions d'oficials és el galó en gruixos de 14 o 7 mil·límetres, la separació entre galons ha de ser de 5 mil·límetres i la distància de la vora interior (del galó inferior) a la vora de la bocamàniga ha de ser de 80 mil·límetres. Per al cos d'infanteria de marina l'estrella de vuit o de sis puntes; el diàmetre de la primera ha de ser superior al de la segona i paral·leles a l'eix de les espatlles.

- Capitans de navili i coronels: Quatre galons de 14 mil·límetres. Al cos d'infanteria de marina, 3 estrelles de vuit puntes.
- Capitans de fragata i tinents coronels: Tres galons de 14 mil·límetres. Al cos d'infanteria de marina, 2 estrelles de vuit puntes.
- Capitans de corbeta i comandants: Dos galons de 14 mil·límetres amb un de 7 mil·límetres intercalat. Al cos d'infanteria de marina, 1 estrella de vuit puntes.
- Tinents de navili i capitans: Dos galons de 14 mil·límetres. Al cos d'infanteria de marina, 3 estrelles de sis puntes.
- Alferes de navili i tinents: Un galó de 14 mil·límetres. Al cos d'infanteria de marina, 2 estrelles de sis puntes.
- Alferes de fragata i alferes: Un galó de 7 mil·límetres. Al cos d'infanteria de marina, 1 estrella de sis puntes.

Norma 104a Divises d'ocupació dels suboficials de l'Armada.

La divisa que caracteritza les diferents ocupacions de suboficials és el galó d'or.

- Suboficial major: Dos galons de 8 mil·límetres d'amplada, paral·lels entre si, amb rivets, en angle de 120 graus, acompanyats d'un galó recte de 10 mil·límetres a la seva part inferior. El suboficial major d'infanteria de marina: galons anteriors acompanyats d'una estrella de cinc puntes, també amb rivet, entre l'angle i la sardineta central.
- Subtinent: Un galó de 8 mil·límetres, en angle de 120 graus, amb rivet, acompanyat d'un galó recte de 5 mil·límetres a la seva part inferior. El subtinent d'infanteria de marina: Galó anterior acompanyat d'una estrella de cinc puntes, també amb rivet, entre l'angle i la sardineta central.
- Brigada: Dos galons de 80 mil·límetres formant sardineta.
- Sergent primer: Tres galons de 10 mil·límetres amb rivets, paral·lels i units al del centre; de la seva vora superior, centrat, i amb el vèrtex cap amunt, hi surt un galó igual que l'anterior en forma d'angle de seixanta graus.
- Sergent: Tres galons de 10 mil·límetres amb rivets, paral·lels i units al del centre.

Norma 105a Divises d'ocupació dels militars de marineria i tropa de l'Armada.

La divisa que caracteritza les diverses ocupacions de marineria i tropa és el galó daurat amb rivet negre per als caporals primers i vermell amb rivet negre per a la resta d'ocupacions.

- Caporal major: Un galó daurat de 10 mil·límetres, amb rivets de color negre. De la seva vora superior, centrat i amb el vèrtex cap amunt hi surt un galó igual a l'anterior en forma d'angle de 60 graus.
- Caporal primer: Un galó d'or de 10 mil·límetres amb rivets negres.
- Caporal: Tres galons vermells de 10 mil·límetres amb rivets negres, paral·lels i units al del centre.
- Mariner o soldat: Un galó vermell de 10 mil·límetres amb rivets negres.

Norma 106a Divises dels alumnes de les escoles de formació.

a) Escola Naval Militar:

- Els alumnes aspirants a les escales d'oficials han d'ostentar a la màniga, l'espatlla o el pit, els distintius amb l'emblema d'una àncora, el cep horitzontal i filet simulant cable o

cap, timbrada amb corona real, amb un o dos galons petits daurats segons siguin aspirants de primer o de segon, com a divises.

– Els alumnes guàrdies marines de tercer i quart curs han d'ostentar l'emblema de corona real sobre dues àncores creuades, amb un o dos galons petits daurats segons siguin guàrdies marines de primer o de segon.

– Els alumnes d'infanteria de marina han de portar, a més, tres sardinetes sobre el galó petit superior.

– Els alferes alumnes de cinquè curs han de portar a la bocamàniga, espatlla o pit, segons l'uniforme, les divises corresponents a l'ocupació i cos.

b) Escola de Suboficials:

– Els suboficials alumnes han d'ostentar a la bocamàniga, l'espatlla o el pit, segons l'uniforme, el distintiu amb l'emblema de l'àncora assenyalat a l'apartat a) anterior, amb un o dos galons petits de color blanc els alumnes de primer o de segon curs. Els distintius dels suboficials alumnes del cos d'infanteria de marina són els mateixos que els del cos general amb la sola diferència que han de portar tres sardinetes en color blanc sobre el galó petit superior.

– Els sergents alumnes del cos general han d'ostentar a la bocamàniga, l'espatlla o el pit segons l'uniforme, les divises corresponents a l'ocupació de sergent i l'emblema descrit en l'apartat a) anterior. Els distintius dels sergents alumnes del cos d'infanteria de marina han de substituir aquest emblema pel del cos d'infanteria de marina.

Norma 107a *Divises de categoria i condició.*

a) Oficials generals:

– A la galeta de la gorra, palmes daurades formades per una orla de dues tiges de roure de sis fulles i tres fruits cadascuna, aquests darrers alternats amb les fulles exteriors. Les tiges, creuades i unides per un lligall a la seva part inferior, i a la superior obertes, amb una separació entre les puntes de les seves fulles extremes de trenta mil·límetres. Han de tenir vuitanta mil·límetres de mida d'amplada per cinquanta d'alçada.

– A la visera de gorra, palmes de roure brodades en or o metàl·liques daurades, formades per dos conjunts simètrics, cadascun amb quatre fulles de roure de cinc lòbuls i col·locades successivament de més petita a més gran, al costat de la vora exterior de la visera i, a més, unes altres que són també dos conjunts de tres fulles cadascun de les mateixes característiques, però que s'han d'adaptar a la vora interior de la visera.

– A les pales portadivises, fons daurat.

b) Oficials:

– A la galeta de la gorra, palmes daurades formades per una orla de dues tiges de llorer amb quatre fulles i tres fruits cadascuna, aquests darrers alternats amb les fulles exteriors. Les tiges, creuades i unides per un lligall a la seva part inferior, i a la superior obertes.

– Per a les ocupacions de capità de navili, capità de fragata, capità de corbeta, coronel, tinent coronel i comandant: A la visera de gorra, palmes de roure daurades fetes de dos conjunts simètrics, cadascun amb quatre fulles de roure de cinc lòbuls i col·locades de forma successiva de més petita a més gran, al costat de la vora exterior de la visera.

c) Suboficials:

– A la galeta de la gorra, palmes daurades, formades per una orla de dues tiges de llorer amb dues fulles i dos fruits per la part exterior d'aquelles. Les tiges, creuades i unides per un lligall a la seva part inferior, i a la superior obertes.

Norma 108a *Col·locació de les divises.*

- A les bocamànigues de la guerrera o similar a l'uniforme de gran etiqueta i a la modalitat «A» dels uniformes d'etiqueta, gala i diari.
- A les pales o muscleres portadivises a les modalitat «B» dels uniformes d'etiqueta, de gala, de rellevància especial, de diari i en l'uniforme de treball.

CAPÍTOL III

Divises de l'Exèrcit de l'Aire

Norma 109a *Divises d'ocupació dels oficials generals de l'Exèrcit de l'Aire.*

- Capità general: Dos bastons de comandament en aspa amb les empunyadures a la part baixa, acompanyats a la part de dalt per la corona reial. A cadascun dels angles de l'aspa s'ha de col·locar una estrella de quatre puntes i una altra estrella, igual a les anteriors, en el punt d'encreuament dels bastons.
- General de l'aire: Un sabre en banda sobre un bastó de comandament, passants en aspa amb les empunyadures a la part baixa, acompanyats a la part de dalt per la corona reial. A cadascun dels angles de l'aspa s'ha de col·locar una estrella de quatre puntes.
- Tinent general: Igual que a la divisa descrita al punt 2 d'aquesta norma, amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals de l'aspa i a la part baixa.
- General de divisió: Igual que a la divisa descrita al punt 2 d'aquesta norma, amb una estrella de quatre puntes a cadascun dels angles laterals de l'aspa.
- General de brigada: Igual que la divisa descrita en el punt 2 d'aquesta norma amb una estrella de quatre puntes en el punt d'encreuament de l'aspa.

Norma 110a *Divises d'ocupació dels oficials de l'Exèrcit de l'Aire.*

La divisa que caracteritza les diverses ocupacions d'oficials és l'estrella de vuit o de sis puntes, i el diàmetre de la primera és superior al de la segona.

- Estrelles de vuit puntes: Coronel, tres estrelles; tinent coronel, dues estrelles; comandant, una estrella.
- Estrelles de sis puntes: Capità, tres estrelles; tinent, dues estrelles; alferes, una estrella.

Norma 111a *Divises d'ocupació dels suboficials de l'Exèrcit de l'Aire.*

La divisa que caracteritza les diverses ocupacions de suboficials és el galó d'or amb rivet verd.

- Suboficial major: Dos galons d'or de 8 mil·límetres d'amplada cadascun, paral·lels entre si, amb rivets verds d'1 mil·límetre, en angle de 120 graus, acompanyats d'una estrella de cinc puntes.
- Subtinent: Un galó daurat de 8 mil·límetres d'amplada, amb rivet verd d'1 mil·límetre, en angle de 120 graus, acompanyat d'una estrella de cinc puntes.
- Brigada: Dos galons daurats de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets verds d'1 mil·límetre, formant sardineta.
- Sergent primer: Tres galons daurats de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets verds d'1 mil·límetre, paral·lels i units al del centre. A la seva vora superior centrada, i amb el vèrtex cap amunt, hi surt un galó igual a l'anterior amb forma d'angle recte.
- Sergent: Tres galons daurats de 10 mil·límetres d'amplada, amb rivets verds d'1 mil·límetre, paral·lels i units al del centre.

Norma 112a *Divises d'ocupació dels militars de tropa de l'Exèrcit de l'Aire.*

La divisa que caracteritza les diverses ocupacions de tropa és el galó d'or (caporal major i caporal primer) amb rivets verds o el galó verd (caporal i soldat) amb rivets negres:

- Caporal major: Un galó daurat, amb rivets de color verd. De la seva vora superior centrat i amb el vèrtex cap amunt hi surt un galó igual que l'anterior en forma d'angle recte.
- Caporal primer: Un galó d'or amb rivets verds.
- Caporal: tres galons verds amb rivets negres, paral·lels i units al del centre.
- Soldat: Un galó verd amb rivets negres.

Norma 113a *Divises dels alumnes de les acadèmies de formació.*

a) Alumnes de l'Acadèmia General de l'Aire. La divisa que caracteritza els alumnes de l'Acadèmia General de l'Aire consisteix en dues ales estilitzades en forma de colom, unides per la seva base i formant un tot en metall daurat:

- Els alumnes de primer curs: Ha de portar un colom daurat.
- Els alumnes de segon curs: Han de portar dos coloms daurats paral·lels i separats dos mil·límetres entre si.
- Els alumnes de tercer curs i posteriors, que no siguin alumnes alferes: Han de portar tres coloms daurats paral·lels i separats dos mil·límetres entre si.
- Els alferes alumnes de tercer curs: Han de portar, a més de la divisa reglamentària de la seva ocupació militar, un colom.
- Alferes alumnes de quart curs: Han de portar, a més de la divisa reglamentària de la seva ocupació militar, dos coloms, paral·lels i separats dos mil·límetres entre si.
- Alferes alumnes de cinquè curs: Han de portar, a més de la divisa reglamentària de la seva ocupació militar, tres coloms, paral·lels i separats dos mil·límetres entre si.

b) Alumnes de l'Acadèmia Bàsica de l'Aire. La divisa que caracteritza els alumnes de l'Acadèmia Bàsica de l'Aire consisteix en una barra platejada:

- Els alumnes de primer curs: Han de portar una barra platejada.
- Els alumnes de segon curs: Han de portar, a més de la divisa reglamentària de la seva ocupació militar, una barra platejada.
- Els sergents alumnes de tercer curs: Tres galons amb rivets, paral·lels i units al del centre.

Norma 114a *Divises de categoria i condició.*

a) Oficials generals:

- Als maneguins portadivises han de portar, prop de la seva part inferior, un galó de dents de serra.
- A la visera de la gorra i del casquet femení, un galó de dents de serra brodat en or i un entorxat; a la galeta unes palmes.
- Al caire superior del teixit que munta el casquet, un galó de dents de serra daurat.
- A la guerrera dels uniformes de gala i de diari, un fil daurat ha de contornar la bocamàniga.

b) Oficials:

- Als maneguins portadivises els coronels, tinents coronels i comandants han de portar, a la seva part més allunyada del coll, un galó en forma de cordó.
- A la galeta de la gorra, unes palmes, i a la visera de la gorra dels coronels, tinents coronels i comandants un cordó daurat.
- Al caire superior del teixit que munta el casquet un galó daurat, de doble amplada per als coronels, tinents coronels i comandants.
- A la guerrera dels uniformes de gala i de diari, un fil daurat ha de contornar la bocamàniga.

c) Suboficials:

- A la galleta de la gorra unes palmes més senzilles que la de la galleta d'oficials.

Norma 115a *Col·locació de les divises.*

– Als uniformes de gran etiqueta i etiqueta sobre baguetes portadivises, col·locades transversalment a la part exterior de cada musculera. Les divises de suboficial major, subtinent i sergent primer han d'anar col·locades a l'angle cap a la part posterior; les de brigada amb el pic de la sardinetà orientat cap a l'esquena. Les divises de caporal major han d'anar col·locades a l'angle cap a la part posterior. Els galons de sergent, caporal primer i caporal han de ser paral·lels a l'eix que formen les espatlles.

- En els uniformes de gala i diari modalitat «A»:

- A les ocupacions d'oficial general, coronel, tinent coronel i comandant a la bocamàniga.

- A les ocupacions de capità, tinent, alferes, a totes les de suboficials i de tropa, brodades per damunt de la bocamàniga.

- A la modalitat «C» de l'uniforme de cada dia i a l'uniforme de treball, tot el personal de l'Exèrcit de l'Aire ha de portar les divises en manegüins portadivises de color gris aviació. Les divises de l'ocupació han d'estar en relleu, i centrades sobre el maniguet.

- Els alumnes que vesteixin guerrera tancada al coll en els uniformes de gala i de diari, modalitat «A», han de portar sobre la solapa de la guerrera i separats lleugerament del costat extern de l'emblema de l'Acadèmia General de l'Aire el nombre de coloms corresponents al curs. Als altres uniformes han de seguir les mateixes normes que la resta de personal.

- A l'equip esportiu i als uniformes especials en què així es determini, la divisa ha d'anar en el rectangle d'identificació portadivises.

CAPÍTOL IV

Divises dels cossos comuns de les Forces Armades

Norma 116a *Divises d'ocupació.*

Iguals a les de l'Exèrcit de Terra, adaptant les divises dels alumnes de formació a les especificitats dels seus plans d'estudis.

Norma 117a *Divises de categoria.*

a) Oficials generals:

- A la visera de les gorres de plat, al casquet femení i a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta i a cadascuna de les caigudes de la faixa vermella en nombre igual al de les estrelles de la seva divisa d'ocupació, una serreta de 10 mil·límetres d'amplada i 5 mil·límetres d'alçada, i a 4 mil·límetres d'aquesta, entorxat de 20 mil·límetres d'amplada de fulles de llorer, simètriques respecte de l'eix de la visera, de color daurat.

- A la galleta de la gorra de plat i del casquet femení, fulles de llorer de color daurat.

- Al caire superior del teixit que munta el casquet femení, un galó de dents de serra daurat.

b) Oficials i alumnes amb categoria assimilada a la d'oficial:

- A la visera de les gorres de plat, als casquets femenins i a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i etiqueta, un galó llaurat daurat; el de coronel, tinent coronel i comandant ha de ser de 12 mil·límetres d'amplada, i el de la resta d'oficials, de 9 mil·límetres d'amplada.

- A la galeta de les gorres de plat i dels casquets femenins, fulles de roure daurades.
- Al caire superior del teixit que munta la gorra un galó daurat, de doble amplada per als coronels, tinents coronels i comandants.

c) Suboficials i alumnes amb categoria assimilada a la de suboficial:

- A la visera de les gorres de plat, als casquets femenins i a les bocamànigues dels uniformes de gran etiqueta i d'etiqueta, dos sutaixos daurats de 3 mil·límetres d'amplada, intercalats 3 mil·límetres per al suboficial major i subtinent, i un sutaix daurat de 3 mil·límetres d'amplada per a la resta dels suboficials.
- A la galeta de la gorra de plat i dels casquets femenins, fulles d'alzina.

Norma 118a *Col·locació de les divises.*

- A les muscleres de la guerrera verd molsa, de la caçadora i al jersei.
- A les pales portadivises, als uniformes que correspongui.
- A la màniga o bocamàniga de la guerrera blava.

TÍTOL XI

Distintius

Norma 119a *Definició.*

Els distintius són els símbols que, situats sobre l'uniforme, serveixen per assenyalar certes qualitats o circumstàncies de rellevància que distingeixen o caracteritzen qui els ostenta.

Norma 120a *Classificació.*

Amb caràcter general, i en funció de les circumstàncies o vicissituds que acreditin els qui els porten, els distintius es classifiquen en les categories següents:

- Distintiu de nacionalitat. Indica la pertinença a les Forces Armades espanyoles.
- Distintius d'especialitat fonamental. Indiquen la facultat per a l'exercici professional en un determinat camp d'activitat.
- Distintius d'especialitat complementària i d'aptitud. Indiquen una determinada especialització o una aptitud en el camp d'activitat de les especialitats fonamentals per exercir comeses pròpies, preferentment en les dues primeres ocupacions de cada escala en àrees concretes i per atendre, en les ocupacions superiors, algunes necessitats les activitats de les quals no corresponen específicament a cap especialitat fonamental.
- Distintius de destinació. Indiquen la unitat, centre o organisme on s'està exercint destinació.
- Distintius de títol o diploma. Els concedits per la superació dels cursos que tinguin reconegut el seu ús.
- Distintius de funció. Indiquen l'exercici o desenvolupament de determinats càrrecs o funcions.
- Distintius de permanència. Generalment es concedeixen per la permanència durant dos anys consecutius o tres discontinus, a les unitats, centres o organismes que tinguin reconegut el seu ús. A destins d'ensenyament on s'exerceixi tasca de professorat, aquests temps són de tres anys consecutius o de quatre discontinus.
- Distintius de mèrit. Es concedeixen per reconèixer la participació en determinades operacions o actes de servei.
- Altres distintius. Els que es determinin per indicar les qualitats o circumstàncies que es consideri oportú assenyalar.

Norma 121a *Distintius de nova creació.*

Els distintius que han estat aprovats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre mantenen les seves pròpies normes de disseny.

El disseny de nous distintius ha de respondre a criteris de senzillesa i claredat, han de permetre la fàcil identificació del motiu representat, i seguir en la seva configuració les normes pròpies de l'heràldica militar. S'han de fer amb materials i acabats de qualitat, d'acord amb l'excel·lència que ha de tenir l'uniforme i com millor s'adaptin als seus diferents tipus i modalitats.

Amb caràcter general, els distintius de nova creació han de tenir forma d'escut quadrilong espanyol, realitzat en metall, amb unes dimensions de 25 mil·límetres d'amplada per 30 mil·límetres d'alçada, o bé que tinguin una proporcionalitat de 6 d'alçada per 5 d'amplada. De manera ocasional, quan el motiu ho requereixi, també poden adoptar la forma de cercle amb un diàmetre de 36 mil·límetres o oval metàl·lic de 39 mil·límetres de l'eix més gran i 28 mil·límetres de l'eix més petit.

Amb la finalitat de conservar les tradicions militars, els distintius que sigui necessari modificar poden seguir conservant les peculiaritats del seu disseny original sense necessitat d'adaptar-se a les dimensions que s'estableixen en el paràgraf precedent.

Correspon al cap d'Estat Major de la Defensa, al subsecretari de Defensa i als caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves respectives competències, la creació, modificació i aprovació de distintius de conformitat amb els criteris següents:

- Els distintius han de reflectir aquelles qualitats o circumstàncies de rellevància en la vida professional del militar.
- S'ha d'adoptar un criteri restrictiu en la creació de distintius amb motiu de l'ocupació de destins o la realització de cursos, ja que són fets habituals en la trajectòria professional del militar.
- Els distintius que acreditin iguals circumstàncies, qualitats o vicissituds han de ser únics per a tots els membres de les Forces Armades, i són el cap d'Estat Major de la Defensa o el subsecretari de Defensa els organismes competents per a la seva creació, segons que correspongui.
- El cap d'Estat Major de la Defensa, quan així ho consideri, ha d'aprovar els distintius de mèrit de les operacions i missions en què participin les Forces Armades espanyoles.
- Es poden crear distintius de títol o diploma dels cursos que formin part de l'ensenyament militar de perfeccionament o alts estudis militars que tinguin una càrrega lectiva igual o superior a 25 crèdits ECTS, o el seu equivalent en hores.

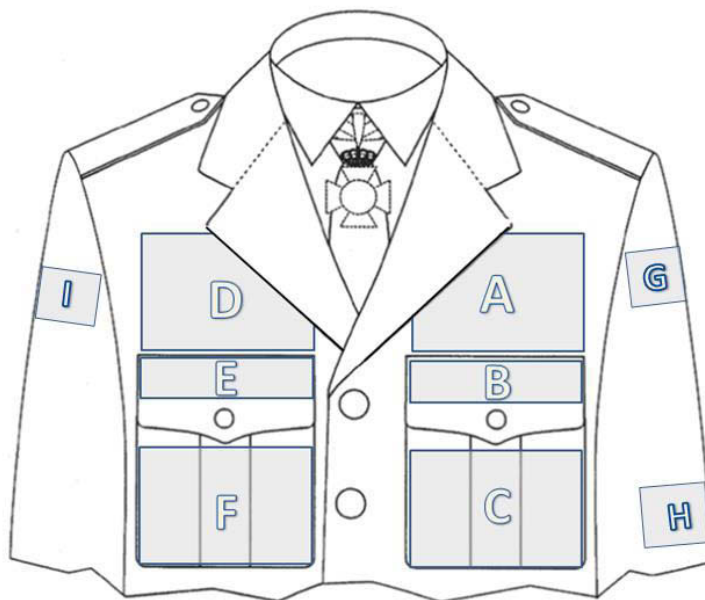
Norma 122a *Criteris generals en l'ús dels distintius.*

El cap d'Estat Major de la Defensa, el subsecretari de Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves respectives competències, han d'autoritzar l'ús dels distintius sobre l'uniforme i n'han de determinar els criteris d'ús i col·locació.

La utilització dels distintius ha d'estar supeditada a les tradicions de cadascun dels exèrcits. Per criteris d'uniformitat, els distintius específics de cada exèrcit han de complir la ubicació i les normes que estableix aquesta Ordre.

Als uniformes de gran etiqueta i d'etiqueta no s'han de portar distintius, excepte els de funció en què així es prevegi.

Per ubicar els distintius sobre els uniformes s'ha de prendre com a referència la guerrera d'un uniforme de cada dia amb dues butxaques superiors, i es preveuen les següents zones de col·locació:

Zones de l'uniforme

– Zona A: Rectangle imaginari situat a la part esquerra del pit, amb base a la vora superior de la cartera de la butxaca. És la zona de col·locació de condecoracions i a sobre d'aquestes, els distintius de permanència dels ensenyaments de formació i perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional, on pot col·locar-se'n un de sol, o dos, en el cas que s'ostenti el de la Casa del Rei.

– Zona B: Rectangle imaginari situat a la part esquerra del pit, coincident amb la cartera de la butxaca. És la zona de col·locació del rectangle d'identificació personal.

– Zona C: Rectangle imaginari situat a la part esquerra del pit, idèntic al de la zona «A» i oposat des de la vora inferior de la cartera. És la zona de col·locació de les plaques.

– Zona D: Rectangle imaginari situat a la part dreta del pit, simètric al de la zona «A». És la zona de col·locació dels distintius d'aptitud, títol i diploma, així com dels que correspongui dels de funció i destinació, fins a un màxim de tres. També és la zona de col·locació del distintiu de professorat.

– Zona E: Rectangle imaginari situat a la part dreta del pit, simètric al de la zona «B». És la zona de col·locació del distintiu de vol i d'altres que es determinin.

– Zona F: Rectangle imaginari situat a la part dreta del pit, simètric al de la zona «C». És la zona de col·locació de la resta de distintius de permanència no inclosos a la zona «A», de mèrit, d'excombatent i d'altres distintius que es determinin. Només se'n pot ostentar un.

– Zona G: Rectangle imaginari situat a la part superior de la màniga esquerra. És la zona de col·locació de la resta de distintius de nacionalitat.

– Zona H: Rectangle imaginari situat al terç superior de la màniga esquerra. És la zona de col·locació del distintiu de ferit en combat.

– Zona I: Rectangle imaginari situat a la part superior de la màniga dreta. És la zona de col·locació dels distintius de destinació que corresponguin.

En el supòsit que estigui en possessió d'un distintiu de permanència, un distintiu de mèrit i el distintiu d'excombatent, el titular té la potestat d'elegir quin d'aquests usa sobre l'uniforme.

Norma 123a Distintiu de nacionalitat.

El distintiu de nacionalitat s'ha d'ubicar a la zona «G», sobre la màniga esquerra dels uniformes que correspongui, i el costat superior de la bandera ha de quedar a 30 mil·límetres de la vora superior. El rectangle tèxtil ha de tenir unes dimensions de 56 x 26 mil·límetres, amb els colors de la bandera nacional, sobre un suport del color de l'uniforme que ha de sobresortir 2 mil·límetres del seu contorn.

El distintiu s'ha de portar sobre els uniformes de campanya i sobre els uniformes especials en què així es determini. També s'ha de portar sobre les modalitats «A» i «B» dels uniformes de rellevància especial i de diari, així com sobre la modalitat «A» de l'uniforme de treball del personal militar destinat a l'estranger i a les casernes generals multinacionals ubicades a Espanya.

Norma 124a Distintius d'especialitat fonamental, especialitat complementària, aptitud, títol i diploma.

Aquests distintius s'han de portar sobre l'uniforme després de la publicació al «Butlletí Oficial del Ministeri de Defensa» de la resolució que acredita l'obtenció d'aquestes especialitats.

Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, i el subsecretari de Defensa per als cossos comuns de les Forces Armades, en l'àmbit de les seves competències, han de regular l'ús i la col·locació d'aquests distintius sobre l'uniforme.

El personal que obté un títol o diploma en un centre d'ensenyament militar que no pertany a l'estructura del seu exèrcit, sigui nacional o estranger, pot ostentar-lo sobre l'uniforme, amb l'autorització prèvia de l'òrgan responsable de l'ensenyament militar del seu exèrcit de pertinença.

Es poden ostentar un màxim de tres distintius de títol, diploma o aptitud, tant nacionals com estrangers, sobre els uniformes de gala, de rellevància especial i de diari, i han anar alineats lleugerament per sobre de la vora superior de la butxaca dreta i per sota dels distintius d'especialitat. Quan pel seu disseny els distintius no tinguin cabuda en una sola línia, s'han de col·locar en dues, i s'ha de situar a la línia inferior el que tingui una longitud més gran. És obligatori portar entre aquests el distintiu del títol o diploma que correspon a la destinació que s'està ocupant. L'ostentació de la resta de distintius, fins a completar el màxim permès, és potestatiu del portador.

El personal del cos jurídic militar que hagi obtingut el corresponent diploma en algun dels cursos d'especialitat establerts té dret a l'ús de la carlanga, de 5,5 centímetres de llarg per 1 centímetre d'ample, brodada o en metall daurat, sobre el coll de la guerrera, anteposat a l'emblema de l'esmentat cos, a les uniformitats de gran etiqueta, d'etiqueta, de gala, de rellevància especial i de diari.

No es poden ostentar sobre l'uniforme els distintius representatius de titulacions civils.

Norma 125a Distintius de destinació.

El distintiu de destinació s'ha de portar sobre l'uniforme durant el temps de permanència a la destinació.

El cap d'Estat Major de la Defensa, el subsecretari de Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves competències, determinen les unitats, centres i organismes que disposen de distintiu de destinació i en regulen l'ús.

Norma 126a Distintius de funció.

El distintiu de funció s'ha de portar sobre l'uniforme durant el temps en què s'exerceixi la destinació que el tingui reconegut. S'ha de portar a la ubicació que s'indiqui per a cadascun.

Els distintius de funció es classifiquen en les categories següents:

– Distintiu d'ajudant de camp. Es dona en dues modalitats, de cada dia i de gala. El de cada dia consta d'un cordó daurat que en el seu recorregut forma dos ramals, i se'n rematen les caigudes per claus metàl·lics. El de gala consta de sis ramals, dos d'ells trenats. Al centre de cadascuna de les caigudes s'assenyala l'autoritat de qui s'és ajudant:

- Ajudants de S. M. el Rei: un nus de cordó de tres voltes.
- Ajudants de S. A. R. la Princesa d'Astúries: un nus de cordó de dues voltes.
- Ajudants del ministre de Defensa: amb cinc entorxats. Els entorxats es cusen en esferes brillants.
- Ajudants dels oficials generals: amb quatre, tres, dos o un entorxat, en correspondència a l'ocupació de l'oficial general. Els entorxats es cusen en esferes daurades brillants.

Els claus dels extrems són de tres cossos; el superior i l'inferior decorats amb corones de llorer i el central amb emblemes del seu exèrcit.

Els cordons de gala s'utilitzen als uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta i de gala. Els cordons de cada dia s'utilitzen als uniformes de rellevància especial, de diari i de treball.

– Distintiu d'agregat. En forma de cordons, són similars als dels ajudants però sense els passadors indicatius de la categoria de l'oficial general. S'han de portar al costat dret de l'uniforme. S'han d'usar els cordons de gala per als uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta i de gala, i els cordons de cada dia en els uniformes de rellevància especial, de diari i de treball.

– Distintiu de professorat. El distintiu de funció del professorat, tant en el seu requeriment i condicions per a la seva concessió com en la seva ocupació sobre l'uniforme, és objecte d'una regulació específica.

Es porta als uniformes de gala, de rellevància especial, de diari i de treball, centrat a la part superior dreta de la guerrera o camisa, lleugerament per sota de la musclera.

– Distintius de grau de formació. En forma de cordons col·locats al costat dret del pit i subjectes mitjançant sengles traus al botó de la guerrera o peça equivalent que correspongui i a la musclera dreta.

Els cordons de gala han de ser de 5 mil·límetres de gruix, i formen en el seu recorregut dos ramals trenats continus, amb un entrellaçat que uneix tots dos ramals, i dues caigudes amb un nus al centre del cordó, acabades en un clau metàl·lic amb corona reial calada i folrat d'or. Han d'anar subjectes a la musclera dreta, caient el ramal trenat més curt i els dos llisos paral·lels a aquest per davant i el ramal llarg trenat cap a endarrere, passant sota el braç dret i arribant fins al davant, on s'uneix a l'anterior, penjant-se per un cordonet del primer botó de la guerrera o equivalent. Els cordons són de color or, or i plata, o plata, segons el grau de formació, i s'utilitzen en els uniformes de gran etiqueta, d'etiqueta i de gala.

Els cordons de cada dia són de 3,5 mil·límetres de gruix, i formen en el seu recorregut dos ramals trenats amb dues caigudes, en el centre de les quals es forma un nus de tres voltes, i que estan rematades per claus metàl·lics. Han d'anar subjectes a la musclera dreta, amb tots dos ramals per davant. Els cordons han de ser de color vermell, vermell i blanc, blau fosc o blanc, segons el grau de formació, s'utilitzen en els uniformes de rellevància especial, de diari i de treball. Els caps d'Estat Major dels exèrcits n'han de regular l'ús.

– Distintius d'agent de l'autoritat. Acrediten el portador com a agent de l'autoritat. És d'ús exclusiu per al personal que exerceix funcions de Policia Militar, Naval o Aèria.

Les dimensions del suport són de 30 x 10 mil·límetres, i s'han de portar sobre la part superior de la butxaca esquerra de l'uniforme exclusivament en l'exercici de les seves funcions.

L'ús d'aquest distintiu s'ha d'adequar al que estableix l'Ordre DEF/316/2015, de 23 de febrer, per la qual s'aproven els mitjans d'identificació que han de portar sobre l'uniforme els membres de les Forces Armades que tinguin caràcter d'agent de l'autoritat en l'exercici de les seves funcions.

Norma 127a Distintius de permanència.

Els distintius de permanència s'han de portar sobre l'uniforme del personal que estigui o hagi estat destinat a la unitat durant dos anys consecutius o tres discontinus. Com a pas previ es requereix la certificació del cap de la unitat orgànica que dóna nom al distintiu i l'autorització del comandament o cap de personal del mateix exèrcit de pertinença.

L'ús del distintiu de permanència de professorat, tant en el seu requeriment i condicions per a la seva concessió com en el seu ús sobre l'uniforme, d'acord amb les normes precedents, ha de ser objecte d'una regulació específica.

S'ha de portar un sol distintiu de permanència, o dos en el cas de tenir concedit el distintiu de permanència a la Casa Reial, sobre els uniformes de gala, de rellevància especial i de diari. En cas d'estar en possessió de diversos distintius de permanència, l'elecció de quin es vol utilitzar sobre l'uniforme és potestativa del titular.

Norma 128a Distintius de mèrit.

El cap d'Estat Major de la Defensa pot autoritzar l'ús del distintiu de mèrit de les operacions en què participin les Forces Armades espanyoles, a proposta dels caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire o del subsecretari de Defensa.

L'autorització d'ús d'un distintiu de mèrit no comprès en les operacions anteriorment esmentades correspon les autoritats sota el comandament de les quals es desenvolupa o s'hagi desenvolupat l'operació, campanya o acte de servei, en cas que per a aquestes es prevegi la creació d'un distintiu.

S'ha de portar un sol distintiu de mèrit a la zona «F» dels uniformes de gala, de rellevància especial i de diari. En cas d'estar en possessió de diversos, és potestatiu del titular l'elecció d'aquell que es vol utilitzar sobre l'uniforme.

Norma 129a Distintiu d'excombatent de les Forces Armades espanyoles.

El distintiu d'excombatent de les Forces Armades espanyoles té per finalitat reconèixer el servei dels militars a les campanyes en què hagin participat com a membre integrant d'aquelles. Aquest distintiu serà únic i s'ha de portar sobre la zona «F».

El cap d'Estat Major de la Defensa ha de definir el disseny del distintiu d'excombatent de les Forces Armades espanyoles i n'ha de regular els criteris per a la seva concessió i ús. Les campanyes que donen dret a l'ús del distintiu d'excombatent de les Forces Armades espanyoles han de ser aprovades pel cap d'Estat Major de la Defensa i publicades en el «Butlletí Oficial de la Defensa».

Norma 130a Distintiu de ferit en combat.

El distintiu de ferit en combat consisteix en un angle recte de galó daurat, amb el vèrtex cap amunt, per cada vegada que s'ha estat ferit en el transcurs d'un conflicte armat o d'una operació militar que ha implicat l'ús de la força armada i els resultats de la qual han requerit hospitalització.

Ha d'anar col·locat a la zona «H» de la guerrera o equivalent, en les modalitats «A» i «B» dels uniformes de gala, de rellevància especial i de diari. El vèrtex de l'angle superior ha d'estar a 150 mil·límetres de la costura de l'espatlla. El galó ha de ser de 5 mil·límetres d'amplada i cada costat ha de ser de 35 mil·límetres de longitud des del vèrtex, i la separació entre galons ha de ser de 3 mil·límetres.

Cada ferida soferta dóna dret a l'ús d'un galó; i es considera a aquest efecte, com una sola ferida, les diverses que han pogut originar simultàniament en un mateix combat o fet d'armes per l'esclat fragmentari de projectil enemic, excepte en el cas que aquestes s'hagin patit en el mateix fet d'una manera successiva i independentment les unes de les altres, i en aquest cas s'han de considerar com a ferides diferents.

Per acreditar el dret a l'ús del distintiu de ferit en combat, es requereix l'expedició d'un certificat pel cap de batalló, de vaixell o d'unitat similar, en què s'han d'especificar les circumstàncies del fet d'armes que el motiva, d'acord amb el que en aquesta disposició s'ordena. El certificat ha de portar el vistiplau, signatura i segell del superior jeràrquic i ha de ser publicat en el «Butlletí Oficial de la Defensa» pel cap d'Estat Major de la Defensa.